

ΓΡΑΜΜΑΤΑ - ΕΠΙΣΤΗΜΑΙ - ΤΕΧΝΑΙ

ΑΡ. 20

ΣΟΥΝΤΕΡΜΑΝ

Η ΤΙΜΗ

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ "ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΛΑΚΗΣ", Α. Ε.
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
Π.Ε.Κ. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Αριθμ. 17/3158

1A

~~ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ~~

~~Γεν. αριθ. 67121~~

~~Κατηγορία 4B~~

~~Ειδ. αριθ. 20~~

~~ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ~~

~~Γεν. αριθ. 1A~~

~~Κατηγορία~~

~~Ειδ. αριθ. 63~~

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΠΑΙΔΑΓ. ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Αριθμ.

15,66

ΣΟΥΝΤΕΡΜΑΝ
HERMANN SUDERMANN

Μαρίττα Καρογιάννη

Μητ. Καρογιάννη

Η ΤΙΜΗ 218

ΔΡΑΜΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΕΣΣΑΡΑΣ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ ΜΠΑΜΠΗ ΑΝΝΙΝΟΥ

Printed in Greece
Copyright 1930

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ "ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΔΑΚΗΣ Α.Ε.
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟΥ ΠΡΑΚΛΕΙΟΥ

Ἀριθ. αὐξ. 29

Κατηγ. Γεω-Γεω-Φύσικα

ΕΡΜΑΝ ΣΟΥΝΤΕΡΜΑΝ

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Ὁ Ἑρμαν Σούντερμαν ⁽¹⁾ ἐγεννήθη τὴν 30 Σεπτεμβρίου 1857 ἐν Μάτζικεν ⁽²⁾ τῆς Ἀνατολικῆς Πρωσσίας, ἐκ γονέων οἰνῆς ἀνήκον εἰς τὴν αἵρεσιν τῶν Μενονιτῶν καὶ οἰνῆς εἶχον ἐγκατασταθῆ παρὰ τὸ Ἑλβινγκ ⁽³⁾. Ὁ πατὴρ του ἦτο κάτοχος μικροῦ ζυθοποιείου ἐν τῷ χωρίῳ Χάϋδεκρουγ ⁽⁴⁾. Τὰ πρῶτα μαθήματα ἔλαβεν ὁ Σούντερμαν ἐν τῷ πρακτικῷ σχολεῖῳ τοῦ Ἑλβινγκ εἰς ἡλικίαν ὅμως 14 ἐτῶν ἠναγκάσθη, λόγῳ τῶν οικονομικῶν δυσχερειῶν εἰς ἃς περιῆλθεν ἡ οἰκογένειά του, νὰ εἰσέλθῃ ὡς μαθητευόμενος παρὰ τινι χημικῷ. Κατόρθωσεν ἐν τούτοις βραδύτερον νὰ ἐξακολουθήσῃ τὰς σπουδὰς του ἐν τῷ πρακτικῷ γυμνασίῳ τοῦ Τίλλσιτ καὶ μετὰ ταῦτα νὰ φοιτήσῃ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Κωνιξβέργης, ἐνθα παρηκολούθησε μαθήματα φιλοσοφίας καὶ ἱστορίας. Πρὸς συμπλήρωσιν τῶν σπουδῶν του μετέβη ἀκολουθῶς

⁽¹⁾ Hermann Sudermann.

⁽²⁾ Matziken.

⁽³⁾ Elbing.

⁽⁴⁾ Heydekrug.

ὁ Σούντερμαν εἰς Βερολίνον, ἔνθα, διὰ τὰ πορίζεται τὰ πρὸς τὸ ζῆν, μετῆλθε κατ' ἀρχὰς τὸν οἰκοδιδάσκαλον καὶ ἔπειτα τὸν δημοσιογράφον. Κατὰ τὰ ἔτη 1881-2 ἦτο συντάκτης τῆς «Γερμανικῆς Ἐφημερίδος» (1), ἀφιερωνθεὶς δ' ἔκτοτε εἰς τὴν φιλολογίαν, ἤρchiσε γράφων ἱστορίας καὶ διηγήματα. Τὰ πρῶτα του ἔργα: «Εἰς τὸ ἡμίφως» (2), «Ἡ κυρὰ τῆς ἔγνοιαι» (3), «Ἀδέλφια» (4), «Τὸ μονοπάτι» (5), ἀποδεικνύουν ὀξεῖαν παρατηρητικότητα, ζωηρότητα ὕφους καὶ δραματικὴν τέχνην. Ἡ φήμη του ὅμως πρὸ παντὸς ὀφείλεται εἰς τὰ δραματικὰ ἔργα του, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἐξέχουσαν θέσιν κατέχει «Ἡ τιμή» (6). Ἐπιτυχῆ ἐπίσης θεατρικὰ ἔργα εἶνε τὰ δράματά του: «Τὸ τέλος τῶν Σοδόμων» (7), «Ἡ πατρίς» (8), «Ἡ μάχη τῶν ψυχῶν» (πεταλουδῶν) (9), «Εὐτυχία ἐν γωνίᾳ» (10), τὰ μονόπρακτα ὑπὸ τὸν τίτλον «Μοριτοῦρι» (11) (ἐκ τῶν ὁποίων τὸ κάλλιστον εἶνε «Ὁ μικρὸς Φρίτς») (12), «Οἱ φωτιῆς τοῦ Ἀϊ-

(1) *Deutsches Reichsblatt*.(2) *Im Zwiellicht* (1886).(3) *Frau Sorge* (1887).(4) *Geschwister* (1888).(5) *Der Katzensteg* (1890).(6) *Die Ehre* (1888).(7) *Sodoms Ende* (1891).(8) *Heimat* (1893).(9) *Schmetterlingsschlacht* (1894).(10) *Das Glück im Winkel* (1895).(11) *Morituri* (1896).(12) *Fritzchen*.

Πιάννη» (1), «Ζήτω ἡ ζωή» (2), «Ὁ εταῖρος τοῦ Σωκράτους» (3), «Λίδος ὑπὸ λίδον» (4), «Ὁ ἔμπορος δερμάτων λαγοῦ» (5). Ἐκ τῶν μυθιστορημάτων, ἱστοριῶν καὶ διηγημάτων του τὰ καλύτερα ἐκτὸς τῶν ἄνω μυησθέντων εἶνε: «Ὁ γάμος τῆς Ἰολάνδης» (6), «Ἡτο» (7), «Τὸ ἄσμα τῶν ἄσμάτων» (8), «Λιθουανικαὶ ἱστορίαι» (9), «Ὁ τρελλὸς καθηγητής» (10), «Ἡ κυρὰ τοῦ Στέφφεν Τρόμχολτ» (11) καὶ τὸ «Πούρτσελχεν» (12). Ὁ Σούντερμαν ἀπέθανεν ἐν Βερολίνῳ τὴν 22 Νοεμβρίου 1928.

Ἐκδόσεις τῶν μυθιστορημάτων καὶ ἱστοριῶν του ἐγένοντο τῷ 1919 εἰς 6 τόμους καὶ τῶν δραματικῶν του ἔργων τῷ 1923. Βιογραφίαν αὐτοῦ ἔγραψαν οἱ Κάβεραου, Λάνδσβεργκ καὶ Σαῖν. Ἐκτὸς τούτων ὑπάρχει καὶ αὐτοβιογραφία του ὑπὸ τὸν τίτλον «Εἰκὼν τῆς νεανικῆς μου ἡλικίας» (13).

(1) *Johannisfeuer* (1900).(2) *Es lebe das Leben* (1902).(3) *Der Sturmeselle Sokrates* (1903).(4) *Stein unter den Steinen* (1915).(5) *Der Hasenfelldändler* (1925).(6) *Iolantes Hochzeit* (1892).(7) *Es war* (1894).(8) *Das Hohe Lied* (1908).(9) *Litauische Novellen* (1917).(10) *Der tolle Professor* (1926).(11) *Frau des Steffen Tromholdt* (1927).(12) *Purzelchen* (1928).(13) *Das Bilderbuch meiner Jugend* (1922).

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΜΙΛΛΙΓΚ, ἔμπορικὸς σύμβουλος.
ΑΜΑΛΙΑ, σύζυγός του.
ΕΛΕΟΝΩΡΑ } τέκνα των.
ΚΑΡΟΛΟΣ }
ΛΟΘΑΡΙΟΣ ΜΠΡΑΝΤ } φίλοι τοῦ Καρόλου.
ΟΥΓΟΣ ΣΤΕΓΓΕΛ }
Κόμης ΤΡΑΣΤ ΣΑΡΒΕΡΓ
Κύριος ΧΑΪΝΕΚΕ
Κυρία ΧΑΪΝΕΚΕ
ΑΛΜΑ }
ΡΟΒΕΡΤΟΣ } τέκνα των.
ΔΟΥΪΖΑ }
ΜΙΚΑΛΣΚΗΣ, σύζυγος τῆς ΔουΪζας.
Κυρία ΧΕΒΕΝΣΤΡΑΪΤ
ΓΙΑΝΝΗΣ, ἀμαξηλάτης τοῦ Μίλλιγκ.
ΥΠΗΡΕΤΗΣ τοῦ Μίλλιγκ.
ΡΑΓΑΡΙΤΑΣ, Ἰνδός (ἄφωνος).

Ἡ σκηνὴ σύγχρονος ἐν Βερολίῳ.

ΠΡΑΞΙΣ ΠΡΩΤΗ

*Δωμάτιον εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ Χαϊνέκε. Διακόσμησις πτω-
χική. Ἐπιπλα παλαιὰ καὶ μεταχειρισμένα. Εἰς τὸν κομ-
μὸν εὐθραυστα οἰκιακὰ σκεύη. Δεξιᾷ (ἀπὸ τὸ κοινόν) μικρὰ
στρογγυλὴ τράπεζα μὲ σκεύη τοῦ καφέ. Ἀριστερᾷ μεγάλη
καὶ ἄξεστος τράπεζα ἐργασίας. Ἐπάνω εἰς αὐτὴν δοχεῖον μὲ
ἀλευρόκολλαν καὶ μερικὰ φύλλα χαρτονιοῦ. Παραπλεύρως ἓνα
σχεδιογράφημα ἔτοιμον.*

ΣΚΗΝΗ Α΄

*Κυρία Χαϊνέκε, καταγνομένη μὲ πολλὴν προθυμίαν εἰς τὴν
καθαριότητα τοῦ δωματίου, καὶ Κυρία Χεβενστράϊτ, εἰσερχο-
μένη διὰ τῆς δεξιᾶς θύρας.*

ΚΥΡΙΑ ΧΕΒΕΝΣΤΡΑΪΤ

Ἄλήθεια εἶνε λοιπόν; ἤλθε ὁ γυιός σας;

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Σοσσοσς!.. γιὰ τὸ Θεό!.. κοιμᾶται!

ΚΥΡΙΑ ΧΕΒΕΝΣΤΡΑΪΤ

Ποῦ; στὴν κρεββατοκάμαρα τῆς Ἄλμας;

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

*Βέβαια!.. Δὲν ξέρω τί κάνω!.. ὁ νοῦς μου ἐσά-
στισε ἀπὸ τὴν πολλὴν χαρὰ. (Κάθεται ἐξηντημένη σ' ἓνα
κάθισμα).*

ΚΥΡΙΑ ΧΕΒΕΝΣΤΡΑΪΤ

Τῶμαθαν βέβαια τ' ἀφεντικά;

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Φυσικά! ἔπρεπε ἐξ ἀνάγκης νὰ τοὺς εἰδοποιήσω.
Καὶ σήμερα θὰ τοὺς κάμη τὴν πρώτη ἐπίσκεψι!..

ΚΥΡΙΑ ΧΕΒΕΝΣΤΡΑΪΤ

Πόσον καιρὸ ἔλειπε στὰ ξένα;

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

(*Δοξαριάζει μὲ τὸν νοῦ της*). Ἐπτὰ... ὀκτώ... ἐν-
νέα χρόνια καὶ μισὸ σωστά!.. Τόσα χρόνια εἶνε πὺν δὲν
ἔβλεπα τὸ παιδάκι μου!.. (*Κλαίει*).

ΚΥΡΙΑ ΧΕΒΕΝΣΤΡΑΪΤ

Καὶ τὸν ἐγνωρίσατε εὐθύς μόλις τὸν εἶδατε;

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

"Α μπᾶ!.. οὔτε κατὰ φαντασίαν!.. Χθὲς τὸ βράδυ
κατὰ τὰς ὀκτὼ ὁ Χαϊνέκε ἐμισοκοιμότανε, ἐνῶ ἐδιάβαζε
τὴν ἐφημερίδα, κ' ἐγὼ ἐκαθόμουν ἐδῶ καὶ διώρθωνα
τὶς δαντέλλες τοῦ μισοφοριοῦ τῆς "Αλμας... (*μὲ ἔμφα-
ση*) γιατί δὲν μπορεῖς νὰ φαντασθῆς πόσα ἀσπρόρρουχα
μεταχειρίζεται αὐτὸ τὸ κορίτσι!.. ὁποῦ ἐκεῖνη τῆ στιγμῆ
κτυποῦν τὴν θύρα καὶ μπαίνει μέσα ἕνας ἄνθρωπος...
Μὰ τί λέγω, ἄνθρωπος!.. ἕνας κύριος, καλέ!.. ἕνας ἀφέν-
της... μὲ μιὰν γούνα πλούσια, πολύτιμη ἀπὸ καστρ...

καστό... ἀπὸ καστόρι, ναί!.. Νά τὴν ἐκεῖ!.. κύτταξε τί
μαλακὴ πὺν εἶνε!.. Ἐνόμιζα πὺς ἦταν κανεὶς ἀπὸ τοὺς
κυρίους τοὺς γνωρίμους τῆς "Αλμας... κανέναν ἀπὸ τοὺς
φίλους τοῦ ἀφεντικοῦ μας, τοῦ κυρίου Καρόλου...

ΚΥΡΙΑ ΧΕΒΕΝΣΤΡΑΪΤ

(*Θέλουσα νὰ τὴν βολιδοσκοπήσῃ*). Μπᾶ!.. Ἔτσι ἔ;

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Γιατὶ νὰ σοῦ πῶ, αὐτὰ τ' ἀρχοντόπουλα δὲν εἶνε
διόλου ὑπερήφανα, καὶ καταδέχονται κ' ἔρχονται νὰ μᾶς
ἐπισκέπτονται καμμιὰ φορὰ κ' ἐμᾶς τοὺς φτωχοὺς... Τὸ
λοιπόν, ἐνῶ ἐσυλλογιζόμουν αὐτὰ, ἐκεῖνος ἔροϊξε κάτω τὴ
γούνα καὶ τὸ καπέλλο του, ἕνα ψηλὸ καπέλλο, κομψό
τατο, μὰ κατὰ γῆς, ὅπως σοῦ λέω, κ' ἐγονάτισε μπρο-
στά μου. Ἐπῆγε νὰ μούλθῃ ἄλλο πράγμα. Ὅταν ὅμως
ἄρχισε νὰ φωνάζῃ: «Μαμά!.. Μπαμπᾶ!.. δὲν μὲ ἀνα-
γνωρίζετε;.. Εἶμαι ὁ Ροβέρτος!.. ὁ γυιὸς σας ὁ Ροβέρ-
τος!..» "Ω, κυρία Χεβενστράιτ, τί στιγμῆ ἦταν ἐκεῖνη!..
Πὺς ἔζησα ὕστερα ἀπὸ τέτοια συγκίνηση!.. (*Κλαίει*).

ΚΥΡΙΑ ΧΕΒΕΝΣΤΡΑΪΤ

Κουράγιο, ἡ χαρὰ σου θὰ μετριασθῆ... Πίσω ἔχει
ἡ ἀχλάδα τὴν οὐρά...

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Καὶ γιατί μοῦ τὸ λὲς αὐτό; Ὁ γυιὸς μου εἶνε καλὸ
παιδί, νέος λαμπρὸς καὶ καλομαθημένος...

ΚΥΡΙΑ ΧΕΒΕΝΣΤΡΑΪΤ

Πάρα πολὺ καλομαθημένος, κυρία Χαϊνέκε... Ὅταν κανεὶς ἔχη ζήσει σὲ τόσες ἄλλες καὶ μεγάλες χώρες... κ' ἐκοιμότουνε σὲ καθαρὸ βελούδο καὶ μετάξι...

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

(*Δείχνει τὶς καρτέλες*). Αὐτὸ μπορεῖ νὰ τὸ κάνη κ' ἐδῶ, κυρά μου!

ΚΥΡΙΑ ΧΕΒΕΝΣΤΡΑΪΤ

(*Μὲ μορφασμόν*). Χμ!.. νὰ ἰδοῦμε ἂν θὰ θελήσῃ.

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Θὰ θελήσῃ, κυρά μου, θὰ θελήσῃ!.. Ἡ μητέρα του δὲν γνωρίζει ἀπὸ ἀριστοκρατίες καὶ μεγαλεῖα... Ὡ Παναγία μου!.. μὰ ἐγὼ στέκομαι καὶ φλυαρῶ ἐδῶ πέρα καὶ δὲν γνωρίζω τί ἔγινε ὁ γέρος μου, ὁ Χαϊνέκε!.. Μὴ τὸν εἶδες τὸν ἄνδρα μου τοῦ λόγου σου; Ἄν ἀρχίσῃ πάλι νὰ τριγυρίζῃ μὲ τὸ ἄμμοιρο τὸ πόδι του!..

ΚΥΡΙΑ ΧΕΒΕΝΣΤΡΑΪΤ

Τώρα πρὸ ὀλίγου ἐστεκότανε μ' ἓνα μεγάλο σχέδιο ἀπὸ χαρτόνι ἔξω μὲ τέτοιο κρῦο, γιὰ νὰ τὸ στεγνώσῃ στὸν ἥλιο, ὅπως ἔλεγε.

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Ἔ! αὐτὰ εἶνε τὰ γοῦστα του... Τί νὰ κάμῃ ὁ καῦ- μένος ὁ γέρος!.. Ὅλη τὴ νύχτα ἐδούλευε γι' αὐτὸ τὸ

πραῖγμα. Ἄγκαλὰ μήπως ἐκλείσαμε μάτι ἀπὸ τὴ χαρὰ μας!..

ΣΚΗΝΗ Β'

Χαϊνέκε, μὲ ἓνα μεγάλο πρόγραμμα ἀπὸ χαρτόνι εἰς τὸ χέρι, καὶ οἱ ἀνωτέρω.

ΧΑΪΝΕΚΕ

Ζήτω!.. Ζήτω!.. νὰ το εἶνε ἔτοιμο!..

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Μὰ σόπαινε, καλέ!..

ΧΑΪΝΕΚΕ

(*Διαβάζει μὲ χαμηλὴ φωνὴ καὶ μ' ἐπισημότητα τὸ πρόγραμμα, ποὺ εἶνε γραμμμένο μὲ τὸ χέρι*). «Καλῶς ἦλθε, ἀγαπητόν μας τέκνον, εἰς τὸ σπιτικό μας...» Ὁραῖο, αἶ;

ΚΥΡΙΑ ΧΕΒΕΝΣΤΡΑΪΤ

Μοιάζει μὲ δίσκο σκοποβολῆς.

ΧΑΪΝΕΚΕ

Καὶ τὸ κέντρον εἶνε ἡ πατρικὴ καρδιά! Πονηρή!

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Ἔλα τώρα! (Τὸν διακόπτει). Ἄφῃσ' τα αὐτὰ καὶ

διόρθωσε τὸ λαιμοδέτη σου... (Πρὸς τὴν Κυρίαν Χεβενστράϊτ). Τέτοιοι εἶνε πάντα, κυρὰ γειτόνισσα...

(Ὁ Χαϊνέκε ἀνεβαίνει σ' ἓνα κἀδισμα καὶ μ' ἓνα σφυρὶ κ' ἓνα καρφὶ προσπαθεῖ νὰ κρεμάσῃ τὸ πρόγραμμα στὸν τοῖχο).

ΚΥΡΙΑ ΧΕΒΕΝΣΤΡΑΪΤ

Ἐδῶ μέσα βέβαια τὸ παιδί σας δὲν θὰ λάβαινε τὴ μόρφωσι καὶ τὴν εὐγένεια πού ἔχει.

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Φυσικά...οὔτε ἀπ' αὐτόν, οὔτε ἀπὸ μένα... Θὰ εἶνε τώρα δεκαεφτά χρόνια, ὅπου ὁ κύριος πὸν κάθεται στὸ παλατάκι ἀπὸ πίσω καὶ πὸν ἦτον καὶ ἀπὸ τότε ἀφεντικός μας, ἐπῆρε τὸ παράσημο ἔγινε τότε στὸ ἐργοστάσιο μεγάλο πανηγύρι, ἀμάξια, πυροτεχνήματα, μουσικὲς, χίλια δυὸ πράγματα... Μπύρα δά, ὄση ἤθελε κανεῖς, ὄση ἠμποροῦσε νὰ ρουφήξῃ, γιὰ ὅλο τὸ προσωπικὸ τοῦ ἐργοστασίου. Τότε δά ὁ ἄνδρας μου, ὅπου εἶχε παραπιῆ... (πρὸς τὸν Χαϊνέκε) ἄφησε δά τις κτυπιὲς τώρα!.. (Ἐξακολουθεῖ τὴν διήγησιν) ἦταν ζαλισμένους καὶ δὲν ἤξευρε τί ἔκαμνε, καὶ ὅπως ἔφευγαν τ' ἀμάξια, νὰ σου τον καὶ πέφτει χάμω, ἀποκάτω ἀπὸ τοὺς τροχοὺς, καὶ τοῦ σπάζουν τὸ ἓνα χέρι καὶ τὸ ἓνα πόδι...

ΧΑΪΝΕΚΕ

(Ἐξακολουθῶν νὰ κτυπᾷ). Γιὰ μένα λές; Ἄ, ναί!.. δὲν ἦταν μικρὸ πρᾶγμα!.. (Σφυρίζει).

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

(Πρὸς τὸν Χαϊνέκε). Μὴ σφυρίζεις, καλέ!.. (Ἐξακολουθεῖ τὴν διήγησιν). Τ' ἀφεντικὰ εἶδαν τὸ δυστύχημα, ἐπληροφορήθηκαν πῶς συνέβη, ἐζήτησαν νὰ μάθουν τὴν κατάστασι τῆς οἰκογενείας μας, καὶ ἐπειδὴ ἐκείνην τὴν ἡμέρα ἀπὸ τὴν χαρὰ τους διὰ τὸν τίτλον ὅπου εἶχαν λάβει ἦσαν γενναῖοι καὶ ἀνοιχτοχέρηδες, ὑποσχέθηκαν ἀμέσως νὰ φροντίσουν διὰ τὰς ἀνάγκας μας καὶ ν' ἀναθρέψουν τὸν Ροβέρτον μας μὲ ἔξοδά τους.

ΚΥΡΙΑ ΧΕΒΕΝΣΤΡΑΪΤ

Κ' ἐβάσταξαν τὸ λόγο τους;

ΧΑΪΝΕΚΕ

(Κυττάζων πρὸς τὸ παράθυρον)... Ἄ! κατεργαροί!.. (Ἐξακολουθεῖ τὸ ἔργον του).

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Οὐμ!.. Ἔτσι κ' ἔτσι. Ἐμᾶς μᾶς ἔβαλαν ἐδῶ σ' αὐτὸ τὸ σπιτάκι, στὴν αὐλή, ὅπου, δόξα ὁ Θεός, μένομε ἀκόμη. Τὸν Ροβέρτο τὸν ἔστειλαν σ' ἓνα ἐκπαιδευτήριον, ὅπου ἔμαθε τοὺς καλοὺς τρόπους, τὴν ἀνατροφή, σὰ νὰ εἰποῦμε. Εἰς τὰς διακοπὰς ὅταν ἤρχετο στὸ σπίτι τὸν ἐπροσκαλοῦσαν εἰς τὸ ἀρχοντικὸ τους καὶ τὸν ἔβαζαν κ' ἔπαιξε μὲ τὴν ἀρχοντοπούλα, ἐπειδὴ ὁ κύριος Κάρολος τότε ἦτον ἀκόμη μωρό...

ΚΥΡΙΑ ΧΕΒΕΝΣΤΡΑΪΤ

Αὐτὸς θὰ ἔπαιξε ἀπὸ τότε μὲ τὴν Ἄλμαν;

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

(Με σιγαλήν φωνήν). Τί έννοεῖς μ' αὐτό;

ΚΥΡΙΑ ΧΕΒΕΝΣΤΡΑΪΤ

Ἔτσι λέει ὁ κόσμος.

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Ἀργότερα τὸν ἔστειλαν εἰς τὸ Ἀμβουργον ὡς μαθητεύμενον, διὰ νὰ σπουδάσῃ τὸ ἐμπόριον τοῦ ἔξωτερου... νοιώθεις; Καὶ ὅταν ἔγινε δεκαεννέα χρονῶν, ἐμπρὸς τότε, ταξίδι. Τὸν ἔστειλαν ἀμέσως κάτω ἐκεῖ εἰς τὰς Ἰνδίας, ὅπου μοῦ λέγουν πὼς κάμνει μιὰ ζέση διαβολευμένη... Ἐκεῖ ὁ κύριος ἐμπορικὸς σύμβουλος ἔχει ἕναν ἀνεσιό, παιδί τοῦ ἀδελφοῦ του, ὁ ὁποῖος ἐπιβλέπει τὴν ἐσοδεία τοῦ καφέ καὶ τοῦ τσαγιοῦ.

ΧΑΪΝΕΚΕ

Αὐτὰ ἐκεῖ πέρα φυτρώνουν ὅπως ἐδῶ οἱ πατάτες.
(Κατεβαίνει ἀπὸ τὴν καρέκλα καὶ κνιτάζει τὸ πρόγραμμα).
Ἦραϊο!.. ἔ;

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Ὁ γιὸς μου τὸ λοιπὸν θὰ τὸν ἐβοηθοῦσε σ' αὐτὴν τὴν ἐργασία. Δόξα νᾶχῃ ὁ Θεός, τώρα μᾶς ἦλθε ὀπίσω... Μὰ τί στέκομαι ἐδῶ καὶ φλυαροῦ;..

ΚΥΡΙΑ ΧΕΒΕΝΣΤΡΑΪΤ

Κ' ἐγὼ φεύγω... Ἦρα καλή!.. Ἦρα καλή!.. Μὰ νὰ μὴ ξεχνᾶς, κυρὰ γειτόνισσα, πὼς ἡ ἀλλάδα ἔχει πίσω τὴν οὐρά... (Ἐξέρχεται).

ΣΚΗΝΗ Γ'

Χαϊνέκε καὶ Κυρία Χαϊνέκε

ΧΑΪΝΕΚΕ

Αὐτὴ εἶνε ὀχιά φαρμακερή!..

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Ὁ φθόνος, γέρο μου, ἡ ζήλεια!

ΧΑΪΝΕΚΕ

(Βλέπει μὲ ἐκπληξιν ἐπάνω στὸ τραπέζι ἕνα τσουρέκι).
Μπᾶ!.. ποῦ τὸ ἤφρες αὐτὸ τὸ τσουρέκι;

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Μοῦ τὸ ἔφερε ἡ μαγειρίσσα μαζί μὲ τὰ χαιρετίσματα τῆς ἀρχοντοπούλας.

ΧΑΪΝΕΚΕ

(Στρέφεται). Κάθε πρᾶγμα ποῦ μᾶς ἔρχεται ἀπὸ αὐτὸ τ' ἀρχοντικὸ δὲν μοῦ γουστάρει διόλου... (Τρώγει ὀλίγον ἀπὸ τὸ τσουρέκι)... Μοῦ φαίνεται πὼς ὁ κύριος γιὸς μας ἀργεῖ νὰ ξυπνήσῃ. Ὅπου κι' ἂν εἶνε θὰ σφουρῆξῃ ἡ μηχανὴ τοῦ ἐργοστασίου γιὰ τὸ πρόγευμα. (Κνιτάζει μὲ εὐαρέσκεια τὸ κρεμασμένο χαρτόνι): «Καλῶς ἦλθες ἀγαπητόν μου τέκνον!...»

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

(Με πολὺ ζωηρὰν χαράν). Μᾶς ἦλθε τέλος πάντων!..

ΧΑΪΝΕΚΕ

Ποιός;

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Ποιός άλλος; ὁ γυιός μας.

ΧΑΪΝΕΚΕ

Αὐτὸ τὸ ξέρομε! *(Δείχνει τὸ χαρτόνι).*

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Σούτ!.. Κάτι ἀκούω ἐκεῖ μέσα... *(Ἀκροάζεται).* Αὐ-
τὸς εἶνε!.. βάζει τὰ παπούτσια του... θὰ μπῆ ἐδῶ σὲ
λιγάκι ἀπὸ κείνη τὴν πόρτα!..

ΧΑΪΝΕΚΕ

Ἐγὼ δὲν θὰ τοῦ πῶ ἄλλο παρὰ... «Καλῶς ὄρισες
ἀγαπητόν μου τέκνον!» Ἐφρόντισες βέβαια νὰ τοῦ βάλ-
λης κοντὰ στὴ λεκάνη ἓνα κομμάτι σαποῦνι ἐκλεκτὸ
γαλλικὸ, ἀπὸ κείνο τῆς Ἄλμας;

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Πόσες φορὲς ἐσκεπτόμουν κ' ἔλεγα: «Ποιὸς ξέρει
ἂν ἐκεῖ πέρα στὰς Ἰνδίας ἔχη καλὸ κρεββάτι; ἂν δὲν τὸν
ἔφαγαν ζωντανὸν οἱ ἄγριοι;.. Καὶ τώρα ἔξαφνα τὸν ἔχου-
με ἐδῶ σιμά μας! Μὰ ἄφησε λοιπὸν ἦσυχο τὸ τσουρέκι!
Μὴ τὸ τσιμπᾶς.

ΧΑΪΝΕΚΕ

Μπᾶ!.. καὶ γιατί; ἔτσι μοῦ γουστάρει.

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Σώπα!.. Ἔρχεται. Νά! πάλιν ὁ λαιμοδέτης σου ἐχά-
λασε!.. Διόρθωσε τὸν τέλος πάντων. Τί ντροπὴ μὲ σένα!
(Βγάζει τὰ σκεπάσματα ἀπὸ τὴς καρέκλες). Τί στενοχώ-
ρια, Θεέ μου!..

ΣΚΗΝΗ Δ΄

Ροβέρτος καὶ οἱ ἀνωτέρω.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

(Μὲ ζωηρότητα). Καλημέρα, μπαμπᾶ! καλημέρα, μα-
μά! *(Ἀγκαλιάζει τὴν μητέρα του καὶ φιλεῖ μὲ σεβασμὸ
τὸ χέρι της).* Αἰσθάνομαι, σᾶς βεβαιώνω, μιὰ εὐτυχία ὑ-
περάνθρωπη.

ΧΑΪΝΕΚΕ

Καλῶς ὄρισες, ἀγαπημένε μου... *(Ἐνῶ ὁ Ροβέρτος
θέλει νὰ τοῦ φιλήσῃ τὸ χέρι, αὐτὸς τὸ καθαρίζει ἐπάνω
εἰς τὸ πανταλόνι του).* Θέλεις νὰ μοῦ φιλήσῃς τὸ χέρι;

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Βέβαια, ἂν μοῦ τὸ δώσῃς...

ΧΑΪΝΕΚΕ

Ἀμέσως φαίνεται τί θὰ πῆ τὸ καλὸ παιδί! *(Τοῦ
δίνει τὸ χέρι νὰ τὸ φιλήσῃ).*

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

(Κυτιάζει τριγύρω του). Έδω εΐμαστε λοιπόν!.. στο σπίτι μας!.. Μά εΐνε τάχα δυνατόν; Ἀκόμη δὲν μπορῶ νὰ πεισθῶ. Μήπως ὄνειρεύομαι σὰν ἄλλοτε; ὦ, πολὺ λυπηρὸ θὰ ἦταν αὐτό. Ἄ!.. ἡ νοσταλγία!.. ἡ νοσταλγία!.. Φαντασθῆτε τὴ νύκτα νὰ εΐνε κανεὶς μόνος σὲ μιὰ γωνιά σκοτεινὴ καὶ νὰ σκέπτεται! καὶ ὅ,τι ἔχει ἀφήσει μακριὰ, νὰ τὸ βλέπη μπροστά του, τριγύρω του, τὸν πατέρα του, τὴν μητέρα του, τὴν ἀλλή, τὸν κῆπο, τὸ ἐργοστάσιο... Ἐπειτα διὰ μιᾶς νὰ αἰσθάνεται ἐπάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι του ἕναν κλώνο χουρμαδιάς τόσο μεγάλον! καὶ ν' ἀκούη ἀπὸ μακριὰ ἕναν παπαγάλλο πού μὲ τὴν φωνή του τὸν ἀνακαλεῖ στὴν πραγματικότητα καὶ τοῦ λέγει πὼς εὐρίσκεται μόνος, ἔρημος στὴν ἄλλη ἄκρη τοῦ κόσμου! Οὐφ!

ΧΑΪΝΕΚΕ

Ὁ παπαγάλλος!.. μὰ αὐτὸ πρέπει νὰ εΐνε πολὺ διασκεδαστικό! Αὐτὴ εΐνε μιὰ διασκεδασίς πού ἐδῶ τὴν ἔχουν μόνο οἱ πλούσιοι.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

ὦ, ἂν ἤξεύρατε πόσον ὑπέφερα αὐτὰ τὰ τελευταῖα χρόνια!.. ἀκόμη καὶ στοὺς ταξίδια τώρα πού γυρίζα ἤμουν λυπημένος, γιατί δὲν ἤμουν βέβαιος πὼς θὰ τὰ εὕρισκα ὅλα ἐδῶ ὅπως τὰ εἶχα φαντασθῆ μὲ τὴν ἐπιθυμίά μου!..

ΧΑΪΝΕΚΕ

Καὶ γιατί ὄχι;

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Ἦταν κ' ἕνα πρόσωπο, ἕνας φίλος μου ἀληθινός, ὁ καλύτερός μου φίλος, ὁ ὁποῖος ἐπροσπαθοῦσε νὰ μετριάσῃ τὸν καῦμὸ πού εἶχα: «Ἐγίνες πλέον ξένος γιὰ τοὺς δικούς σου, μοῦ ἔλεγε, καὶ μὴν περιμένῃς πὼς θὰ συγκολλήσῃς τώρα πάλι τεχνικὰ ἐκεῖνα πού οἱ περιστάσεις, ἡ τύχη, καὶ ξέρω γὼ τί ἄλλο πρὸ πολλοῦ καιροῦ ἐχώρισαν...» Τότε, νὰ σᾶς εἰπῶ τὴν ἀλήθεια, αὐτὰ τὰ λόγια μ' ἐφόβιζαν. Ἐφοβήθηκα καὶ γιὰ σᾶς καὶ γιὰ μένα. Ἀλλὰ ὁ φόβος αὐτὸς δὲν ὑπάρχει πλέον σήμερα, χάριτι θεῖα! Ὅλα ἐπαλήθευσαν, ὅλα! εΐνε ἀκριβῶς ὅ,τι ὄνειρευόμουν ἐπὶ δέκα ἔτη. Νά ὁ μπαμπᾶς!.. νά ἡ μαμά!.. πάντοτε ἀγαθοὶ καὶ ἀπότηρευτοί. Εἶνε ἀλήθεια πὼς ἐγήρασαν λιγάκι. (Μὲ στοργήν). Ἀλλὰ (σηκώνει καὶ τὰ δύο χέρια του) εἰς τί θὰ ἐρησιμέυαν ἀλλοιώτικα αὐτὰ τὰ δύο εὔρωστα χέρια; Θὰ ἰδῆτε ἂν τὰ ἔμαθα ἐγὼ νὰ ἐργάζωνται καὶ νὰ φτιάουν χουρσάφι... Καὶ οἱ ἀδελφές μου;.. Θὰ εΐνε δῶ σὲ λιγάκι;.. ὦ!.. γιὰ νὰ τὸ ἰδῶ πάλι αὐτὸ τὸ βάζο μὲ τὴν κόλλα τοῦ μπαμπᾶ!.. (Κυτιάζει μὲ συγκίνηση μικρὰν εἰκόνα κρεμασμένην εἰς τὸν τοίχον), Νά καὶ τὸ βαπτιστικό μου βαλμένο σὲ κορνίζα!.. Νά καὶ ἡ ἀτμομηχανὴ τοῦ ἐργοστασίου, πού μοῦ ἐπαναλαμβάνει τὸν εὐχάριστον κρότο της...

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Δὲν θὰ ἔκλεισες μάτι ἀπόψε, παιδί μου, μ' αὐτὴν τὴν ἀναθεματισμένην τὴ μηχανή, πού βογκᾷ μέρα-νύχτα

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

᾽Οραιοτέρο νανούρισμα ποτὲ δὲν ἄκουσα στὴ ζωὴ μου.
Ἦμουν μισοαποκοιμισμένος κ' ἔλεγα μέσα μου: «Φύσα
κτύπα! γρηὰ μηχανή, πού πάντοτε καταγίνεσαι στὴν ἐρ-
γασία!.. Ὅσον ὅμως καὶ ἂν προσπαθῆς ἐσύ, ποτὲ δὲν
θὰ μπορέσης νὰ ἐργασθῆς διὰ τὰ συμφέροντα τοῦ οἴ-
κου Μίλιγκ περισσότερο ἀπὸ ἐμένα, ὁποῦ εἶμαι δῶ ξα-
πλωμένος στὸ κρεββάτι μου καὶ σ' ἀκούω, γιατί εἶμαι
κ' ἐγὼ ἕνας μοχλὸς πού πρέπει ὁ καθένας νὰ μὲ λογα-
ριαζῆ!.. Αὐτὴ δὲν εἶνε τάχα μιὰ σκέψις πού ἐμπνέει
ὑπερηφάνεια; Καὶ ἡ καρδιά μου τότες ἐγινόταν τόση
δὰ μεγάλη!.. κ' ἐνθυμόμουν τοὺς εὐεργέτας μας...

ΧΑΪΝΕΚΕ

(*Ξύνει τὸ κεφάλι του*). Χμ!..

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Τί εἶπες;

ΧΑΪΝΕΚΕ

Ἐγώ; Τίποτε.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Καὶ ὠρκίσθηκα νὰ τοὺς ὑπηρετῶ μὲ ἀφοσίωσιν ἕως
τὴν τελευταίαν μου πνοήν.

ΧΑΪΝΕΚΕ

Μὰ μοῦ φαίνεται πὼς... τί διάβολο!.. ἄρχετὰ ἔκα-
μες γι' αὐτούς.

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Ἐδούλεψες, ἑκατασκοτώθηκες τώρα δέκα χρόνια!..

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Ἄ, ὄχι δὰ καὶ τόσο, μητέρα μου!.. Ἀλλὰ ἄς ἀφή-
σουμε αὐτὴν τὴν ὀμιλία, σὰς παρακαλῶ... Ὁ οἶκος Μίλ-
λιγκ μοῦ ἔδινε κάθε μέρα καὶ νέες ἀφορμὲς νὰ τὸν
εὐγνωμονῶ. Τὰ γράμματα πού μοῦ ἔγραφεν ὁ ἐμπο-
ρικὸς σύμβουλος, καὶ ἰδίως ὁ Κάρολος πού τώρα εἶνε
συνέταιρος εἰς τὴν ἐργασίαν, εἶνε μορῶ νὰ εἰπῶ γράμ-
ματα φίλων...

ΧΑΪΝΕΚΕ

Ὁ Κάρολος, ἄς εἶνε!.. αὐτὸς εἶνε γενναῖος καὶ κα-
λὸς νέος... Ὅσο γιὰ τοὺς ἄλλους... ὑπάρχουν ἀντιροή-
σεις. Ἐσὺ θὰ μοῦ τοὺς μάθης τώρα αὐτοὺς τοὺς κατερ-
γαρέους;.. Μὰ γιὰ ἔλα τώρα ἐδῶ, Ροβέρτε μου. Κύτ-
ταξε τριγύρω σου... δὲν βλέπεις τίποτε; (*Πρὸς τὴν Κυ-
ρίαν Χαϊνέκε*). Καλὲ γρηά, δὲν βλέπει τίποτε!.. (*Δείχνει τὸ
χαρτόνι*).

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Ἄφησε τώρα τὶς ἀνοησίες σου!

ΧΑΪΝΕΚΕ

Ἄνοησίες!.. πῶς; Γιατὶ λέγω τὸ καλῶς ὄρισεσ στο
παιδί μου πού ἐπιστρέφει στο πατρικὸ του σπίτι μοῦ
λὲς πὼς κάνω ἀνοησίες; (*Ὁδηγεῖ τὸν Ροβέρτο σιμὰ στο
κρεμασμένο χαρτόνι*). Βλέπεις;.. Ἐμεινες κόκκαλο, ἔ;..

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Καὶ τὸ ἔκαμες μὲ τὸ χέρι σου τὸ πιασμένο;

ΧΑΪΝΕΚΕ

Μπᾶ!.. μπορῶ νὰ κάμω ἄλλα καλύτερα, ἄς εἶμαι καὶ σακάτης!.. Ἄν δὲν ἔκουνιῶμον ἐγώ, Κύριος οἶδε ἔδῶ καὶ πόσον καιρὸ ἢ οἰκογένειά μου θὰ ψωφοῦσε ἀπὸ τὴν πεῖνα... Μὰ τί στέκεις τώρα ἐσύ, γρηά, μὲ τὰ χέρια σταυρωμένα; Ποῦ εἶνε ὁ καφές;

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Ἔ!.. καλά, ντέ, καλά!.. *(Κινεῖται νὰ ἐξέλθῃ κάπως δυσανεστημένη).*

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

(Τρέχει ἀπὸ πίσω της). Μητέρα! δὲν σοῦ τῶπε αὐτὸ γιὰ νὰ σὲ μαλώσῃ...

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Νὰ μὲ μαλώσῃ; Μπᾶ!... μιλεῖ ἔτσι μόνον γιὰ νὰ δεῖξῃ τάχα πὼς ξέρει νὰ διατάξῃ... *(Ἐξέρχεται ἀπὸ τὴν δευτέραν θύραν δεξιᾷ).*

ΣΚΗΝΗ Ε'

Ροβέρτος, Χαϊνέκε, ἔπειτα Κυρία Χαϊνέκε

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

(Ἀφοῦ ἔμεινεν ὀλίγας στιγμὰς σιωπηλὸς καὶ κατηφής). Καὶ σύ, μπαμπᾶ, κολλᾷς πάντοτε αὐτὰ τὰ χαρτιά;

ΧΑΪΝΕΚΕ

Χωρὶς νὰ καθήσω οὔτε στιγμῆ.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Καὶ τὸ χέρι σου δὲν σ' ἐμποδίζει;

ΧΑΪΝΕΚΕ

Τὸ χέρι;.. Θέλεις νὰ ἰδῆς πὼς ξεύρω νὰ κολλῶ; Πρῶτα πέρνω τὸ χαρτὶ ἔτσι... *(ἐκτελεῖ)* ἔπειτα πέρνω τὸ ξύλο ἔτσι... *(μὲ πολλὴν ἐπιτηδειότητα θέτει τὴν κόλλαν ἐπάνω εἰς τὸ χαρτόνι καὶ τὴν πιέζει μὲ τὸν ἀριστερὸν βραχίονα).* Ποιὸς μπορεῖ νὰ ἐργασθῇ καλύτερα ἀπὸ ἐμένα τὸν σακάτη;

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Εἶσαι μάγος!

ΧΑΪΝΕΚΕ

Ἄλλο παρὰ μάγος! τὸ ξεύρω καλά. Ἄλλὰ ποιὸς τὸ ἀναγνωρίζει; ποιὸς μὲ ἐκτιμᾷ; Κανείς! Ποιὸς θὰ κάμῃ νὰ σέβωνται τὶς κόρες μου, ἀφοῦ ἡ μητέρα τοὺς τοὺς δίνει τὸ κακὸ παράδειγμα;..

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

(Μὲ δυσφορίαν). Πατέρα!

ΧΑΪΝΕΚΕ

Ἄ! ἐσύ εἶσαι μακρὺ ἀπὸ τὴ φωτιά, καὶ ἀπὸ μακρὺ τὰ πράγματα φαίνονται διαφορετικά. Ἄπὸ μακρὺ

λέγει κανείς: «Μαμάκα μου!.. αδελφοῦλες μου!..» Μὰ ἂν ἔβλεπες καὶ σὺ ὅ,τι βλέπω κ' ἐγὼ καὶ πρέπει νὰ ὑπομένω!.. Δὲν μοῦ δίνουν οὔτε τὰ τριάντα λεπτά, ἂν θέλω κ' ἐγὼ νὰ πάω καμμιά φορὰ μέσα στὴν πόλι νὰ πιῶ ἓνα ποτήρι μπίρα!...

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Πατέρα!.. εἶσαι βέβαιος πὼς δὲν τὴν ἀδικεῖς; αὐτὴ δὲν σὲ περιποιεῖται πάντοτε; δὲν σὲ προσέχει σὰν τὰ μάτια της;

ΧΑΪΝΕΚΕ

Θεέ μου!.. μὰ μοῦ φαίνεται πὼς δὲν εἶπα τίποτε ἐναντίον της!.. Ἄλλὰ σὴν!.. ἔρχεται!

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

(*Εἰσέρχεται μὲ τὸν δίσκον τοῦ καφέ*). Κάθησε, Ροβέρτε μου... Ὅχι ἐκεῖ!.. στάσου μιὰ στιγμή... (*καθαρίζει μὲ τὴν ποδιὰν της τὴν πολυτελῆ πολυθρόνα*) ἔδω!... εἰς τὴν πολυθρόνα. Ἕνας κύριος σὰν ἐσένα πρέπει πάντοτε νὰ κάθεται εἰς τὰ μεταξωτά.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

ὦ, τί πολυτέλεια!...

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Ναί, βέβαια!.. Νά καὶ μιὰ ἄλλη ὅμοια!.. Κύτταξε! ἔχουμε δύο τέτοιες. (*Τοῦ δείχνει τὸν καθρέπτην*). Κύτταξε!.. αὐτὸν τὸν εἶδες; Ἡ κορνίζα εἶνε μαλαματοκαπνισμένη καὶ τὸ γυαλί μονοκόμματο. Ὁ ἄνδρας

τῆς Λουίζας λέει πὼς στοιχίζει τὸ λιγώτερο δεκαεπτὰ μάρκα.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Καὶ πὼς τὰ ἔχετε ὅλα αὐτὰ τὰ πράγματα; ἀπὸ ποῦ;

ΧΑΪΝΕΚΕ

Ἄπὸ τὸ γυιὸ τοῦ ἐμπορικοῦ συμβούλου.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Σᾶς κάνει τέτοια δῶρα;

ΧΑΪΝΕΚΕ

Δηλαδή...

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

(*Σιγὰ πρὸς τὸν σύζυγόν της*). Σώπαινε!.. Δὲν ξεύρεις πὼς ὁ κύριος Κάρολος δὲν θέλει ν' ἀκούεται τ' ὄνομά του; (*Δυνατά*). Μάλιστα. Τὰ Χριστούγεννα μᾶς ἔστειλε τὸν καθρέπτη καὶ τὸ Πάσχα τὶς πολυθρόνες... (*Πρὸς τὸν Χαϊνέκε, πὸν ἐξακολουθεῖ νὰ τσιμπᾷ τὸ τσουρέκι*). Μὰ θὰ τὸ φᾶς ὅλο!...

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Νὰ σᾶς πῶ τὴν ἀλήθεια, αὐτοῦ τοῦ εἴδους ἢ γενναιοδωρία δὲν μοῦ ἀρέσει καθόλου.

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

(*Ἐνῶ χύνει τὸν καφέ*). Βέβαια γιὰ πολλοὺς ἀνθρώπους τῆς τάξεώς μας αὐτὰ τὰ πράγματα τοῦ λούσου δὲν

πηγαίνουν. Όταν όμως κανένας δέχεται επισκέψεις από ανθρώπους όπως πρέπει, κ' έχει κ' έναν γιό καλομαθημένον σαν εμένα, και μια κόρη που έχει τόση αξία...

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Ἡ Ἄλμα;

ΧΑΪΝΕΚΕ

Βέβαια!.. Ἐκάμαμε δὰ γιὰ τὴ μικρότερή μας θυγατέρα ὅ,τι ἠμπορέσαμε μὲ τὴ δύναμί μας...

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Ἐπειτα καὶ σὺ μᾶς ἔστειλνες ἀρκετά...

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Ἐστελνα γιὰ νὰ μπορῶ νὰ πηγαίνω σ' ἓνα καλὸ σχολεῖο, νὰ μάθω νὰ κρατῶ ἔμπορικά βιβλία καὶ νὰ γίνω μοδίστρα. Ἔτσι εἶχαμε συμφωνήσει.

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Μάλιστα, ἔτσι εἶχαμε πῆ προτῆρα.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Καὶ τώρα δὲν κάνει πλέον αὐτὸ τὸ ἔργο;

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Ὅχι, ἀπ' ἐδῶ κ' ἔζη μῆνες.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Καὶ τώρα τί κάνει;

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

(Μὲ ὑπερηφάνειαν). Παίρνει μαθήματα μουσικῆς.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Ποτὲ δὲν ἄκουσα πὼς ἡ Ἄλμα εἶχε κλίσιν στὴ μουσική.

ΧΑΪΝΕΚΕ

Καὶ μεγάλην κλίσιν μάλιστα! (Ὅλοι πίνουν καφέ).

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Τὴν ἐξέτασε μιὰ τραγουδίστρα Ἰσπανίδα, πού τὴν λένε... Σενιορίτα... κάτι τέτοιο... Καὶ τῆς εἶπε πὼς ἔχει φωνὴ ὠραία, πού ποτὲ δὲν ξανακούσθηκε... καὶ πὼς αὐτὴ ἀνελάμβανε νὰ τὴν διδάξῃ χάρισμα.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Καὶ γιατί μοῦ ἐσιωπήσατε αὐτὸ τὸ πράγμα;

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Ἐ, Παναγία μου!.. Οἱ Ἰνδίες εἶνε τόσο μακριά, πού πολλὰ πράγματα ξεχνιοῦνται ἕως νὰ τὰ γράψω κανένας. Ἐπειτα ἠθέλαμε νὰ σοῦ τὸ κρατήσωμε κρυφά, γιὰ νὰ τὸ μάθης ἔξαφνα.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

(Σημάνεται καὶ περπατεῖ μὲ ταραχὴν ἐπάνω-κάτω εἰς τὴν σκηνήν). Ἐλπίζω ὅμως ὅτι ἡ Λουίτσα θὰ τὴν ἐπιβλέπη.

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Φυσικά! αυτή πάντοτε έχει την έγνοια της. Ἡ Ἄλμα τις περισσότερες φορές γευματίζει στὸ σπίτι της, μελετᾷ στὸ σπίτι της κ' ὅταν τὸ βράδυ εἶνε πολὺ ἀργὰ καὶ δὲν μπορεῖ νὰ ἔλθῃ μὲ τὸ τράμ, κοιμᾶται καὶ στὸ σπίτι της, ὅπως ἔτυχε χθὲς τὸ βράδυ.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Κι' ὅταν τὸ βράδυ δὲν ἐπιστρέψῃ, ἐσεῖς δὲν ἀνησυχεῖτε;

ΧΑΪΝΕΚΕ

Μπᾶ!.. τί λόγος!.. Ἡ Ἄλμα εἶνε ἀρκετὰ μεγάλη!..
(*Τονίζει τὴν λέξιν*).

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Ἄφοῦ ξέρουμε πὼς εἶνε στὸ σπίτι τῆς ἀδελφῆς της; Καὶ μοῦ φαίνεται πὼς τώρα, ἀπὸ στιγμή σὲ στιγμή, θὲ ν'ἀλθουν· γιὰτὶ μὲ τὸ ἀμαξάκι πού πηγαίνει τὸ γάλα τοὺς ἐστεύλαμε γράμμα. Πολὺ θὰ χαροῦν κ' αὐτές.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Καὶ ἡ Λουίζα ζῆ καλὰ μὲ τὸν ἄνδρα της;

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Ἔτσι κ' ἔτσι. Πίνει κομματάκι αὐτὸς καὶ φαίνεται πὼς δὲν ἔχει πολλὴν ὄρεξι νὰ ἐργάζεται... Μὰ τί νὰ γίνῃ!..

ΧΑΪΝΕΚΕ

Ἐρεῖ ὅμως νὰ κάνῃ φασαρίες καὶ νὰ τὰ βάζῃ μὲ

ἄλλον τὸν κόσμον!.. Αὐτὸ ξέρεῖ νὰ κάνῃ. (*Ἀπὸ τὸ παράθυρο φαίνονται νὰ περνοῦν ἡ Λουίζα καὶ ὁ Μικάλσκης*).

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

(*Τοὺς βλέπει ἀπὸ τὸ παράθυρο*). Ἄ! νὰ ἡ Λουίζα!.. ἔφερε καὶ τὸν ἄνδρα της.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Πῶς! ἡ Ἄλμα δὲν εἶνε μαζί τους;

ΣΚΗΝΗ 5'

Οἱ ἀνωτέρω, Λουίζα, Μικάλσκης

ΛΟΥΙΖΑ

(*Πρὸς τὸν Ροβέρτον*). Ἄ! ἐδῶ εἶσαι!.. Καλῶς ἦλθες!.. (*Φιλοῦνται*). Ἐπέρασες καλὰ; Ἀγκαλιὰ τί ρωτῶ; ἀφοῦ βλέπω νὰ φορῆς τέτοια ὠραῖα ρούχα!.. Ὅμως... ὅ,τι γυαλίζει δὲν εἶνε καὶ χρυσάφι, λέει μιὰ παροιμία. Ἄπ' ἐδῶ εἶνε ὁ ἄνδρας μου! (*Δείχνει τὸν Μικάλσκην*).

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Γαμπρέ μου!... δός μου τὸ χέρι σου.

ΜΙΚΑΛΣΚΗΣ

Μεγάλῃ τιμῇ γιὰ μένα!.. Μὰ ἓνα χέρι τόσο χονδροκομμένο σὰν τὸ δικό μου δὲν στέκει νὰ ἐπιδεικνύεται.

ROBERTOS

Ἄγαπητέ μου γαμπρέ! αὐτὰ δὲν εἶνε λόγια ἀδελφικά. (Πρὸς τὴν Λουίζαν). Καὶ ἡ Ἄλμα ποῦ εἶνε;

ΛΟΥΪΖΑ

Ἡ πριγκιπέσσα μας δὲν ἦτον ἀρκετὰ ὠραία καὶ καλοβαλμένη γιὰ νὰ παρουσιασθῆ στὸν ἀδελφὸ ποῦ ἤλθε ἀπὸ τὰ ξένα· ἔπρεπε νὰ φτιάσῃ πρῶτα τὰ τσουλούφια της, βλέπεις!.. (Ὁ Ροβέρτος μένει ἔκπληκτος). Θὰ φθάσῃ μὲ τὸ πρῶτο τραμβάι... Ποῦ τὸ βρήκατε αὐτὸ τὸ τσουρέκι;

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

(Προσφέρει δλόγυρα κομμάτια τσουρέκι). Φάγε ἀκόμη λιγάκι, Ροβέρτε. (Ὁ Ροβέρτος ἀρνεῖται).

ΧΑΪΝΕΚΕ

(Μετὰ μικρὰν σιωπὴν). Τί λές, Μικάλσκη; (Δείχνει τὸ κρεμασμένο χαρτόνι). Πῶς σοῦ φαίνεται; «Καλῶς ἤλθε, ἀγαπητὸν τέκνον, εἰς τὸ σπιτικό μας».

ΜΙΚΑΛΣΚΗΣ

(Μὲ τὸ στόμα γεμᾶτο ἀπ' τὸ τσουρέκι). Χά!.. χά!.. κουταμάρες!

ROBERTOS

(Παραξενεμένος). Γαμπρέ μου!..

ΧΑΪΝΕΚΕ

Πῶς!.. αὐτὸ ποῦ κάνω ἐγὼ μὲ τὴν καρδιά μου

τὴν πατρική καὶ μὲ αὐτὸ τὸ χέρι τὸ σακάτικο... (Ὁ Ροβέρτος τὸν καθησυχάζει).

ΜΙΚΑΛΣΚΗΣ

Ἐγὼ εἶμαι ἀπλὸς ἄνθρωπος καὶ τὰ σῦκα τὰ λέω σῦκα. Δὲν μ' ἀρέσουν αὐτὲς οἱ ἀνόητες κομφιδίες... Ὅποιος δουλεύει πρέπει νὰ δουλεῖ σκυλίσια σὰν ἐμᾶς, γιὰτὶ ἡ πείνα μᾶς ἔχει πάντα στὸ κοντό...

ΧΑΪΝΕΚΕ

(Τὸν διακόπτει). Καὶ πρὸ πάντων ἐκείνους ποῦ τριγυρνᾶν ὡς τίς ἔνδεκα τὸ πρωῖ, καὶ τοὺς ἀρέσει νὰ τρῶνε καὶ τσουρέκια... (Δογομαχεῖ μὲ τὸν Μικάλσκη).

ΛΟΥΪΖΑ

Πάλι μαλώνετε οἱ δυὸ σας;... (Πρὸς τὸν Μικάλσκη). Δὲν μπορεῖς νὰ ἡσυχάσῃς ἐπὶ τέλους; Δὲν βλέπεις πῶς ὁ γέρος ἔξαναμαωράθηκε;..

ΧΑΪΝΕΚΕ

Ξαναμαωράθηκε, ἔ; πολὺ καλά!.. (Πρὸς τὸν Ροβέρτον). Τοὺς βλέπεις; ἔτσι πάντοτε μὲ μεταχειρίζονται τὰ καλά μου τὰ παιδιά!..

ROBERTOS

(Σιγὰ πρὸς τὴν Λουίζαν). Μὲ συγχωρεῖς, ἀδελφί μου, ἀλλὰ δὲν ἐπίστευα πῶς ἦτο δυνατὸν ποτε νὰ μιλή κανεὶς ἔτσι στὸν πατέρα του!

ΛΟΥΪΖΑ

Καὶ τί τοῦ εἶπα;...

ΣΚΗΝΗ Ζ'

Οἱ ἀνωτέρω, Γουλιέλμος

Ὁ Γουλιέλμος κτυπᾷ πρῶτα τὴν θύραν καὶ ἔπειτα εἰσέρχεται.
Φέρει οἰκοστολὴν καὶ κρατεῖ μίαν ἀνθοδέσμη.

ΧΑΪ ΝΕΚΕ, ΚΥΡΙΑ ΧΑΪ ΝΕΚΕ, ΛΟΥΪ ΖΑ, ΜΙΚΑΛΣΚΗΣ

Ὁ Γουλιέλμος! ὁ Γουλιέλμος!.. Καλημέρα Γουλιέλμε!..

(Ὁ Χαϊνέκε καὶ ὁ Μικάλσκης τοῦ πιάνουν τὸ χέρι).

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪ ΝΕΚΕ

Γιὰ ποιὸν εἶνε αὐτὸ τὸ ὄραϊο μπουκέτο; Μέσα
στὴν πόλι θὰ τὸ πᾶς;

ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΣ

Ὅχι, τὸ φέρνω ἔδῳ. (Πρὸς τὸν Ροβέρτον). Σεῖς εἶ-
σθε ὁ κύριος Ροβέρτος; (Ὁ Ροβέρτος κάμνει κίνημα βε-
βαιωτικόν). Χαίρω πολὺ διὰ τὴν γνωριμίαν σας. (Θέλει
νὰ τοῦ σφίξῃ τὸ χέρι. Ὁ Ροβέρτος γελᾷ καὶ κρύβει τὸ
χέρι του). Τ' ἀφεντικὰ σᾶς στέλλουν τοὺς χαιρετισμούς
των διὰ τὸν ἐρχομόν σας καθὼς καὶ αὐτὰ τὰ ἄνθη, ποὺ
εἶνε διαλεγμένα ἀπὸ τὰ καλύτερα ποὺ εὐρίσκονται εἰς
τὸ ἀνθοκομεῖον των. Ἰδιαιτέρως ὅμως αὐτὰ τὰ ἄνθη
μοῦ τὰ ἔδωκεν ἡ ἀρχοντοπούλα καὶ μοῦ ἐζήτησε μὲ πολὺ
ἐνδιαφέρον νὰ μάθῃ...

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

(Κρύβει κάποιον κίνημά του). Ἔχεις ἐντολὴν νὰ
μοῦ ἀνακοινώσης αὐτὸ τὸ πρᾶγμα;

ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΣ

Ὅχι!

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Τότε σιώπησε. (Ὁ Γουλιέλμος στρέφεται καὶ προχω-
ρεῖ νὰ ἐξέλθῃ).

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪ ΝΕΚΕ

Δὲν παίρνετε καὶ σεῖς λιγάκι τσουρέκι, κύριε Γου-
λιέλμε; ἔχει ἀκόμη.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Μὲ συγχαρεῖς μαμά... (Δίδει εἰς τὸν Γουλιέλμον
χρήματα). Πρέπει νὰ φιλοδώρῃσωμν τὸν ἄνθρωπον.
Νὰ εἰπῆς εἰς τὸν κύριον ἐμπορικὸν σύμβουλον ὅτι τὸν
παρακαλῶ νὰ μοῦ κάμῃ τὴν τιμὴν νὰ μὲ δεχθῆ εἰς τὰς
δύο μετὰ τὸ μεσημέρι μαζί μὲ τὸν κόμιτα Τράστ Σάρ-
βεργ. Τώρα πῆγαινε.

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪ ΝΕΚΕ

Μαζὶ μὲ τὸν κόμιτα; Ποῖον κόμιτα;

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Εἶνε ἓνας φίλος μου μητέρα, εἰς τὸν ὁποῖον χρεω-
στῶ πολλὴν εὐγνωμοσύνην.

ΛΟΥΪΖΑ

(Σιγά πρὸς τὸν Μικάλσκη). Ἄκοῦς; ἔχει καὶ φίλους κόμιτας!

ΜΙΚΑΛΣΚΗΣ

(Ὁμοίως). Καὶ φαντάζεται τάχα πὼς μᾶς κάνει ἐπίδειξι!

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Νὰ βάλω αὐτὸ τὸ μπουκέτο στὸ νερό (Τὸ βάζει μέσα σ' ἓνα πῆλινο ἀγγεῖο πὸν βρίσκεται ἐπάνω στὸ τραπέζι τῆς ἐργασίας). Μά, Ροβέρτε μου, δὲν ἔπρεπε νὰ μεταχειρισθῆς ἔτσι ἄσχημα τὸν Γουλιέλμον, πὸν εἶνε φίλος μας!..

ΛΟΥΪΖΑ

Ἐμεῖς οἱ πρόστυχοι, βλέπεις, δὲν μπορούμε νὰ ἔχουμε φίλους κόμιτες!

ΜΙΚΑΛΣΚΗΣ

Καὶ πρέπει νὰ κάνουμε παρέα μὲ τὰ δουλικά.

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Ναί, παιδί μου, μὲ τὸν Γουλιέλμον πρέπει καὶ σὺ νὰ τᾶχης καλά. Κάμε το γιὰ τὸ χατήρι μας, Ροβέρτε γιατί ἀπ' αὐτὸν ἔχομε πολλὰ ὠφελήματα. Πόσα κομμάτια ψητὸ δὲν μᾶς φέρνει κρυφά!..

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Καὶ τὸ δέχσαι αὐτὸ ἐσύ, μητέρα;

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Γιατί ὄχι; ἔμεῖς εἴμαστε φτωχοὶ ἄνθρωποι, παιδί

μου, καὶ πρέπει νὰ εἴμαστε εὐχαριστημένοι ὅταν μᾶς χαρίζουν κάτι.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Μητέρα, θὰ διπλασιάσω τὶς δυνάμεις μου, θὰ σᾶς δίνω ὅσα μπορῶ περισσότερα, θὰ βγάλω καὶ αὐτὸ τὸ φαῖ ἀπὸ τὸ στόμα μου νὰ σᾶς τὸ δώσω! ἀλλὰ θὰ μοῦ ὑποσχεθῆς ὅτι δὲν θὰ δεχθῆς εἰς τὸ ἔξῃς τίποτε ἀπὸ αὐτὸν τὸν ὑπηρέτη.

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Αὐτὸ θὰ ἦταν περηφάνεια καὶ ἀσωτία. Ἐνα καλὸ δῶρο κανεὶς δὲν πρέπει, κανεὶς, νὰ τὸ ἀρνῆται. Καὶ ὁ ἄνθρωπος ἤθελε νὰ σ' εὐχαριστήσῃ ὅταν ἄρχισε νὰ σοῦ διηγῆται γιὰ τὴν ἀρχοντοπούλα. Μ' αὐτὴν δὰ εἶνε πρᾶγμα ἀλλοιώτικο!.. Κάθε πὸν μ' ἔβλεπε στὴν αὐλή, πάντοτε θὰ μ' ἐρωτοῦσε γιὰ σένα, ἂν εἶσαι καλά, ἂν ἤμπορῆς νὰ ὑποφέρῃς τῆ ζέστη σ' ἐκεῖνον τὸν τόπο, καὶ ἄλλα τέτοια πράγματα. Καὶ μοῦ τὰ ἔλεγε αὐτὰ μὲ τόσο γλυκὰ μάτια!.. Ἄν σταθῆς φρόνιμος, παιδί μου!..

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Γιὰ τὸ Θεό, μαμά, ἄφησέ τ' αὐτά!

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Δὲν θὰ σοῦ ἔκαναν δὰ κακὸ δύο μιλλιουνάκια!..

ΜΙΚΑΛΣΚΗΣ

Τότε, κουνιάδε, θὰ μοῦ χαρίζεις καὶ μένα κανέναν παρᾶ!..

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

(Ὁδιαιτέρως). Μ' αὐτὸ εἶνε βασανιστήριο!..

ΣΚΗΝΗ Η'

Οἱ ἄνω καὶ Ἄλμα

Ἡ Ἄλμα εἶνε ἐνδεδυμένη μὲ φόρεμα νεωτέρου συρμοῦ, ἀνοικτοῦ χρώματος, καὶ ἔλλο ἐπίσης τοῦ συρμοῦ, χειρόκτια, μὲ πολλά κοσμήματα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα εἶνε καὶ πολλὰ ψεύτικα, καὶ μὲ ὀμβρελλῖνον ἰδιότροπον. Ἐμβαίνει καὶ στέκεται εἰς τὴν μισοανοικτὴν θύραν.

ΑΛΜΑ

Καλημέρα σ' ὅλη τὴ συντροφιᾷ!

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

(Ὁρμᾷ καὶ τὴν ἀγκαλιάζει). Ἡ Ἄλμα!.. Δόξα σοὶ ὁ Θεός!

ΜΙΚΑΛΣΚΗΣ

(Πρὸς τὴν Λουίζαν κρυφά). Οἱ δύο ἀριστοκράτες τῆς οἰκογενείας!

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

(Χαϊδεύει τὴν Ἄλμαν). Ἄκουσ' ἐδῶ, ἀδελφοῦλα μου. Εἶσαι ἀρκετὰ νόστιμη, μὰ καὶ ἄσχημη ὅταν εἶνε καμμιᾷ, δὲν πρέπει νὰ φοβᾶται πὼς δὲν θ' ἀρέση στὸν ἀδελφό της.

ΑΛΜΑ

Ἄχ, ἐσὺ Λουίζα, κακὴ!..

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Ἔλα, ἔλα, μὴ θυμῶνης· δὲν ὑπάρχει λόγος.

ΑΛΜΑ

(Μὲ κολακεία καὶ μὲ προσποίηση). Τὸ καῦμένο τὸ ἀδελφάκι μου!..

ΛΟΥΪΖΑ

(Σιγὰ κοροϊδεύουσα). Θεέ μου, τί συγκινητικὰ πράγματα!..

(Ἡ Κυρία Χαϊνέκε βοηθεῖ τὴν Ἄλμαν νὰ βγάλῃ τὸ ἐπανωφόρι της).

ΧΑΪΝΕΚΕ

(Πρὸς τὸν Ροβέρτον). Τί λές, ἔ; (Πρὸς τὴν Ἄλμαν, ἐνῶ τῆς χαϊδεύει τὰ μάγουλα). Ἐσὺ δὲν εἶσαι τὸ καμάρι μου, ἔ;..

ΑΛΜΑ

(Μὲ τόνον μισοτραγουδιστόν). Οὐί, σὲρ παπά—σὲ ζιροφλά!

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

(Πρὸς τὴν Ἄλμαν). Καὶ δὲ μοῦ λές, ἀληθεύει τὸ νέο ποῦ ἔμαθα; σοῦ ἔμπηκε στὸ νοῦ νὰ γίνης μεγάλη ἀρτίστα;

ΑΛΜΑ

Ἐ! ἂν γίνῃ κι' αὐτὸ δὲν θὰ λυπηθῶ.

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Δὲν θὰ φῶς κ' ἐσὺ ἓνα κομματάκι τσουρέκι, Ἄλμα μου;

ΑΛΜΑ

Μερσί μποκού. (Τρώγει και περιπατεῖ ἄνω και κάτω ἀντικρὺ στὸν καθρέπτη).

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Και μελετᾷς τὴ μουσικὴ τακτικά;

ΑΛΜΑ

(Βεβαιώνει με νεῦμα τῆς κεφαλῆς, ἐνῶ ἔχει τὸ στόμα γεμᾶτο και μασσᾷ). Ἔχω μάθημα κάθε μέρα!.. Ντό, ρέ, μί, φά, σόλ, λά, σί, σί, λά, σόλ, φά... ὦ Θεέ μου!.. αὐτὴ τὴ σκάλα πόσο τὴν ἀηδιάζω!.. Καὶ πρέπει νὰ ἐπαναλαμβάνω, νὰ ἐπαναλαμβάνω κάθε μέρα τὸ ἴδιο!.. ἀδιάκοπα, τόσο πὸν ἔγινα νευρική.

ΧΑΪΝΕΚΕ

(Πρὸς τὸν Ροβέρτον). Βέβαια, βλέπεις...

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Τὸ καῦμένο τὸ κορίτσι!

ΑΛΜΑ

ὦ γές!.. Εξέρεις; ἔμαθα και ἀγγλικά. ὦ! ἡ εὐθυμία εἶνε τὸ κυριώτερο πρᾶγμα! Εἶσαι και σὺ εὐθυμος, ἀδελφούλη μου;

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Βέβαια, ὅταν ἔχω ἀφορμὴ..

ΑΛΜΑ

ὦραϊο κι' αὐτό! Πρέπει νὰ εἶνε κανεὶς εὐθυμος χωρὶς νὰ ἔχη ἀφορμὴ. Γιατὶ εἴμεθα νέοι; ὦ! ἡ ζωὴ εἶνε τόσοσ ὠραία!.. κάθε μέρα σοῦ παρουσιάζει και καινούργια πράγματα. Καὶ τὸ Βερολίνο εἶνε τόσο μεγάλο!.. Εξέρεις, νὰ ἰδῆς τὴν Ὀδὸν τῶν Φιλυρῶν με τὸ ἠλεκτρικὸ φῶς! Ἐπῆγες; Πῶς μ' ἀρέσει τὸ ἠλεκτρικὸ φῶς!.. Μᾶς κάνει νὰ φαινόμεστε ὄχροί, συμπαθητικοί!.. Τώρα ὅλα τὰ ξενοδοχεῖα, τὰ καφενεῖα ἔχουν ἠλεκτρικά φῶτα. Εἶνε ἐξάισιο πρᾶγμα! Προχθὲς εἶδα ἕναν πολυέλαιο με ἠλεκτρικά φῶτα στὸ καφενεῖο πὸν εἶνε δίπλα στὴ Βουλή. Εἶνε καμωμένος σὰν ἕνα μεγάλο μπουκέτο και μέσα σὲ κάθε ἄνθος ὑπάρχει κ' ἕνα φῶς.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Ἐπῆγες σ' αὐτὸ τὸ καφενεῖο;

ΑΛΜΑ

Ἐγώ; Μπᾶ!.. Τὸ εἶδα ἀπ' ἔξω ἀπὸ τὰ τζάμια. Τέτοια πράγματα δὲν ὑπάρχουν λα μπά... ἐκεῖ κάτω στὶς Ἰνδίες, ἀλήθεια;

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Τέτοια, πραγματικῶς ὄχι.

ΑΛΜΑ

Ἐμεῖς ἐπροοδεύσαμε πολὺ εἰς τὸν πολιτισμόν. Κάποιος μοῦ ἔλεγε πῶς τὸ Βερολίνο εἶνε σήμερα σχεδὸν τόσοσ ὠραϊο ὅσο και τὸ Παρίσι. ἀληθεύει αὐτό;

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Δὲν γνωρίζω τὸ Παρίσι.

ΑΛΜΑ

Ντροπή σου! Τί κριμα! ἕνας νέος σὰν ἐσὲ νὰ μὴ γνωρίζῃ τὸ Παρίσι!

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

(*Ταλαντεύεται μεταξὺ τῆς ἐκπλήξεως καὶ τοῦ φόβου*).
Τρελλοκόριτσο!

ΑΛΜΑ

Χά, χά!.. Εἶμαι ἀστεία, ἀλήθεια; ἀδελφάκι μου;
Χά, χά!.. Ἔτσι εἴμαστε ἑμεῖς. Χά, χά!.. (*Πλησιάζει, γε-
λῶσα καὶ σείουσα τὸ σῶμα της, τὴν Λουίζαν καὶ βάζει
κάτω ἀπὸ τὰ ρουθόνια της ἕνα μανθίλι, πὸν εἶχε δι-
πλωμένο μὲ φιλαρέσκεια στὴν ζώνη της*). Μύρισε!

ΛΟΥΪΖΑ

Τί ὠραῖο!.. (*Σιγά*). Ποῦ τὸ ηὔρες αὐτό; τί εἶνε;

ΑΛΜΑ

Ἰζόρα τὸ λέν. Εἶνε μεγάλη νουβωτὲ παριζιάνικη.
Τὸ ἔλαβα σήμερα τὸ πρωτῆ.

ΛΟΥΪΖΑ

(*Σιγά*). Θὰ βγῆς σήμερα ἔξω;

ΑΛΜΑ

Δὲν ξέρω... Θὰ μοῦ πῆ ἀργότερα. Αὔριο τὸ βράδου
θὰ πᾶμε στὸ χορὸ τοῦ θεάτρου... Χά, χά, χά!

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Ἔλα, φρόνιμα τώρα λιγάκι, μικρούλα μου. Ἔλα
δῶ, κἀθησε δῶ ἀντικρύ μου... ἐδῶ, ἐδῶ. (*Τοποθετεῖ
μὰ καρέκλα πλησίον του*).

ΑΛΜΑ

Σὲ καλό σου! Μὰ αὐτὸ εἶνε δικαστήριο.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Θὰ σοῦ ἀποτείνω μερικὲς ἐρωτήσεις σὰν νὰ ἤμουν
δικαστῆς. (*Ἡ Ἄλμα κἀθεται. Οἱ δύο γέροι στέκουν ὀ-
πίσω ἀπὸ τὴν Ἄλμαν. Ὁ Μικάλσκης κἀθεται ἐπάνω
στὸ τραπέζι τῆς ἐργασίας, μὲ τὸ ἕνα πόδι πάνω στ' ἄλλο.
Ἡ Λουίζα κἀθεται σιμὰ του σὲ μὰ καρέκλα*).

ΑΛΜΑ

(*Πρὸς τὸν Ροβέρτον*). Ἐμπρὸς λοιπὸν σὶλ βου πλαί,
μοσιέ!

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Πῶς ἐκατάλαβες ὅτι ἔχεις κλίσι στὴ μουσική;

ΑΛΜΑ

Αὐτὸ συμβαίνει ὅπως καὶ στὸν ἔρωτα· δὲν ξέρει
κανεὶς πῶς.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

(Με πρόσωπο συναφρωμένο). Χμ!.. Μὰ κάποιος, θὰ σοῦ τὸ εἶπε πρῶτος. (*Ἡ Ἄλμα σηκώνει τοὺς ὤμους*)

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Γιὰ θυμήσου, κόρη μου!.. Δὲν ἦτον ὁ κύριος Κάρολος πού...

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Ὁ υἱὸς τοῦ προῖσταμένου μου;

ΧΑΪΝΕΚΕ

Ναί.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

• Πῶς τὸ ἤξευρε αὐτός;

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Τὴν ἤκουσε νὰ τραγουδᾷ ἀπὸ τὸ παράθυρο, καὶ εἶπε πὼς θὰ ἦταν ντροπή, πὼς θὰ ἦταν κρίμα μιὰ τέτοια φωνὴ νά...

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Ἄλμα! δὲν μιλεῖς ἐσὺ καὶ ἀφήνεις νὰ μιλῇ ἡ μαμά;..

ΛΟΥΪΖΑ

(Πρὸς τὸν Μικάλσκη). Εἶνε πολὺ ντροπαλή, τὸ τσαμένο!

ΑΛΜΑ

(Ἐξακολουθεῖ τὴν ὀμιλία τῆς μητέρας της)... Μιὰ τέτοια φωνὴ μέσα σ' αὐτὴ τὴν τρώγλη, ὅπου κ' ἐγὼ ἦ

ἴδια θὰ ἐχανόμουν!.. «Εἶνε ἁμαρτία γιὰ σᾶς, δεσποινίς», μοῦ εἶπε.

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Τὸ ἄκουσα κ' ἐγὼ αὐτό, ἔτσι ἀπαράλλακτα εἶπε: «δεσποινίς!»

ΧΑΪΝΕΚΕ

Βέβαια παιδί μου! ἔ! ἔ!..

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Ἐξακολούθησε.

ΑΛΜΑ

«Οἱ γονεῖς μου—εἶπε—ἐφρόντισαν γιὰ τὸν ἀδελφὸ σας· ἐγὼ θέλω νὰ φροντίσω γιὰ σᾶς». Λοιπὸν μοῦ ἐπῆρε μιὰ δασκάλισσα, ἡ ὁποία ἔχει σχολεῖον ᾠδίκης, σὰν νὰ ποῦμε, καὶ εἰς τὸ ὁποῖον συχνάζουν πολλὰ κορίτσια τῶν καλυτέρων οἰκογενειῶν... Μιὰ μάλιστα ἀπὸ τὴς νέες αὐτὲς εἶνε ἀρραβωνιασμένη μ' ἕναν ὑπολοχαγὸ τῶν οὐσάρων...

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Καὶ πῶς λέγεται αὐτὴ ἡ διδασκάλισσα;

ΑΛΜΑ

(Με ὀπορίαν). Γιατί θέλεις νὰ τὸ μάθης

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Γιατί αὐτὸ δὲν μπορεῖ νὰ εἶνε μυστικό.

ΑΛΜΑ

Λέγεται Σενιορίτα Πάτση.

ΧΑΪΝΕΚΕ

(*Ἐνθουσιασμένος*). Ὅλωσ διόλου ἰσπανικὸ ὄνομα!

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

(*Βγάζει τὸ σημειωματάριό του*). Καὶ ποῦ κατοικεῖ;

ΑΛΜΑ

(*Με πολλὴν σπουδὴν καὶ ἐνδιαφέρον*). Δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ πᾶς νὰ τὴν εὔρης. Εἶνε ἔτσι, ὅπως σοῦ λέγω.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Φυσικά, ἔτσι πρέπει νὰ εἶνε. Ἄλλὰ ἤθελα ν' ἀκούσω ἀπὸ τὸ στόμα τὸ ἴδιο τῆς δασκάλισσάς σου τί προόδους κάνεις. (*Ἡ Ἄλμα ἀναζητεῖ μὲ τὸ βλέμμα τὴν Λουίζαν*).

ΛΟΥΪΖΑ

(*Πρὸς τὸν Ροβέρτον*). Αὔριο μπορεῖς νὰ τὴν συνοδέυσης εἰς τὸ μάθημα.

ΑΛΜΑ

(*Με πολλὴν προθυμίαν*). Ναί, ναί!.. αὔριο.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Πολὺ καλά!.. (*Σηκώνεται καὶ περιπατεῖ σκεπτικός*). Δὲν θέλω νὰ σὲ λυπήσω, μικρούλα μου, ἀλλὰ πρέπει νὰ σοῦ ὁμολογήσω ὅτι πολὺ δυσκολεύομαι νὰ συμμερισθῶ αὐτὲς τίς μεγάλες ἐλπίδες σου.

ΧΑΪΝΕΚΕ

᾽Ω, διάβολε!.. Καὶ γιατί;

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Πόσες νέες δὲν ἐπῆραν αὐτὸν τὸν δρόμο μόνον ἀπὸ ματαιότητα καὶ φιλοδοξίαν! Καὶ εἶνε δρόμος ἐπικίνδυνος αὐτός!.. πολὺ περισσότερον ἐπικίνδυνος ἀπ' ὅτι φαντάζεσθε. Εἶμαι πεπεισμένος ὅτι ὁ γιυὸς τοῦ προϋσταμένου μου ἔπραξε ὅτι ἔπραξε παρακινούμενος ἀπὸ σκοπὸν ἀθῶον καὶ εὐγενῆ, ἀλλά... Λοιπὸν ἐὰν αὔριο ἀπὸ πρόσωπο κατάλληλο νὰ κρίνη πληροφορηθῶ ὅτι οἱ ἀμφιβολίες μου εἶνε ἀβάσιμες, τότε ἐγὼ ὁ ἴδιος ἀπὸ τῶρα καὶ εἰς τὸ ἔξῃς θὰ φροντίσω γιὰ τὴν ἐκπαίδευσί σου καὶ δὲν θὰ σ' ἀφήσω ν' ἀναπαυθῆς οὔτε στιγμή, ἂν δὲν σὲ ἰδῶ νὰ φθάσης εἰς τὸν κολοφῶνα τῆς τέχνης (*Ἡ Ἄλμα παίρνει τὸ μπουκέτο καὶ σκεπάζει μ' αὐτὸ τὸ πρόσωπό της*). Μοῦ φαίνεται ὅμως παράξενο πῶς τὰ χρωστοῦμε ὅλα, ὡς κί' αὐτὸ τὸ ἀνέλπιστο, εἰς τὴν οἰκογένειαν Μίλλικ!

ΜΙΚΑΛΣΚΗΣ

(*Γελᾷ σαρκαστικῶς*). Χά!.. χά!.. χά!.. (*Ὁ Ροβέρτος τὸν βλέπει, ἀλλὰ προσποιεῖται ὅτι δὲν ἐννοεῖ*).

ΑΛΜΑ

Μητέρα, ποῖος ἔστειλε αὐτὸ τὸ ὄραϊο μπουκέτο;

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Εἶνε δῶρον γιὰ τὸ καλῶς ὥρισες τοῦ ἀδελφοῦ σου... Τὸ ἔστειλεν ἡ ἀρχοντοπούλα.

ΑΛΜΑ

Ἄ!.. αὐτηνῆς εἶνε;.. (Ρίπτει τὸ μπουκέτο στὸ τραπέζι μὲ περιφρόνησι).

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Μιὰ στιγμὴ!.. ἔχω μιὰν ἐρώτησι νὰ σᾶς κάμω. Παρατηρῶ πὼς ὅταν ὀμιλῶ γιὰ τὸ σπίτι τοῦ προϋσταμένου μου, κάποιος ἀπὸ σᾶς ἀρχίζει νὰ γελᾷ, νὰ κάμνη σχήματα περιφρονητικά!.. Μόνον ὁ γιὸς τοῦ κυρίου Μίλλιγκ φαίνεται ὅτι χαίρει τὴν εὐνοια ὀλωνῶν σας. Καθαρὰ καὶ ξάστερα θέλω νὰ μοῦ πῆτε: τί ἔχετε ἐσεῖς μὲ τοὺς εὐεργέτες μας; Λόγου χάριν, ἐσύ, γαμπρέ μου, ὁ ὁποῖος πρὸ ὀλίγου ἐγέλασες χλευαστικά;.. Καὶ σύ, Ἄλμα, γιατί ἔδειξες τόση περιφρόνησι γιὰ τὸ μπουκέτο τῆς ἀρχοντοπούλας; Ἡ μητέρα ἔλεγε πὼς αὐτὴ ἐφέρθη πάντοτε πολὺ εὐγενικὰ μαζὶ σου.

ΑΛΜΑ

Εὐγενικὰ αὐτή;.. μιὰ φαντασμένη, ὅπου μὲ κυττάζει μὲ περηφάνεια κάθε πού μὲ συναντᾷ καὶ μόλις καταδέχεται νὰ μὲ χαιρετήσῃ;.. ὦ! αὐτή!..

ΛΟΥΪΖΑ

Καὶ σ' ἐμένα δὲν φέρεται διαφορετικά.

ΜΙΚΑΛΣΚΗΣ

Ἄμῃ σ' ἐμένα!..

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

(Ἰδιαίτερος μὲ λύπη). Περίεργο!.. αὐτὸ δὲν συνέβαινε προτιότερα!

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Ἀφῆστε νὰ γίνῃ γυναῖκα τοῦ γιουῦ μου, καὶ ὕστερα...

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

(Τὴν διακόπτει). ὦ, μητέρα!.. Ἄλλὰ ἀλήθεια!.. Τώρα τὸ θυμήθηκα πὼς ἔφερα καὶ κάτι δῶρα γιὰ τὶς ἀδελφές μου... Καὶ γιὰ σένα ἔφερα κάτι, γαμπρέ μου.

ΛΟΥΪΖΑ

(Ἀγαθῶ μὲ ἀνυπομονησίαν). Τί εἶνε;.. ποῦ τὰ ἔχεις;

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Μέσα στὸ δωμάτιό μου, ἐπάνω στὸ τραπέζι. Εἶνε γραμμένο ἐπάνω στὸ καθένα σὲ ποῖον ἀνήκει.

(Ὁ Μικάλσκης, ἡ Λουΐζα καὶ ἡ Ἄλμα ἐξέρχονται βιαστικά, γιὰ νὰ πᾶνε στὸ δωμάτιο).

ΧΑΪΝΕΚΕ

(Μὲ παράπονο). Καὶ σ' ἐμᾶς δὲν ἔφερες τίποτε;

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Γιὰ σᾶς, ἀγαπητοί μου γονεῖς, δὲν τὸ ἐθεώρησα καλὸν νὰ σᾶς φέρω ἀπὸ τὸ ἔξωτερικὸ τέτοια πράγματα σπάνια, ἀλλὰ χωρὶς νὰ εἶνε πραγματικῶς χρήσιμα. Νὰ μοῦ πῆτε καλύτερα τί ἐπιθυμεῖ καθένας σας, νὰ τοῦ τὸ ἀγοράσω.

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Τί καλὸ θὰ ἦταν, Ροβέρτε μου, νὰ μοῦ ἐχαίριζες ἕνα καναπὲν ποὺ νὰ ταιριάζῃ μὲ τὶς πολυθρόνες. (Ὁ Ροβέρτος τὴν κυττάζει σὰ μάτια καὶ δὲν ἀπαντᾷ). "Α!.. μὰ βλέπω πὼς δὲν μ' ἀκουσες!

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

(Με παράπονο). "Ὁχι μητέρα, δὲν σ' ἀκουσα.

ΧΑΪΝΕΚΕ

(Δυσανεστημένος). Κ' ἐγὼ ἤθιλα νὰ ἔχω κανένα καινούργιο βάζο γιὰ τὴν κόλλα μου. (Με ἐλαφρὰν εἰρωνεία)... ἂν τὰ μέσα σοῦ τὸ ἐπιτρέπουν δηλαδὴ...

ΣΚΗΝΗ Θ'

Οἱ ἀνωτέρω, Λουίζα, κρατοῦσα ἕνα σάλι ποικιλόχρωμο, "Ἄλμα μὲ ἕνα κουτί εἰς τὸ χέρι, Μικάλσκη μὲ μίαν πίπιν. Περικυκλώνουν καὶ οἱ τρεῖς τὸν Ροβέρτον καὶ τὸν εὐχαριστοῦν. "Ἐπειτα Γιάννης, ἔπειτα Ραγαρίτας.

ΛΟΥΙΖΑ

Κρῖμα ποὺ τὰ σάλια τῆς Ἰνδίας δὲν εἶνε πλέον τῆς μόδας.

ΜΙΚΑΛΣΚΗΣ

(Βγάζει τὸν σωλήνα τῆς πίπας). Αὐτὴ ἡ πίπα δὲν τραβᾷ.

(Ἡ "Ἄλμα παίζει μ' ἕνα πολύτιμο κόσμημα).

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

"Ἄλμα, κύτταξε αὐτὲς τὶς πέτρες τὶς γαλάζιες εἶνε σάπφειροι τῶν Ἰνδιῶν.

ΑΛΜΑ

Ναί, ναί, μὰ μοῦ ἀρέσουν καλύτερα ἐκεῖνες οἱ πιὸ σκούρες.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Πῶς!.. ξέρεις κ' ἐσὺ ἀπὸ τέτοια πράγματα;

ΑΛΜΑ

Τὶς γνωρίζω ἀπὸ τὶς βιτρίνες τῶν μαγαζιῶν. Οἱ γυναῖκες πάντα κυττάζουν ἐκεῖ μ' εὐχαρίστησι.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Καὶ τί εἶν' αὐτὰ ποὺ ἔχεις στ' αὐτιά σου;

ΑΛΜΑ

Αὐτά; εἶνε γυαλένια, ψεύτικα... "Ἐχουν δυὸ μάρκα τὸ ζευγάρι.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

"Ἀδελφοῦλα μου, δὲν τὰ φοροῦν αὐτὰ τὰ πράγματα οἱ φρόνιμες γυναῖκες, καὶ ἂν μοῦ ὑποσχεθῆς πὼς θὰ τὰ βγάλῃς ἀμέσως, ἔχω ἀκόμη ἕνα δῶρο γιὰ σένα στὸ σεντούκι μου.

ΑΛΜΑ

(*Βγάζει δυσαρεστημένη τα σκουλαρίκια*). Τώρα πές μου τί εἶνε τὸ δῶρο σου... σὲ παρακαλῶ.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Εἶνε ἓνα φόρεμα μιᾶς Ἰνδῆς πριγκιπέσσας, πού τὴν αἰχμαλώτισε ἓνας φίλος μου σὲ κάποιαν ἐστρατεία. Φαντάσου, εἶνε κόκκινο καὶ ἄσπρο, κεντημένο ὅλο μὲ χρυσάφι.

ΑΛΜΑ

(*Γεμάτη χαρά*). Μάτια μου!.. τί λαμπρὸ πράγμα θὰ εἶνε!..

ΜΙΚΑΛΣΚΗΣ

(*Γελῶν*). Καὶ ἀφοῦ τῆς ἐπήρατε τὸ φόρεμα, θὰ τὴν ἐκρεμάσατε βέβαια σὲ κανένα δένδρο ὀλόγυμνη, τσιτσιδί!.
(*Ὁ Ροβέρτος τοῦ ρίχνει ἓνα βλέμμα βλοσυρὸν*).

ΑΛΜΑ

(*Χαϊδεύει τὸν Ροβέρτον*). Εἶσαι τὸ χρυσό μου ἀδελφάκι!
(*Ὁ ἓνας ἀμαξᾶς μὲ οἰκοσολή κτυπᾷ στὸ παράθυρο*)

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

(*Πρὸς τὸν Χαϊνέκε*). Σύρε νὰ ἰδῆς τί θέλει ὁ Γιάννης. (*Ὁ Χαϊνέκε πηγαίνει στὸ παράθυρο*).

ΑΛΜΑ

(*Πρὸς τὴν Λουίζαν*). Τί μοῦτρα πὺν θὰ κάμουν με-

ρικὲς ἀπὸ τὴν ζήλεια τους ὅταν ἰδοῦν τὸ φόρεμα αὔριο τὸ βράδῳ στὸ χορὸ!

ΛΟΥΪΖΑ

(*Σιγά*). Σούτ!

ΧΑΪΝΕΚΕ

(*Ἀπὸ τὸ παράθυρο*). Ἄλμα, ὁ Γιάννης λέει πὺς ὁ κύριος Κάρολος τοῦ παράγγειλε νὰ ἔχη ἔτοιμο τὸ ἀμάξι σὲ τρεῖς γιὰ νὰ κατεβῆ στὴν πόλι... ὥστε ἂν θέλῃς, μὴ γάνῃς τὴν εὐκαιρία.

(*Ἡ Ἄλμα καὶ ἡ Λουίζα ἀνταλλάσσουν βλέμματα*).

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Τί σημαίνει αὐτό;

ΛΟΥΪΖΑ

Ἄπλούστατα, ὁ κύριος Κάρολος ἔχει τὸ ἀμάξι του, κ' ἐπειδὴ εἶνε εὐγενὴς καὶ ὑποχρεωτικός, ἐπροσκάλεσε τὴν Ἄλμα γιὰ πρώτη φορὰ νὰ πάῃ μαζί του.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Πῶς!.. Καὶ σεῖς τὸ ἀνέχεσθε αὐτό; (*Πρὸς τὴν Ἄλμαν*). Καὶ σύ, ἀδελφή μου, τὸ ἐδέχθῃς;

ΑΛΜΑ

Ἐνα φτωχὸ κορίτσι ἐπιθυμεῖ κάθε τόσο νὰ ξαπλώ- νεται μέσα σ' ἓνα πλούσιο ἀμάξι.

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Κ' ἔτσι γλυτώνει καὶ τὰ λεπτὰ τοῦ τραμβαγιῶ.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Καὶ τί λένε οἱ κυρίες Μίλλιγκ γι' αὐτὸ τὸ πράγμα;

ΑΛΜΑ

Ὡ! αὐτὲς δὲν γνωρίζουν τίποτε. Ὅταν πηγαίνω κ' ἐγώ, τὸ ἀμάξι σταματᾷ στὴν πισινὴ ἐξώπορτα, ἀπ' ἐκεῖ ποὺ μπαίνουν καὶ βγαίνουν μόνον οἱ ἐργάτες.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Τόσο τὸ χειρότερο! ἀπ' αὐτὴν τὴν προφύλαξι ἡμποροῦν νὰ γεννηθοῦν χίλιες δυὸ παρεξηγήσεις. Δὲν τὸ ἐσυλλογίσθηκες αὐτό; Ἄλμα! ἔλα ἐδῶ! Κτύταξέ με μέσα στὰ μάτια!.. (Ἡ Ἄλμα τὸν κυτιάζει χωρὶς νὰ ταραχθῆ. Ὁ Ροβέρτος πιάνει τὸ κεφάλι τῆς μὲ τὰ δυὸ του χέρια καὶ τὴν κυτιάζει στὸ πρόσωπο). Ὅχι! αὐτὰ τὰ μάτια δὲν ψεύδονται! Εἶσαι ἀγνή, ναί! εἶσαι ἀθῶα!.. (Τὴν φιλεῖ στὸ πρόσωπο καὶ στὰ μάγουλα).

ΧΑΪΝΕΚΕ

Ἔλα λοιπόν, ἀποφάσιζε, γιατί ὁ Γιάννης περιμένει

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Πῆς εἰς τὸν Γιάννη πὼς θὰ συνεννοηθῶ ἐγὼ πρό-
τῆτερα μὲ τὸν ἀφέντη του.

ΑΛΜΑ

Μὰ γιατί, ἀφοῦ εἴμεθα συνεννοημένοι;

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Δὲν θὰ ξαναπᾶς πλέον εἰς τὸ ἀμάξι τοῦ κυρίου Καρόλου. Διὰ τὰ κορίτσια τῆς ἰδικῆς σου, τῆς ἰδικῆς μας τάξεως, εἶνε τὸ τραμβάϊ.

(Ἡ Ἄλμα ἀρχίζει νὰ κλαίη μὲ πείσμα).

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

(Με οἶκτον). Τὸ καῦμένο τὸ κορίτσι!..

ΛΟΥΪΖΑ

(Πρὸς τὴν Κυρίαν Χαϊνέκε). Αὐτὸς φαίνεται μᾶς ἦλθε γιὰ νὰ τὰ φέρῃ ὅλα ἄνω-κάτω.

(Ἀκούονται στὴν αὐτὴν φωνὲς παιδιῶν).

ΧΑΪΝΕΚΕ

(Ἐξακολουθεῖ νὰ στέκη σιμὰ στὸ παράθυρο). Ὡ!..
ἐλάτε νὰ ἴδητε γρήγορα!.. ἕνας ἀράπης μὲ σαρίκι;

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ, ΛΟΥΪΖΑ, ΜΙΚΑΛΣΚΗΣ

(Τρέχουν στὸ παράθυρο). Ἐνας ἀράπης!.. Ὅχι δὲν εἶνε ἀράπης!.. (Ὁ Ροβέρτος τοὺς παρακολουθεῖ μὲ τὸ βλέμμα καὶ κουνᾷ τὸ κεφάλι).

ΑΛΜΑ

(Ἐξακολουθεῖ νὰ κλανθμυρίζη ὡσὰν παιδί, μὲ κλαυμάριχη φωνή). Ροβέρτε!.. ἀράπης εἶνε αὐτός;

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

(Με κατήφειαν). "Όχι παιδί μου, δὲν εἶνε ἀράπης. Εἶνε ὁ Ἰνδὸς ὑπηρέτης τοῦ φίλου μου.

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Τοῦ φίλου σου ἐκείνου τοῦ κόμι;..

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Ναί. (Ὁ Ἰνδὸς εἰσέρχεται τὸν περικνυκλώνουν ὄλοι μὲ περιέργειαν ὁ Ροβέρτος ἀποτινείται πρὸς αὐτόν). Ραγαρίτα, νὰ πῆς στὸν κύριό σου νὰ ὀρίση εἰς τὸ πατρικὸ μου σπίτι.

ΑΛΜΑ

(Πηγαίνει καὶ στέκει μπροστὰ στὸν καθρέπτη. Πρὸς τὸν Ροβέρτον). Εἶνε γέρος ἢ νέος αὐτὸς ὁ φίλος σου, ὁ κόμις; (Ὁ Ροβέρτος δὲν ἀπαντᾷ). Τὰ μάτια μου εἶνε κόκκινα!.. κόκκινα σὰν τὴ φωτιά!.. Ἀλήθεια Λουίζα;.. Καὶ μπορεῖ νὰ εἶνε καὶ νέος. (Ἐξέρχεται ἀριστερῶ).

ΜΙΚΑΛΣΚΗΣ

"Ἐλα, Λουίζα, πᾶμε. Δὲν θέλομε νὰ ἐνοχλήσουμε τὴν ὑψηλότητά του! (Ὁ Μικάλσκης καὶ ἡ Λουίζα ἐξέρχονται).

ΧΑΪΝΕΚΕ

"Ἐγὼ θὰ τοῦ πῶ: Κύριε κόμι, ὀρίστε!.. καθήστε, παρακαλῶ, στήν πολυθρόνα!.. "ὦ! γνωρίζομε δὲ κ' ἐμεῖς ἀπὸ εὐγένεια!..

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Μιά φορὰ ἦλθε καὶ μᾶς ἔκαμε ἐπίσκεψιν ἓνας βαρῶνος, ἓνας φίλος τοῦ κυρίου Καρόλου. Τὸ θυμᾶσαι γέρο; (Πρὸς τὸν Χαϊνέκε). Κόμιτα ὁμως δὲν εἶδαμε ἀκόμη, καμμιά φορὰ.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Ποῖος εἶπες πὼς ἦλθε ἐδῶ, μαμά;
(Εἰσέρχεται ὁ Τράστ).

ΣΚΗΝΗ Ι'

Χαϊνέκε, Κυρία, Χαϊνέκε, Ροβέρτος, Τράστ
καὶ οἱ ἄνω

"Ὁ Τράστ ἔχει μαλλιά πού ἀρχίζουν ν' ἀσπρίζουν καὶ μακρὰν ξανθὴν γενειάδα, εἶνε ἡλικίας 40 ἕως 50 ἐτῶν. ἐνδεδυμένος μὲ ὑγενικὴν κομψότητα, καταδικαστικὸς ὡς Ἄγγλος ταξιδιώτης. Ὁ Ροβέρτος τὸν ὑποδέεται καὶ τὸν προῦπαντᾷ, σφίγγων καὶ τὰ δύο του χέρια μὲ πολλὴν ζέσιν.

ΤΡΑΣΤ

(Σιγά). Τί ἔχεις; Ὁ πυρετὸς τῆς ἐπανόδου ἀκόμη δὲν σοῦ ἐπέρασε; (Μεγαλοφώνως). Αὐτοὶ λοιπὸν εἶνε οἱ γέροι σου πού ἐπιθυμοῦσες τόσο νὰ ξαναϊδῆς; (Σφίγγει τὰ χέρια τῶν δύο γέρων). Μάθετε, ἀγαπητοί μου, πὼς εἶμαι κ' ἐγὼ σχεδὸν παιδί σας. Ἡ φίλια πού μὲ συνδέει

ἐμ τὸν Ροβέρτον νομίζω πὼς μοῦ δίνει δικαιώματα σ' αὐτὸν τὸν τίτλον.

(*Ὁ Χαϊνέκε ἐξέρχεται, ἀφοῦ κάμνει μιὰν βαθειὰν ὑπόκλισι ἐμπρὸς τὸν Τράστ).*

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Κύριε κόμι, ἀγαπᾶτε νὰ πάρετε λίγο τσουρέκι; Ἔχει ἀκόμη.

ΤΡΑΣΤ

Εὐχαριστῶ. Θὰ πάρω, θὰ πάρω!

(*Ἡ κυρία Χαϊνέκε ὑποκλίνεται μὲ ἀδεξιότητα καὶ ἐξέρχεται).*

ΣΚΗΝΗ ΙΑ'

Ροβέρτος, Τράστ

ΤΡΑΣΤ

Μὰ ἐσὺ εἶσαι ὠχρός, φίλε μου!.. Τρέμουν τὰ χέρια σου!.. Τί ἔπαθες;

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Τίποτε... τίποτε... Ἡ εὐτυχία, ἐννοεῖς... ἢ συγκίνησης... εἶνε φυσικόν.

ΤΡΑΣΤ

Εἶνε φυσικώτατον βέβαια... Καὶ δὲν μοῦ λές, πόσον καιρὸν λογαριάζεις νὰ μείνης ἰδῶ;.. Θέλω νὰ κλονίσω τὸν χρόνον τῆς διαμονῆς μου εἰς τὴν Εὐρώπην.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Ἄδύνατον, φίλε μου, οἱ δρόμοι μας τώρα χωρίζονται.

ΤΡΑΣΤ

Τί κάθεται καὶ λές!..

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Θὰ παρακαλέσω τὸν προϊστάμενό μου νὰ με μεταθέσῃ ὀριστικῶς στὴν πατρίδα μου. Τὸ κλίμα τῶν Ἰνδιῶν...

ΤΡΑΣΤ

Ἐκατάλαβα! Σοῦ κάνει ὄρεξη νὰ στέκης πάντα σιμὰ στὴν ποδιὰ τῆς μαμᾶς.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Μὴ μὲ περιπαίξῃς!.. μὴ μοῦ κάμῃς καμμιάν ἐρώτησι... Καὶ ἀφοῦ ἐντὸς ὀλίγου πρόκειται νὰ χωρισθοῦμε, πρέπει νὰ σοῦ τὸ εἰπῶ: Σ' εὐχαριστῶ, ἀγαθὲ μου φίλε, δι' ὅσα ἔπραξες γιὰ μένα. Ἦτο βεβαίως ἡ εὐτυχιστέρα στιγμή τῆς ζωῆς μου ὅταν εἰς τὴν λέσχην τοῦ Οὐίνδερολοφ μὲ παρατήρησες νὰ στέκωμαι ὄρθιος, ταραγμένος, ξαναμμένος σὰν ἀπὸ πυρετόν, ὀπίσω ἀπὸ τὸ κάθισμα τοῦ νεαροῦ προϊσταμένου μου, ὃ ὁποῖος ἐπετοῦσε ἐπάνω στὸ τραπέζι τοῦ χαρτοπαιγνίου χαρτονομίσματα τῶν ἑκατὸ φιορινίων, τὸ ἓνα πίσω ἀπὸ τὸ ἄλλο...

ΤΡΑΣΤ

Ἐπειδὴ, βλέπεις, εἶχα τὴν ἀνοησίαν νὰ αἰσθανθῶ

ζωηράν συμπάθεια για σένα... Καὶ σὺ τώρα!.. Ἔλα, ἔλα!.. δὲν εἶνε λόγια αὐτά.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Τράστ, μὴ μὲ θλίβης! Σοῦ ὀφείλω τὸ πᾶν. Ὅταν ἤκουσα τὸ ὄνομά σου, τὸ ὄνομα τοῦ διευθυντοῦ τοῦ οἴκου Τράστ καὶ Συντροφία, τοῦ οἴκου τοῦ παντοδυναμῶ ἀπὸ τὴν Γιοκοχάμα ἕως τὸ Ἄδεν καὶ σὲ εἶδα τὴν πρώτη φορά, αἰσθάνθηκα τέτοια ἐντύπωση, σὰν νὰ εὕρισκόμουν μπροστὰ σ' ἓναν αὐτοκράτορα.

ΤΡΑΣΤ

Ναί, σ' ἓναν αὐτοκράτορα ἔλεφ καὶ θελήσει τῶν σάκκων τοῦ καφέ!

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Ἡ ἐργασία τοῦ οἴκου Μίλλιγκ εἰς τὴν Βαταβίαν ἔτρεχε τότε τὸν κίνδυνον νὰ ναυαγήσῃ οἰκτρά.

ΤΡΑΣΤ

Καθόλου παράδοξον, ἀφοῦ διευθύνετο ἀπὸ τὸν χειρότερον φαῦλον τῶν Ἀνατολικῶν Ἰνδιῶν.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Εὕρισκόμουν εἰς τὴν θέσιν ἢ νὰ μὲ ἀνακαλέσουν, ἢ νὰ παραιτηθῶ. Καὶ σὺ ἐπῆρες τὸν ξένον φτωχὸν ὑπάλληλο ὑπὸ τὴν σκέπη τῶν πιερύγων σου. Τὸ ὄνομά σου τοῦ ἐπρομήθευσε πολλὰ καὶ σημαντικὰ σχέσεις καὶ χάρις εἰς τὰς συμβουλὰς σου ἔγινε ἀνθρώπος. Καὶ ἐνῶ ὁ κύριος Βένος

Μίλλιγκ ἐξακολουθοῦσε τὶς διασκεδάσεις του, ἢ διευθύνσεις τῶν ἐργασιῶν ἦλθε σιγὰ-σιγὰ στὰ δικά μου χέρια...

ΤΡΑΣΤ

Καὶ τὸ τέλος τῆς ἱστορίας εἶνε ὅτι ὁ εἶκος Μίλλιγκ, μὲ τὸν χαριτωμένον ἀντιπρόσωπόν του, χάρις εἰς τὰς ἰδικὰς μου ἐνεργείας ἐκέρδησεν ἑκατόν, διακόσιες χιλιάδες φιορίνια περισσότερα. Κρῖμα! θὰ ἐπροτιμοῦσα νὰ τὰ ἐκέρδιζες ἐσὺ καλύτερα! Ἄς εἶνε! θ' ἀνοίξω ὁμῶς τὰ μάτια τοῦ προϋσταμένου σου, νὰ σ' ἀγαπᾷ περισσότερο. Ἄν δὲν σὲ κάμη τοῦλάχιστον σινεταῖρό του, θὰ προκαλέσω τέτοια ὑψωσι σὶς τιμὰς τοῦ καφέ, ὅπου τὸ βαλανίδι καὶ τὸ κριθάρι θὰ κατανήσουν πράγματα πολὺτιμα. Ἄλλ' ἄς μιλήσωμε σοβαρά. Γιατί ἐπιμένεις νὰ ὑπηρετῆς αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους; Ἔλα μαζί μου, φίλε μου. κ' ἐγὼ σοῦ προσφέρω μισθὸν ἡγεμονικόν, χωρὶς νὰ λογαριασθοῦν τὰ φιλοδωρήματα ποὺ θὰ ἔχῃς κάθε πρωτοχρονιά. (Ὁ Ροβέρτος κινεῖ ἀρνητικὰ τὸ κεφάλι του). Ἡ εὐγνωμοσύνη μοναχὴ δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ φέρῃ τέτοιαν τρέλλα. Μήπως ὑπάρχει καμμιὰ γυναικοδουλειὰ στὴ μέση; Ἄ, ἄ!.. κάτι τέτοιο μοῦ μυρίζεται!.. Ἀλήθεια!.. ἐπειδὴ ἐνθυμήθηκα τὶς γυναῖκες, νὰ σοῦ διηγηθῶ τί μοῦ συνέβη χθὲς τὸ βράδυ. Ἀφοῦ ἐχωρισθήκαμε, ἐπεριπατοῦσα ἀσκόπως στοὺς δρόμους. Εἶδα ἓνα πρόγραμμα διὰ τὸν χορὸν τοῦ θεάτρου, ὅπου ἔγραφε ὅτι ἑκατὸν βαγιαδέρες θὰ ἐτελοῦσαν τοὺς γοητευτικὸς χοροὺς τῶν Ἰνδιῶν ἐκεῖνο τὸ βράδυ. Αὐτὸ μοῦ φάνηκε πολὺ ἐνδιαφέρον κ' ἐπῆγα στὸν χορὸ. Ἄχ,

φίλε μου... ήταν για να κλαίη κανείς από την ἀηδία. Ἄλλὰ μέσα σ' ὅλον ἐκεῖνο τὸ ἠλίθιο πλῆθος, βλέπω να ἔρχεται πρὸς τὸ μέρος μου ἓνα πλασματάκι τρυφερό, χνουδάτο, σὰν ὄριμο ροδάκινο. Ἐνόμισα πὼς ἦταν μόνη καὶ τῆς ἐρρίχτηκα. Αὐτὴ, χωρὶς νὰ ντρέπεται διόλου, ἐφαίνετο πὼς ἐλαχταροῦσε γιὰ ἓνα κόσμημα, κάποιο *μπρελόκ* πὸν εἶχα κρεμασμένο στὴν ἀλυσίδα τοῦ ρολογιοῦ μου, ἓνα μικρὸ ἰνδικὸ εἶδωλο χρυσό, πὸν παριστάνει τὸν ἰδικόν μου ἅγιον προστάτην, τὸν Γανέτζαν, θεὸν τῆς ἐπιτυχίας εἰς τὴν Ἰνδικὴν Μυθολογίαν, ὃ ὁποῖος, καθὼς ξεύρεις, εἰκονίζεται καβάλλα ἐπάνω σ' ἓναν στρουθοκάμηλον. Τὸ λοιπὸν, πὸν λές, ἡ πουλακίδα ἐμυρίσθηκε τὸν στρουθοκάμηλον. Καθὼς μιλοῦσα μαζί της, δὲν φαντάζεσαι πόσῃ ἀθῶαν διαφθορὰν εὐρῆκα κάτω ἀπὸ τὸν πέπλον τῆς παιδικῆς της ἀγνότητος.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

(*Μὲ ἀγωνίαν*). Ὡστε μπορεῖ νὰ συμβαίῃ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα;

ΤΡΑΣΤ

Ἄφοῦ σοῦ τὸ λέγω! Ἡ καρδιά μου εἰς τὰ ἐρωτικά ζητήματα συνηθίζει νὰ ρυθμίζεται ἀναλόγως μὲ τὰ ἥθη καὶ ἔθιμα τοῦ τόπου ὅπου φιλοξενούμαι. Εἰς τὴν Ἄνατολὴν ἀγαπᾷ κανεὶς μὲ τὶς αἰσθήσεις του, εἰς τὴν Ἰταλίαν μὲ τὴν φαντασίαν του, εἰς τὴν Γαλλίαν μὲ τὸ πορτοφόλι του, εἰς τὴν Γερμανίαν μὲ τὴν συνείδησίν του. Ἄπεφάσισα λοιπὸν νὰ μεταβάλω αὐτὸ τὸ διεφθαρμένον κοριτσάκι εἰς Μαγδαληνὴν μετανοοῦσαν. Ἀκόμη

δὲν εἶχα ἀρχίσει τὸ πρῶτο μάθημα, γιὰτὶ δὲν μᾶς εἶχαν φέρει ἀκόμη τὴ σαμπάνια, ὅταν ἓνας κύριος μισοδαμονισμένος καὶ μισοκαραγκιόζης μᾶς πλησιάζει καὶ ἀπαιτεῖ νὰ πάω μαζί του τὸ κορίτσι, ἐπειδὴ, λέγει, ἦταν δική του φιλενάδα. Τότε ἐγὼ ὑπεχώρησα πρὸ τοῦ δικαιώματος τῆς προτεραιότητος κ' ἐπῆγα κ' ἐπλάγιασα πρὶν προφθάσω νὰ ἐκτελέσω τὴν καλὴν μου πρᾶξιν. Ὁμολογῶ ὅμως ὅτι κάτι θὰ ἔδινά, ἂν ἡ τύχη μου μοῦ ἔβγαζε πάλι μπροστά μου αὐτὸ τὸ χαριτωμένο πλασματάκι!.. Ὡ διάβολε!.. Τί τρέχει;.. Σοῦτ!..

(*Ὁ Ροβέρτος στενάζει, σηκώνει διὰ μᾶς δυνατὰ τὰ δυνά του χέρια καὶ σκεπάζει τὸ πρόσωπό του. Ὁ Τράστ βλέπων νὰ ἔρχεται κάποιος, τοῦ γνέφει νὰ σιωπήσῃ*).

ΣΚΗΝΗ ΙΒ'

Οἱ ἄνω, Κυρία Χαϊνέκε

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪ'ΝΕΚΕ

Ροβέρτε μου!..

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Τί θέλεις μαμά;

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪ'ΝΕΚΕ

Μήπως ἔχεις κανένα ἀπὸ 'κεῖνα τὰ τρυ...τρυπουπουσόν, πὼς τὰ λένε, πὸν ξεβουλλώνουν τὶς μποτιλλίες (*Πρὸς τὸν Τράστ*). Ἡ κόρη μου ἡ Ἄλμα θὰ λάβῃ τὴν

τιμήν νά σᾶς προσφέρει ἓνα μπουκάλι κρασί... ὄχι τίποτε κρασί πρόστυχον!.. ἀπὸ τὸ ἐκλεκτότερο ποῦ ὑπάρχει.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Μήπως εἶνε καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ ἀρχοντόσπιτο;

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Βέβαια!.. (Μὲ περηφάνεια).

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Νά, πάρε!.. (Τῆς πετᾶ ἀποτόμως ἐπάνω στὸ τραπέζι τὸ σουγιᾶ ἀπὸ τὴν τσέπη του).

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

(Δυπημένη). Μπᾶ!.. Καϋμένε Ροβέρτε, τί τρόπος εἶν' αὐτός!..

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Ἔχεις δίκιο μαμά... (Μετανοημένος). Συγχώρεσέ με.
(Ἡ Κυρία Χαϊνέκε ἐξέρχεται).

ΣΚΗΝΗ ΙΓ'

Ροβέρτος, Τράστ

ΤΡΑΣΤ

Τώρα θὰ μοῦ ἐξομολογηθῆς φίλε μου· θὰ μοῦ ἐμπιστευθῆς τί ἔχεις.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

᾽Ω! καλύτερα νὰ μὴ ξανάβλεπα τὸν τόπο μου!

ΤΡΑΣΤ

᾽Α! ὥστε ἐδῶ εἶνε ὁ κόμβος!

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Αἰσχύνομαι γιὰ τὴν κοινωνικὴ τάξι στὴν ὁποίαν ἐγεννήθηκα. Ἐκεῖνοι ποῦ ἀγαπῶ δὲν εἶνε πλέον ἄξιοί μου. Ἡ ψυχὴ μου ὀπισθοδρομεῖ στὴν ἐπαφὴν των. Δὲν ἔχω πλέον ἐμπιστοσύνην οὔτε στὸ λογικόν μου· γιὰτὶ μερικὲς σκέψεις, ἢ μιὰ πειρὸ τρελλῆ ἀπὸ τὴν ἄλλη, μοῦ περνοῦν ἀπὸ τὸ μυαλὸ καὶ μὲ ταράττουν τόσο, ποῦ καταντῶ νὰ πιστεύσω πὼς δὲν ὑπολήπτομαι πλέον ἐκείνους ποῦ μ' ἐγέννησαν.

ΤΡΑΣΤ

Αὐτὲς εἶνε καθαρὲς ἀνοησίες.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

᾽Αχ!.. ἂν σοῦ διηγούμην τί ὑπέφερα πρὸ ὀλίγων στιγμῶν!.. Κάθε σοβαρὰ λέξις μοῦ ἐφαίνετο ἓνα κτύπημα, κάθε ἀστειότης ἓνα ράπισμα!.. Ἐνόμιζα πὼς δὲν ἤξευρα νὰ ποῦν τίποτ' ἄλλο παρὰ λόγια ποῦ μ' ἐπλήγωναν. Ἐλεγα πὼς ἐπέστρεψα στὴν πατρίδα μου καὶ ἐξ ἐναντίας εὐρίσκομαι σ' ἓναν τόπον ἄγνωστον, στὸν ὁποῖον δὲν τολμῶ οὔτε ν' ἀναπνεύσω... Συμβούλευσέ με ἐσύ, τί πρέπει νὰ κάμω;

Σούντερμαν, Ἡ Τιμή

ΤΡΑΣΤ

Νὰ ἐτοιμάσης τὰ μπαούλα σου.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Θὰ ἦτο ἀνανδρία ἢ φυγή μου. Τὸ ἀξίζει ἀρὰ γε ἐκείνη πού μ' ἐβάσταξε μέσα στὰ σπλάχνα της;

ΤΡΑΣΤ

Ἄς τ' ἀφήσωμε αὐτὰ τὰ χονδρὰ λόγια. Τὸ πρᾶγμα εἶνε ἀπλούστατον γιὰ μᾶς πού ἐσπουδάσαμεν ἐκεῖ κάτω στὶς Ἰνδίες, δηλαδή στὴν πηγὴν της, τὴν διαφορὰν τῶν κοινωνικῶν τάξεων. Αἱ ἴδιαι τάξεις ὑπάρχουν καὶ ἐδῶ καὶ ἐκεῖνο πού τὰς χωρίζει ἀμετακλήτως εἶνε ἡ ἄβυσσος τοῦ ἐγκλήματος. Κάθε τάξις ἔχει τὴν ἰδιαίτεράν της τιμὴν, τὸ ἰδιαίτερόν της σύστημα, τὰ ἰδικὰ της ἰδανικά, ὡς καὶ γλῶσσαν ξεχωριστὴν ἀκόμα. Γι' αὐτὸ εἶνε ἀτυχέστατος ἐκεῖνος πού κατήντησε νὰ εὗρεθῆ ἔξω ἀπὸ τὴν τάξιν του, ἀλλὰ δὲν ἔχει τὸ θάρρος ν' ἀποσπασθῆ ἀπ' αὐτήν. Ἐνας ἀπ' αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους εἶσαι καὶ σύ· τὸ ξέρεις δὲ καλὰ ὅτι τέτοιος ὑπῆρξα κ' ἐγώ. Αὐτὸ πού σὲ πιέζει ἐσένα σήμερα, τὸ ἔννοιωσα κ' ἐγὼ πρὸ ἐτῶν νὰ μοῦ βαραίνῃ τίς πλάτες. Σὲ ποιά θέσι νομίζεις πὼς εὐρέθη ἡ ψυχὴ μου, ὅταν νέος, λαμπρὸς ἀξιωματικὸς τοῦ ἰππικοῦ, ἕνα πρωτὶ πού ἐξύπνησα ἐνθυμήθηκα ὅτι τὴν περασμένη νύχτα εἶχα παίξει καὶ εἶχα χάσει ἐπάνω-κάτω τὸ τρίτον ἐνὸς ἑκατομμυρίου, πού ἔπρεπε νὰ πληρωθῆ ἔντὸς εἴκοσι τεσσάρων ὥρῶν; Τί ἐκατάλαβα ἂν ἐπῆγα στὸ σπῆτι μου κ' ἔπεσα στὰ πόδια τοῦ πατέρα μου

νὰ με βοηθήσῃ; Αὐτὸς θὰ ὑποθήκευε καὶ τὴ σάρκα του γιὰ νὰ σώσῃ τὴν τιμὴ καὶ τοῦ δικοῦ του καὶ τοῦ δικοῦ μου ὀνόματος. Ἄλλὰ καὶ ἡ σάρκα του ἀκόμη ἦταν ὑποθηκηνεμένη καὶ ἀφοῦ δὲν εἶχε τίποτε νὰ μοῦ δώσῃ μοῦ ἔδωσε τὴν κατάρα του.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

(*Σκεπτικὸς καὶ κατηφής*). Εἶχες πολὺ θάρρος, ἀφοῦ ἐξηκολούθησες νὰ ζῆς.

ΤΡΑΣΤ

Χά, χά!.. Δὲν γνωρίζεις λοιπὸν τί μοῦ συνέβη;

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

(*Ἀφηρημένος καὶ κατεχόμενος ἀπὸ ἀγωνίαν*). Δὲν γνωρίζω τίποτε πλέον!.. τίποτε!.. τίποτε!

ΤΡΑΣΤ

Λοιπὸν ἄκουσέ με καὶ κράτησε καλὰ στὸ μνημονικόν σου αὐτὰ πού θὰ σοῦ εἰπῶ, γιατί ἤμπορεῖ νὰ σοῦ χρησιμεύσουν. Ὄταν οἱ φίλοι μου με ἀπεχαιρέτησαν, μοῦ ἐπρόσφεραν μίαν τελευταίαν ἐκδούλευσιν: Ἄφησαν, χωρὶς νὰ μοῦ εἰποῦν τίποτε, ἐπάνω στὸ τραπέζι μου ἕνα πιστόλι γεμάτο. Τὸ ἐπῆρα, τὸ ἐκύτταξα προσεκτικὰ αὐτὸ τὸ ὄπλον ὅταν ὅμως τὸ ἀκούμπησα στὸ μνηνίγγι μου, μοῦ ἦλθε διὰ μιᾶς ἡ σκέψις ὅτι ἡ πρᾶξις αὐτὴ ἦτο κτηνώδης καὶ ἀνόητος. Εἶπα μὲ τὸν νοῦν μου: «Κατὰ τί τάχα εἶμαι τώρα χειρότερος ἀπ' ὅτι ἤμουν πρὸ τριῶν ἡμερῶν; εἶμαι ἕως ἀξίος ραβδισμῶν

γιατί σὰν παληόπαιδο ἀσιλλόγιστο ἔχασα στὸ παιγνίδι ποσὰ πού δὲν εἶχα νὰ πληρώσω, ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ τιμωρηθῶ καὶ μὲ θάνατον. Χιλιάδες χρόνια τόσοι καὶ τόσοι ἄνθρωποι ἔζησαν ὑπὸ τὸν ἥλιον, χωρὶς νὰ τὸν ἐπισκιάσουν μὲ τὸ φάντασμα τῆς τιμῆς, καὶ σήμερα ἀκόμη οἱ ἑνεακόσιοι ἑνενήντα ἑννιὰ στοὺς χιλίους ζοῦν κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον. Ἄς ζήσω κ' ἐγὼ ὅπως αὐτοί, ἄς ἐργασθῶ ὅπως καὶ αὐτοὶ καὶ ἄς χαρῶ τὸν κόσμον ὅπως καὶ αὐτοί. Ὅταν μετὰ δώδεκα ἔτη, ὁποῦ τὸ χρέος μου, ἐννοεῖται, εἶχε πληρωθῆ πρὸ πολλοῦ, ἐγύρισα στὴν Εὐρώπη, τὰ ξανάφτιαξα μὲ τὸν πατέρα μου, ἀλλὰ μόνον κατὰ τὸ φαινόμενον. Ὑστερα ἀπὸ λίγες ἐβδομάδες ἀνεχώρησα πάλιν. Ὁ πλούσιος ἔμπορος τοῦ καφέ καὶ ὁ γέρο-φρουδάρχης δὲν εἶχαν πλέον τίποτε νὰ εἰποῦν.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Καὶ τώρα ἀπέθανε;

ΤΡΑΣΤ

Μακάρι νὰ εὔρη τὴν γαλήνην εἰς τὸν Παράδεισον εἰς τὸν ὁποῖον ἐπίστευεν. Ἄλλ' ἄς ἔλθωμεν τώρα εἰς τὸ ἡθικὸν συμπέρασμα: Ἄφησε τοὺς δικούς σου νὰ ζοῦν ὅπως ἔμαθαν. Ποτὲ δὲν θὰ τοὺς κάμης ν' ἀλλάξουν. Δίδε τους ὅ,τι ἔχουν ἀνάγκην, δίδε τοὺς ἀφθονὰ τὰ μέσα καὶ ὅσο γιὰ τὰ ἄλλα, ἔλα μαζί μου.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Δὲν μπορῶ καὶ ἄκουσε τὸ γιατί. Σοῦ τὸ ἀπέκρουσα πρὸ ὀλίγου γιατί ἐντρεπόμουνα. Ἐχω μὴν ἀδελφή, ἡ

ὁποία πάντοτε ὑπῆρξε τὸ εἶδωλόν μου. Ἦταν ἀκόμη μικρὸ κοριτσάκι ὅταν ἔφυγα. Δὲν μπορῶ νὰ σοῦ παραστήσω πόσο μεγάλην ἐπιθυμίαν εἶχα νὰ τὴν δῶ, καὶ δὲν εἶχα ἄδικον, διότι πραγματικῶς τὴν εὐρῆκα τώρα πού ἐγύρισα πολὺ εὐμορφότερη καὶ πειὸ χαριτωμένη ἀπ' ὅ,τι τὴν ἐφανταζόμουν. Ἀλλὰ ὅλη αὐτὴ ἡ ἀγάπη μου μετεβλήθη εἰς τρομερὰν στενοχωρίαν. Τρομάζω ὅταν φαντάζωμαι μερικὸς κινδύνους πού δὲν τολμῶ νὰ τοὺς ὀνομάσω, γιατί ὅ,τι κάμνει αὐτὸ τὸ κορίτσι καὶ ὅ,τι ἀφήνει νὰ γίνεται ὀλόγυρά της συγκρούεται κάθε στιγμή μὲ τὸ αἶσθημα τῆς τιμῆς μου! Πρὸ ὀλίγου πού μοῦ διηγείσο τὸ περιστατικὸν διὰ τὸ πρόωρον ἐκεῖνο φυντανάκι τῆς διαφθορᾶς, ἓνα ρίγος διέτρεξεν ὅλον μου τὸ σῶμα, ἐπειδὴ... Ἄ, ὅχι!.. χίλιες φορὲς ὅχι!.. Ἐδῶ θὰ μείνω! Ἐδῶ εἶνε ἡ θέσις μου καὶ ἔδῶ θὰ πέσω!

ΤΡΑΣΤ

Συμφωνῶ πὸς ἔχεις σοβαρὲς ἀφορμὲς ἄλλ' εἶσαι πολὺ ἐρεθισμένος καὶ βλέπεις τὰ πράγματα πολὺ μαῦρα.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Ἄμποτε νὰ εἶνε ἔτσι! (Στηρίζει τὸ κεφάλι του μὲ τὰ δύο του χέρια).

ΣΚΗΝΗ ΙΔ'

Οἱ ἄνω καὶ Ἄλμα

Ἡ Ἄλμα, κρατοῦσα δίσκον μὲ ἓνα μπουκάλι καὶ δυὸ ποτήρια, εἰσέρχεται ἀπὸ τὰ δεξιά. Ὁ Τράστ μόνις τὴν βλέπει ταράσσεται. Αὐτὴ βγάζει μιὰ σιγανὴ φωνὴ καὶ παρ' ὀλίγον νὰ τῆς πέση ὁ δίσκος ἀπὸ τὰ χέρια. Ἐπειτα συνέρχεται λιγάκι καὶ τὸν ἀποθέτει στὸ τραπέζι.

ΤΡΑΣΤ

(*Συνέρχεται καὶ σπεύδει νὰ τὴν βοηθήσῃ*). Λίγο ἔλειψε νὰ τὰ σπάσετε, δεσποινίς. (*Ἰδιαιτέρως*). Καὶ μοῦ φαίνεται πὼς θὰ ἔχωμε γερὰ σπασίματα!

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

(*Ἀγκαλιάζει τὴν Ἄλμαν ἀπὸ τὴν μέσην*). Βλέπεις, φίλτατε Τράστ; Αὐτὴ εἶνε! Δὲν εἶνε ἀλήθεια πὼς εἶνε ἄγγελος; (*Πρὸς τὴν Ἄλμαν*). Τώρα πήγαινε στὸν κύριον, δός του τὸ ὄραϊο σου χερᾶκι καὶ πές του: «Καλῶς ὦρισες, κύριε κόμι!»

ΑΛΜΑ

(*Πρὸς τὸν Τράστ, κρυφά*). Μὴ σοῦ φύγη λόγος!

ΤΡΑΣΤ

(*Ἰδιαιτέρως*). Τὸν κακομοίρη!.. Πὼς θὰ ἠμπορέσω νὰ τὸν ἀπομακρύνω;..

(*Τσουγκρίζουν τὰ ποτήρια καὶ πίνουν*).

ΑΥΛΑΙΑ

ΠΡΑΞΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

Αΐθουσα εἰς τὸ σπῆτι τοῦ Μίλλιγκ, πολυτελής, ἀλλὰ μὲ κάποιαν ἀκαλαισθησίαν ἐπιπλωμένη. Εἰς τὸ βάθος θύρα πλατεῖα μὲ παραπετάσματα, ἡ ὁποία φέρει εἰς τὴν τραπεζαρίαν. Ἀριστερᾶ κοντὰ εἰς τὴν θερμάστραν, καναπές, ἕνα τραπέζι ὀρειδῆδες καὶ καθίσματα. Δεξιᾶ μικρὸ τραπέζι στρογγυλὸν καὶ πολυθρόνα. Μέσα εἰς τὴν τραπεζαρίαν φαίνεται τὸ τραπέζι ἀκόμη μὲ κάποιαν ἀταξίαν ἐξ αἰτίας τοῦ γεύματος ποὺ ἔχει ἤδη τελειώσει.

ΣΚΗΝΗ Α΄

Μίλλιγκ, Κυρία Μίλλιγκ, Κάρολος, πρὸς τ' ἀριστερὰ της, Ἐλεονώρα, καθημένη εἰς τὴν πολυθρόναν καὶ κρατοῦσα βιβλίον. Πίνουν καφέν, τὸν ὁποῖον σερβίρει ὁ Γουλιέλμος. Ἐνας ὑπηρέτης καταγίνεται εἰς τὴν τραπεζαρίαν νὰ ξεστρώσῃ τὸ τραπέζι.

ΚΑΡΟΛΟΣ

Σοῦ ἐπαναλαμβάνω, μπαμπᾶ, πὼς αὐτὸ τὸ μαῦρο ἄλογο εἶνε ὠραιότατο.

ΜΙΛΛΙΓΚ

Ὠραιότατο, ἀλλὰ ἀκριβό.

ΚΥΡΙΑ ΜΙΛΛΙΓΚ

Θὰ προσθέσω κ' ἐγὼ τὸ ποσὸν ποὺ ὑπολείπεται, γιὰ νὰ τελειώῃ αὐτὴ ἡ ἱστορία.

ΚΑΡΟΛΟΣ

(Φιλεῖ τὸ χέρι τῆς μαμᾶς του). Ὡστε θὰ βγαίνω

ΠΡΑΞΙΣ Β΄—ΣΚΗΝΗ Α΄

καβαλλάρης, νὰ μὲ βλέπῃ ὁ κόσμος καὶ νὰ μὲ καμαρώνῃ! (Πρὸς τὴν Ἐλεονώραν). Θὰ ἐπιτρέπω καὶ σ' ἐσὲ νὰ μὲ θαυμάζῃς.

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Καλά, Κάρολε, καλά. (Ἐξακολουθεῖ νὰ διαβάζῃ).

ΚΑΡΟΛΟΣ

Ὁ Λοθάριος Μπράντ καὶ ὁ Οὔγος Στέγγελ θὰ ἔλθουν νὰ ἰδοῦν τὸ ἄλογό μου. Σ' ἐνδιαφέρει αὐτό, Ἐλεονώρα;

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Δὲν εἶνε κανένα παράξενο πράγμα πὼς θὰ ἔλθουν ἐδῶ. Αὐτοὶ οἱ κύριοι δὲν ἔχουν ποτὲ δουλειά. (Κυττάζει τὸ ρολόγι τῆς ἰδιαίτερος). Θεέ μου!.. πὼς ἀργεῖ νὰ περάσῃ ἡ ὥρα! (Ὁ ὑπηρέτης ἐξέρχεται).

ΚΥΡΙΑ ΜΙΛΛΙΓΚ

Δὲν πρέπει, κόρη μου, νὰ μιλάς ἔτσι, μὲ τόση ψυχρότητα γι' αὐτοὺς τοὺς κυρίους. Τὸ ξέρεις πὼς ὁ Λοθάριος μᾶς ἔκαμε πρότασιν γάμου γιὰ σένα;

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Μπᾶ!.. ἀλήθεια;

ΚΥΡΙΑ ΜΙΛΛΙΓΚ

Δὲν ἐκατάλαβες τίποτε;

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Οὔτε ποὺ πρόσεξα.

ΚΥΡΙΑ ΜΙΛΛΙΓΚ

(Πρὸς τὸν σύζυγόν της). Δὲν ὑποφέρεται αὐτὸ τὸ κορίτσι, Θεόδωρε!

ΜΙΛΛΙΓΚ

Τὰ γνωρίζομε δὰ αὐτὰ τὰ καμώματα, κόρη μου!.. Ἄλλὰ καὶ ἡ ὑπερηφάνεια ποῦ μπορεῖ νὰ ἔχη κανεὶς διὰ τὴν οἰκογένειάν του ἔχει καὶ αὐτὴ τὰ ὄριά της.

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

(Πειραγμένη). Ἔχω ἐγὼ ὑπερηφάνειαν διὰ τὴν οἰκογένειάν μου;

ΜΙΛΛΙΓΚ

Μὰ εἰς τί ἄλλο λοιπὸν πρέπει ν' ἀποδώσῃ κανεὶς τὰς προφάσεις εἰς τὰς ὁποίας καταφεύγεις δυὸ χρόνια τώρα διὰ ν' ἀρνηθῆς τὰς προτάσεις ποῦ μᾶς γίνονται γιὰ σένα ἀπὸ νέους πλουσίους καὶ καλῆς οἰκογενείας; Ἐγὼ ἤμουν ἕνας ἀπλοῦς νοικοκύρης, ὅχι πολὺ πλούσιος καὶ ἀννηψώθηκα σιγὰ σιγὰ μὲ μόνας τὰς ἰδικὰς μου δυνάμεις.

ΚΑΡΟΛΟΣ

(Σιγὰ, ὀπίσω ἀπὸ τὴν ἀδελφή του). Δηλαδή μὲ ἕνα καλὸ συνοικέσιον.

ΜΙΛΛΙΓΚ

Τί εἶπες, Κάρολε;

ΚΑΡΟΛΟΣ

Ἄ, δὲν εἶπα τίποτε.

ΜΙΛΛΙΓΚ

Μάλιστα! Ἐγὼ δὲν τὰ εὐρῆκα ἔτοιμα ὅπως ἐσύ, παιδί μου, καὶ ὀφείλεις νὰ ἔχῃς ὑπ' ὄψει σου τὸ παράδειγμά μου. Δὲν μοῦ ἀρέσει νὰ ἐπιδεικνύω τὰ πλοῦτή μου καὶ ἐπιθυμῶ τὰ τέκνα μου νὰ κάνουν ὅ,τι κάνω κ' ἐγὼ, διότι αὐτὸ εἶνε τὸ σωστὸν καὶ τὸ πρέπον.

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Ἢ ἐπίπληξις σου, μαμπᾶ, δὲν ταιριάζει σ' ἐμένα.

ΚΥΡΙΑ ΜΙΛΛΙΓΚ

(Εἰρωνικῶς). Καταδέξου λοιπὸν νὰ μᾶς πῆς τοὺς λόγους!

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

(Με πικρίαν). Μαμά!..

ΚΥΡΙΑ ΜΙΛΛΙΓΚ

(Με νευρικὴν ταραχήν). ὦ! παρακαλῶ!..

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

(Σηκώνεται). Μὰ δὲν μὲ ἀφήνετε λοιπόν, Θεέ μου, νὰ ρυθμίσω ἐγὼ τὴν ζωὴν μου σύμφωνα μὲ τὸν χαρακτῆρα μου; Ἐγὼ δὲν ἔχω ἀξιώσεις. Ἐπιθυμῶ νὰ ζήσω μόνη μου ὅπως θέλω ἐγὼ.

ΜΙΛΛΙΓΚ

Καὶ αὐτὸ δὲν εἶνε ἀξιώσεις; Τί θὰ ἐγίνοντο τότε οἱ ἱεροὶ δεσμοὶ τῆς οἰκογενείας;

ΚΥΡΙΑ ΜΙΛΛΙΓΚ

(Πρὸς τὸν Μίλλιγκ). Τὰ βλέπεις λοιπόν; Εἶνε καιρὸς
τώρα πὺν δὲν μπορῶ νὰ ἡσυχάσω...

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Ἐξ αἰτίας μου, μαμά;

ΚΥΡΙΑ ΜΙΛΛΙΓΚ

Μὲ αὐτὲς τὶς ἰδιοτροπίες κάθε μέρα!.. μὲ αὐτὴ τὴ
διαγωγή!.. Τί σημαίνει πάλι αὐτὸ σήμερα, νὰ βάλῃς
ἄνω κάτω ὅλα τ' ἀνθοπωλεῖα τῆς πόλεως, γιὰ νὰ στεί-
λῃς ἓνα μπουκέτο σ' ἓναν ὑπαλληλίσκο;

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Τὸν Ροβέρτον θέλεις νὰ πῆς;

ΚΥΡΙΑ ΜΙΛΛΙΓΚ

Μάλιστα!.. αὐτόν, τὸν κύριον Χαϊνέκε, τὸν νεώ-
τερον.

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Ἄλλὰ ὁ Χαϊνέκε δὲν εἶνε ἀπλοῦς ὑπάλληλος... Εἶνε
σχεδὸν σὰν ἓνα μέλος τῆς οἰκογενείας μας.

ΚΑΡΟΛΟΣ

(Εἰρωνικῶς). Σπολλάτη!

ΚΥΡΙΑ ΜΙΛΛΙΓΚ

Δηλαδή τὸν ἐβγάλαμε ἐμεῖς ἀπὸ τὸ βοῦρκο...

ΣΚΗΝΗ Β'

Οἱ ἄνω, Γουλιέλμος

ΜΙΛΛΙΓΚ

(Πρὸς τὸν Γουλιέλμον). Τί τρέχει;

ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΣ

Ὁ νέος κύριος Χαϊνέκε σᾶς εἰδοποιεῖ ὅτι εἰς τὰς
δύο θὰ λάβῃ τὴν τιμὴν νά...

(Ἡ Ἐλεονώρα κάνει ἓνα κίνημα ἀκούσιον καὶ κυτ-
τάζει τὸ ρολόγι).

ΜΙΛΛΙΓΚ

Ἄκοῦτ' ἐκεῖ! (Πρὸς τοὺς ἄλλους). «Θὰ λάβῃ τὴν τι-
μὴν...» Σὰν νὰ ἦταν κανένας μεγάλος κύριος!.. (Πρὸς
τὸν Γουλιέλμον). Πολὺν καλά.

ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΣ

Μὲ τὴν ἄδειάν σας... Μοῦ εἶπε ἀκόμη πὼς θὰ εἶνε
μαζί του καὶ κάποιος ἄλλος... ὁ κόμισ Τράστ... ἓνα
τέτοιο ὄνομα θαρρῶ.

ΜΙΛΛΙΓΚ

(Σηκῶνεται ἀποτόμως). Πῶς!.. ὁ κόμισ Τράστ;..
Ἄκοῦς Κάρολε; Ὁ Τράστ καὶ Συντροφία, ὁ βασιλεὺς

τῶν καφέδων!.. (Κάνει νεῦμα εἰς τὸν Γουλιέλμον νὰ φύγῃ καὶ ὁ Γουλιέλμος ἐξέρχεται).

ΚΑΡΟΛΟΣ

Εἶνε ἀληθινὰ τυχερὸς αὐτὸς ὁ ὑπάλληλός μας!

ΜΙΛΛΙΓΚ

(Πρὸς τὴν σύζυγόν του). Τὸν κόμιτα πρέπει νὰ τὸν προσκαλέσωμεν εἰς γεῦμα, Ἄμαλία.

ΚΥΡΙΑ ΜΙΛΛΙΓΚ

Ἄς εἶνε νὰ τοῦ ποῦμε γι' αὔριο τὸ μεσημέρι.

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Πῶς!.. Καὶ τὸν Ροβέρτον Χαϊνέκε δὲν θὰ τὸν προσκαλέσετε;

ΚΑΡΟΛΟΣ

(Ἰδιαίτερος). Αὐτὸ εἶνε ἔξοχον!

ΜΙΛΛΙΓΚ

Τὸ σκέπτομαι, νὰ σοῦ πῶ τὴν ἀλήθειαν, (πρὸς τὴν Ἐλεονώραν) καὶ βρίσκω πὼς ἔχεις δίκην. Καμμιά φορὰ πρέπει νὰ συγκαταβαίνομεν καὶ μέχρις αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων, γιατί με αὐτὸν τὸν τρόπον τοὺς δεσμεύομεν ψυχῇ καὶ σώματι εἰς τὰ συμφέροντα τοῦ ἐμπορικοῦ μας οἴκου. Κάτι τέτοιες περιποιήσεις καρποφοροῦν καὶ βγάζουν πολλὰ χρήματα. Αὐτὸς ὁ νέος με τὴν ὁδηγίαν τοῦ Βέννου ἔμαθε πολὺ καλὰ τὴν ἐργασίαν καὶ δουλεύει καλὰ...

Καὶ ἐπειδὴ σκοπεύω νὰ τὸν στείλω γιὰ ἄλλα δέκα χρόνια εἰς τὰς Ἀντίλλας...

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

(Δυστημένη). Αὐτὸ δὲν θὰ ἦτο σωστό, μπαμπά!..

ΜΙΛΛΙΓΚ

Ἄ μπᾶ!.. Καλὸ θὰ τοῦ κάμη.

ΚΥΡΙΑ ΜΙΛΛΙΓΚ

Καὶ σύ, Κάρολε, πρόσεχε μήπως μᾶς κάμη αὐτὸς ὁ νέος καμμιά προστυχιά. Κατάγεται ἀπὸ τὸ πλαγινὸ σπίτι καὶ οἱ συνήθειες τῆς προστυχιάς δύσκολα ξεμαθαίνονται.

ΚΑΡΟΛΟΣ

(Σηκώνεται). Συγγνώμην. Εἴπετε, νομίζω, πρὸ ὀλίγου ὅτι θὰ εἴχετε τὴν εὐχαρίστησιν νὰ προσκαλέσετε καὶ τοὺς φίλους μου;

ΜΙΛΛΙΓΚ

Καὶ τοὺς φίλους σου, βέβαια...

ΚΑΡΟΛΟΣ

Παρακαλῶ, αὐτοὺς νὰ τοὺς ἀφήσωμε· δὲν ἐπιθυμῶ νὰ τοὺς κάμω νὰ συνάψουν σχέσεις, αὐτοὶ ποὺ εἶνε νέοι διακεκριμένων οἰκογενειῶν, με τὸν γιὸν τοῦ... (δείχνει πρὸς τὰ ἔξω τοῦ παραθύρου)... τοῦ κυρίου Χαϊνέκε!..

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

(Σιγὰ πρὸς τὸν Κάρολον). Θὰ ἤθελες νὰ πῆς κα

λύτερα «πρὸς τὸν ἀδελφὸν τῆς δεσποινίδος Χαϊνέκε!..»
(*Σαρκαστικῶς*).

ΚΑΡΟΛΟΣ

(*Εἰς τὴν ἀρχὴν ταρασσεται, ἔπειτα πρᾶνεται*). Τί
ἐννοεῖς;

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Σοῦ φθάνει ὅτι δὲν ἀπαντῶ.

ΚΑΡΟΛΟΣ

Ἄπεναντίας!.. Ἐξηγήσου.

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Θέλεις νὰ μιλήσω;

ΚΑΡΟΛΟΣ

Μὲ ἀπειλεῖς, δηλαδή; (*Δογομαχοῦν μεγαλοφάνως*).

ΜΙΛΛΙΓΚ

Γιὰ νὰ σᾶς πῶ, παιδιά μου!.. Στὸ σπίτι μου δὲν
ἐπιθυμῶ νὰ γίνωνται καυγάδες.

ΚΥΡΙΑ ΜΙΛΛΙΓΚ

Ἄφησέ τους, Θεόδωρε!.. Ἄς ὑποθέσωμε πὼς δὲν
ἀκούσαμε τίποτε... Ἐγὼ πηγαίνω στὸ δωμάτιό μου...
Καὶ σὺ βέβαια θέλεις νὰ ἡσυχάσης λιγάκι...
(*Ὁ Μίλλιγκ τὴν φιλεῖ στὸ μέτωπο*).

ΚΑΡΟΛΟΣ

(*Πρὸς τὴν μητέρα του*). Καλὴ ἀνάπαυσι.

(*Ἡ Κυρία Μίλλιγκ προχωρεῖ πρὸς τὸ βάθος. Ὁ
Μίλλιγκ κτυπᾷ τὸ κουδούνι*).

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

(*Προχωρεῖ βιαστικὰ πίσω ἀπὸ τὴ μητέρα της*). Μαμά!..

ΚΥΡΙΑ ΜΙΛΛΙΓΚ

(*Στρέφει τὸ πρόσωπο μὲ νευρικὴν εὐθυμία*). Καλά,
καλά!.. Ἡσύχασε.

(*Εἰσέρχεται ὁ Γουλιέλμος*).

ΜΙΛΛΙΓΚ

(*Πρὸς τὸν ὑπηρέτην*). Ἄν ἔλθουν ἐπισκέψεις, νὰ μὲ
εἰδοποιήσης εἰς τὸ γραφεῖόν μου. (*Ἐξέρχεται ὁ Γουλιέλ-
μος τὸν ἀκολουθεῖ*).

ΣΚΗΝΗ Γ'

Ἐλεονώρα καὶ Κάρολος, ἐτοιμαζόμενος νὰ ἐξέλθῃ

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Μοῦ φαίνεται πὼς πρέπει νὰ συνομιλήσωμε, Κά-
ρολε;

ΚΑΡΟΛΟΣ

Ἐμεῖς;.. Καὶ γιατί;

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Δὲν ἔχεις νὰ μοῦ πῆς τίποτε;

ΚΑΡΟΛΟΣ

Ναί, ἔχω κάτι... Μοῦ φαίνεται πὼς δὲν σοῦ ἀρέσει νὰ ζῶ κ' ἐγὼ σὰν νέος. Ἦθελες νὰ ἐξακολουθῆς ἀκόμα νὰ με διευθύνῃς, ἐπειδὴ εἶμαι κατὰ τέσσερα ἔτη μικρότερός σου καὶ μοῦ ἐδίδαξες τὰ πρῶτα βήματα. Τώρα ὅμως μπορῶ νὰ περιπατῶ μόνος μου. Ὑπάρχουν μάλιστα μερικὲς κυρίες ποὺ διατείνονται ὅτι προώδευσα πάρα πολύ. Σὲ παρακαλῶ λοιπὸν νὰ μ' ἀφήσῃς νὰ φρονιμέψω ὅπως ξεύρω ἐγώ.

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Ποτὲ δὲν σοῦ ἔκαμα καμμιὰν ἐπίπληξι. Ἄς εἶσαι ἄσωτος ὅσο θέλεις, ἀλλὰ τοῦλάχιστον ἔχε τὸ θάρρος νὰ τὸ ὁμολογῆς.

ΚΑΡΟΛΟΣ

Ὡραία δουλειά!

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Προσποιεῖσαι πὼς εἶσαι γυιὸς εὐπειθῆς καὶ περιγελᾷς τοὺς γονεῖς σου ἀπὸ πίσω τους. Ἄκουσέ με, Κάρολε, μ' αὐτὸν τὸν τρόπο διαστρέφεις τὸν χαρακτήρα σου.

ΚΑΡΟΛΟΣ

(*Εἰρωνικῶς*). Μπα!.. ἀλήθεια;

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Ἐνα πράγμα σὲ παρακαλῶ μόνον, νὰ σεβασθῆς τοῦλάχιστον αὐτὸ τὸ σπίτι καὶ τὴν ὑπόληψί του.

ΚΑΡΟΛΟΣ

Νά ποὺ ἐφθάσαμε στὸ προκείμενον!

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Ξεύρεις τί ψιθυρίζεται στὴν αὐλὴ καὶ στὸ ἐργοστάσιο;..

ΚΑΡΟΛΟΣ

(*Ὑψώνει τοὺς ὄμους*). Ὡραία!.. Τώρα θὰ μοῦ ἀνακοινώσῃς καὶ τίς κουσκουσουριὲς τῶν δουλικῶν!..

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Κάρολε! ἄφησε, σὲ παρακαλῶ, αὐτὸ τὸ ὕφος. Σήμερα δὲν σοῦ ὠμίλησα μπροστὰ στοὺς γονεῖς μας ἄλλη φορὰ ὅμως δὲν θὰ κρατηθῶ. Ἄκουσε ἓνα πράγμα πρὸ πάντων! Ὁ Ροβέρτος ἐπέστρεψε. Ἐὰν εὖρη τὴν ἀδελφή του ἔνοχον... Μὴ μοῦ πῆς τίποτε! δὲν τὸ φοβοῦμαι αὐτό, δὲν τολμῶ νὰ τὸ πιστέψω. Ἀλλὰ αὐτὴ ἡ νέα εἶνε ματαιόδοξη καὶ ἐλαφρόμυαλη, καὶ ἂν τέτοιο πράγμα ἀληθεύῃ, ἂν ἐξ αἰτίας σου ἔγινε... Πρόσεξε, Κάρολε!.. θὰ σὲ συντρίψῃ!

ΚΑΡΟΛΟΣ

Ποιός; Ὁ ὑπάλληλός μου; Καὶ με τί; με τὴ βαλίτσα φυσικὰ ποὺ ἔχει μέσα τὸ δειγματολόγιον!..

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Ναί, αὐτὸς ὁ ὑπάλληλος, τὸν ὁποῖον ἐσὺ καταδέχεσαι νὰ κλέβῃς...

ΚΑΡΟΛΟΣ

Τί λόγια εἶν' αὐτά; Ἐγὼ τὸν κλέβω; Καὶ τί τοῦ κλέβω;

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Τὴν ὑπόληψί τοῦ ἀπέναντι τοῦ κόσμου... τὸ ἔντιμό τοῦ ὄνομα.

ΚΑΡΟΛΟΣ

Τὸ ὄνομα τῶν Χαϊνέκε;.. Πούφ!..
(*Εἰσέρχεται ὁ Γουλιέλμος καὶ φέρει δυὸ ἐπισκεπτήρια σ' ἕναν δίσκο, τὰ ὁποῖα παρουσιάζει στὴν Ἐλεονώραν*)

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

(*Διαβάζει τὰ ἐπισκεπτήρια*). Ἦλθαν νὰ σ' ἐπισκεφθοῦν.

ΚΑΡΟΛΟΣ

Ποιοί;

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Διάβασε. (*Τοῦ δίνει τὰ ἐπισκεπτήρια*).

ΚΑΡΟΛΟΣ

(*Τὰ κοιτάζει*). «Λοθάριος Μπράντ» καὶ «Οὔγος Στέγγελ». Ἄς ὀρίσουν. (*Ὁ Γουλιέλμος ἐξέρχεται ὁ Κάρολος ἀφήνει τὰ ἐπισκεπτήρια στὸ τραπέζακι. Ἡ Ἐλεονώρα ξαπλώνεται στὴν πολυθρόνα*). Ὁραία σύμπτωση!

ΣΚΗΝΗ Δ'

Ἐλεονώρα, Κάρολος, Λοθάριος, Οὔγος

ΛΟΘΑΡΙΟΣ

Χαῖρε, φίλτατε!

ΚΑΡΟΛΟΣ

(*Σπεύδει καὶ τοὺς προῦπαντᾶ*). Ἦλθατε νὰ ἰδῆτε τὸ μαῦρο μου ἄλογο; Λαμπρὰ ἰδέα!

ΟΥΓΟΣ

(*Ἐποκλίνεται εὐσεβάστως ἔμπρὸς στὴν Ἐλεονώραν*). Ἐλάβαμε τὸ θάρρος...

ΛΟΘΑΡΙΟΣ

(*Ὁμοίως*). Ἐὰν δὲν δίδωμεν ἐνόκλησιν εἰς τὴν δεσποινίδα...

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

(*Ἐγγενῶς*). Καθόλου... Ἐγὼ πολὺ σπανίως ἐπισκέπτομαι τὸν στάβλον...

ΚΑΡΟΛΟΣ

Δὲν θέλετε νὰ καθήσετε;

ΛΟΘΑΡΙΟΣ

Περιμένομεν τὴν ἄδειαν τῆς δεσποινίδος.

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

(*Εὐγενῶς, ἀλλὰ μὲ ψυχρότητα*). Παρακαλῶ. (*Πέρνει ἓνα βιβλίο ἀπὸ τὸ τραπέζι καὶ τὸ φυλλομετρεῖ*).
(*Ὁ Οὐγος καὶ ὁ Λοθάριος κάθονται*).

ΚΑΡΟΛΟΣ

(*Κάθεται καὶ κντιάζει μὲ δυσαρέσκεια τὴν Ἐλεονώραν*). Καὶ ποῦ στὸ καλὸ ἦσαστε χθές;

ΛΟΘΑΡΙΟΣ

(*Μὲ εὐτραπελίαν*). Χθές;.. Οὐφ! σὲ τί μελᾶ βάξεις τὸν νοῦν μου τώρα νὰ ἐνθυμηθῇ!.. Στάσου!.. Τί εἶχαμε χθές;.. Ἄ, ναί! Ἐν πρώτοις ἐπῆγα εἰς τὸ Τάτερσαλ... ἔπειτα εἶχα συνέντευξι μὲ τὸν μπαμπᾶ... Ὁ καφὲς πάλι εὐρίσκεται εἰς ἔκπτωσιν...

ΟΥΓΟΣ

Ναί!.. τρομακτικὴν... Πενήντα τρία καὶ μισὸ ἔφθασε!..

ΛΟΘΑΡΙΟΣ

Δὲν εἶνε δὰ καὶ τόσο τρομακτικὸν τὸ πρᾶγμα, φίλτατε Οὐγε... Ἐξέλεσε; Πολὺ καλά. Θὰ συναγωνισθοῦμε... Κατόπιν ἔκαμα μερικὲς ἐπισκέψεις... ἔπειτα ἐδείπνησα εἰς τὴν λέσχην τῶν ἀξιωματικῶν.

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

(*Σηκώνει τὸ βλέμμα ἀπὸ τὸ βιβλίο*). Μπᾶ!. Εἶσθε καὶ σεῖς ἀξιωματικός;

ΛΟΘΑΡΙΟΣ

(*Ὡσὰν νὰ προσεβλήθη*). Ἐνόμιζα, δεσποινίς, ὅτι τὸ ἐγνωρίζατε. Εἶμαι ἔφεδρος ὑπολοχαγὸς τῶν αὐτοκρατορικῶν οὐσσάρων.

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

(*Μειδιᾷ καὶ κντιάζει τὰ ἐπισκεπτήρια ποὺ εἶνε ἀπάνω στὸ τραπέζι*). Ἄ, βέβαια!.. εἶνε γραμμένο καὶ στὸ μιλλιέτο σας.

ΚΑΡΟΛΟΣ

(*Κντιπᾶ μὲ οἰκειότητα τὸν ὄμο τοῦ Λοθαρίου*). Στὴν καθημερινή σου ζωὴ ὅμως καβαλλικεύεις τὸ σκαμνὶ τοῦ ὑπαλλήλου στὸ γραφεῖο τοῦ πατέρα σου...

ΛΟΘΑΡΙΟΣ

(*Κάπως πειραγμένος, μὲ ψυχρότητα*). Παρακαλῶ, φίλε μου, παρακαλῶ!..

ΚΑΡΟΛΟΣ

Κύριε ὑπολοχαγέ, αὐτὸ εἶνε τὸ καλύτερο ἄλογο, μὲ τὸ ὁποῖον μπορεῖ κανεὶς νὰ φθάσῃ τὴν τύχη... Ἐγὼ ὅμως χθὲς τὸ βράδυ σᾶς ἀνεζήτησα...

ΛΟΘΑΡΙΟΣ

Τὸ βράδυ ἤμουν προσκεκλημένος... δὲν ἐνθυμοῦμαι καλὰ ποῦ... Ἄλλὰ μὴν τὰ ρωτᾶς... (*Ἡ Ἐλεονώρα χαμογελᾷ*). Χαμογελᾶτε, δεσποινίς;

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Ὁχι δά!

ΛΟΘΑΡΙΟΣ

Ἐσεῖς ὅμως, μέσα σ' αὐτὸ τὸ λαμπρὸ σας ἐρημη-
τήριον δὲν φαντάζεσθε τί σημαίνει ἐκεῖνο ποὺ λέμε ἐμεῖς
σαιζόν.

ΚΑΡΟΛΟΣ

Τὴν τελευταία φορὰ ποὺ ἐκοιμήθηκε ἦταν ἐπάνω
σ' ἓνα μπιλλιάρδο.

ΛΟΘΑΡΙΟΣ

Ὁ κύριος Κάρολος ἀστεΐζεται βέβαια. Ἄλλ' ἂν ἐ-
γνωρίζετε τί σημαίνει νὰ εἶνε κανεὶς μάρτυς τῶν δια-
σκεδάσεων, θὰ ἐννοούσατε ἀφύγκτως ὅτι...

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Προσπαθῶ νὰ σᾶς ἐννοήσω καὶ ἀρχίζω νὰ σᾶς λυ-
ποῦμαι.

ΟΥΓΟΣ

(Σιγὰ στὸν Λοθάριον). Μοῦ φαίνεται πῶς ἡ νέα
ἀρχίζει νὰ μᾶς κοροϊδεύη.

ΛΟΘΑΡΙΟΣ

(Σιγὰ στὸν Οὔγον, ἀλλὰ μὲ ὑπεροψίαν). Κάθε γυ-
ναῖκα εἶνε φιλάρεσκος, ἀλλὰ μὲ τὸν ἰδικόν της τρό-
πον, ὥστε...

ΟΥΓΟΣ

(Σηκώνεται). Δὲν πηγαίνομε νὰ ἰδοῦμε τὸ ἄλογο;

ΛΟΘΑΡΙΟΣ

Ναί, ναί... Πηγαίνετε σεῖς ὥστόσο...

ΟΥΓΟΣ

- Ἀξιέραστος δεσπ...

ΚΑΡΟΛΟΣ

(Τὸν σπρώχνει πρὸς τὰ ἔξω). Ἔλα, Οὔγε!.. ἔλα!..
(*Ἐξέρχονται οἱ δύο των*).

ΣΚΗΝΗ Ε'

Ἐλεονώρα, Λοθάριος

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

(Κυττάζει τὸ ρολόγι μὲ ἀνύπομονησία). Θέλετε νὰ
μοῦ πῆτε τίποτε, κύριε Μπράντ;

ΛΟΘΑΡΙΟΣ

Λυποῦμαι πολὺ διότι βλέπω πόσον μὲ παραγνώρι-
ζετε, δεσποινίς· ἐπειδὴ, καὶ ἂν ἡ ἀξία μου εἶνε μετρία,
βεβαιωθῆτε ὅτι...

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Μὰ γιὰ νὰ μοῦ τὸ βεβαιώσετε αὐτὸ δὲν ἐπήγετε
καὶ σεῖς κάτω;

ΛΟΘΑΡΙΟΣ

Μιὰ στιγμή μόνον νὰ μοῦ ἐπιτρέψετε, παρακαλῶ..

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

(*Ιδιαίτερως*). Θα μού κάμη πρότασιν γάμου!

ΛΟΘΑΡΙΟΣ

Τὰ ἐλαττώματά μου πιθανόν νὰ εἶνε ἀναρίθμητα· ἀλλά, δεσποινίς, εἶμαι ἔντιμος ἄνθρωπος.

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Μοῦ φαίνεται πὼς αὐτὸ εἶνε φυσικὸν διὰ κάθε νέον ποῦ ἀνήκει εἰς καλὴν οἰκογένειαν, κύριε Μπράντ. Μπορεῖ κανεὶς νὰ καυχᾶται τόσο δι' αὐτὸ ὅσο καὶ διότι φορεῖ ἓνα καλοκαμωμένο ροῦχο.

ΛΟΘΑΡΙΟΣ

Μά... τόσον ὀλίγον ἐκτιμᾶτε λοιπόν...

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Μὲ συγχωρεῖτε· ἐγὼ δὲν περιφρονῶ οὔτε ἐκείνους ποῦ φοροῦν ἄσχημα ροῦχα. Δι' αὐτοὺς ὅμως δὲν ἀνοίγονται οἱ θύρες τῶν σαλονιῶν. Ἀλλὰ σᾶς διέκοψα, κύριε Μπράντ... ἴσως σᾶς παρεγνώρισα πραγματικῶς. Ἐξακολουθήσατε.

ΛΟΘΑΡΙΟΣ

Πρέπει νὰ σᾶς ὁμολογήσω, δεσποινίς, ὅτι μὲ ἐφοβίσσατε λιγάκι, καὶ αὐτὸ σημαίνει πολὺ. Γιατὶ τί θὰ ἦτο κανεὶς ἐὰν δὲν εἶχε τοῦλάχιστον τὸ θάρρος;

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Ἄ, ὡς πρὸς αὐτό, διαφέρει. Τὸ θάρρος ἀξίζει πολὺ

περισσότερο καὶ τὸ ἐκτιμῶ. Ἀλλὰ ποῦ παρακαλῶ ἐδείξατε τὸ θάρρος σας;

ΛΟΘΑΡΙΟΣ

Ἐρωτήσατε τοὺς φίλους μου· ἀμφιβολία περὶ τούτου δὲν ὑπάρχει.

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Ἐννοεῖτε ὅτι ἐμονομαχήσατε;

ΛΟΘΑΡΙΟΣ

Αὐτὰ δὲν λέγονται εἰς τὰς δεσποινίδας.

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Ἐν τούτοις τὰ μαθαίνομε καὶ αὐτά. Ἄλλωστε δὲν εἴμεθα ἐμεῖς αἱ προωρισμένοι νὰ προσφέρωμεν τὴν δάφνην εἰς τὸν νικητὴν... Εἰλέτε μου ὅμως: εὐρέθητε καμμιά φορὰ στὴν θέσι νὰ ὑπερασπισθῆτε μιὰν ἰδέα, ποῦ θεωρεῖται ἐπιλήψιμος, τὴν ὁποίαν ὅμως σεῖς εἰς τὸ βάθος τῆς ψυχῆς τὴν ἀσπάξεσθε καὶ τὴν θεωρεῖτε ἰδικὴν σας;

ΛΟΘΑΡΙΟΣ

(*Μὲ κάποια ἀγανάκτησι*). Πῶς μπορεῖτε νὰ φαντασθῆτε αὐτὸ τὸ πρᾶγμα; Ἐγὼ δὲν εἶχα ποτέ τέτοιες ἰδέες.

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Ἄνεχθήκατε ποτέ, χωρὶς νὰ βγάλετε τσιμουδιά, καμμιάν αἰσχρὰν καὶ κακοήθη συκοφαντίαν;

ΛΟΘΑΡΙΟΣ

Ἐγώ;.. Χωρὶς νὰ μιλήσω;.. Ἄπ' ἐναντίας!..

Ποτέ; ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Ποτέ, δεσποινίς, ΛΟΘΑΡΙΟΣ

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Τότε περί τῆς γενναιότητός σας δὲν ὑπάρχει καμμία θετική ἀπόδειξις, κύριε... ὑπολογαγέ. Ἀποδείξατέ την καὶ θὰ ἐξακολουθήσωμεν ἴσως κατόπιν τὴν συνομιλίαν μας... (Σηκώνεται).

ΛΟΘΑΡΙΟΣ

(Θέλει νὰ τὴν σταματήσει). Ἀλλά, δεσποινίς...

ΣΚΗΝΗ 5'

Οἱ ἄνω, Γουλιέλμος, Τράστ, Ροβέρτος

ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΣ

(Στέκει ἔξω ἀπὸ τὴν θύραν καὶ ἀποτείνεται πρὸς τοὺς ἐρχομένους μαζί του Τράστ καὶ Ροβέρτον). Ὅριστε, παρακαλῶ εἰς τὸ σαλόνι. (Ὁ Τράστ καὶ ὁ Ροβέρτος εἰσέρχονται).

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

(Τρέχει εἰς προῦπάντησιν τοῦ Ροβέρτου καὶ τοῦ σφίγγει τὰ χέρια μὲ οἰκειότητα). Ἄ! τέλος πάντων!

ΤΡΑΣΤ

(Ἰδιαιτέρως). Ἄ! ἔτσι λοιπὸν ἔχουν τὰ πράγματα!..

(Πρὸς τὸν Γουλιέλμον) Ἔλα δῶ!... (Πέρνει ἀπὸ τὰ χέρια του τὸ ἓνα ἀπὸ τὰ δυὸ επισκεπτήρια πὸν τοῦ εἶχαν δώσει καὶ τὸ βάζει στὴν τσέπη του).

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Δῶσε μόνον τὸ δικό μου μπιλλιέτο, αὐτὸ φθάνε (Ὁ Γουλιέλμος ἐξέρχεται).

ΛΟΘΑΡΙΟΣ

(Κυιτάζει τὴν Ἐλεονώραν καὶ τὸν Ροβέρτον. Ἰδιαιτέρως). Τί σημαίνει αὐτό;

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

(Πρὸς τὴν Ἐλεονώραν). Δεσποινίς, σᾶς παρουσιάζω τὸν κόμιτα Τράστ, προστάτην μου.

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

(Κάπως διστακτικῆ). Ἐπιτρέψατέ μου, κύριοι, νὰ σᾶς παρουσιάσω τὸν κύριον Λοθάριον Μπράντ. Ὁ κόμις Τράστ!... Ὁ κύριος Ροβέρτος Χαϊνέκε, παιδικὸς μου φίλος. (Ὑποκλίσεις καὶ χειραφίαι).

ΛΟΘΑΡΙΟΣ

(Ἰδιαιτέρως). Μὲ συνιστᾷ εἰς τὸν ἀδελφὸν τῆς Ἄλμας!.. Αὐτὸ εἶνε νοστιμώτατον!.. (Δυνατά). Μὲ συγχαρεῖτε, κύριοι. Ἀλλὰ οἱ φίλοι μου... (ψελλίζει κάτω).

ΤΡΑΣΤ

Σᾶς περιμένουν, ἔ;...

ΛΟΘΑΡΙΟΣ

(Τὸν κυττάζει ἀλαζονικῶς ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι πο-
δῶν). Μάλιστα! (Ἐνῶ προχωρεῖ πρὸς τὴν θύραν, ἰδιαι-
τέρως). Τί κόμισ εἶνε αὐτός; (Σταματᾷ μίαν στιγμὴν,
στρέφεται, χαιρετᾷ, καὶ ἐξέρχεται κλείων τὴν θύραν μὲ
πάταγον).

ΣΚΗΝΗ Ζ'

Ἐλεονώρα, Ροβέρτος, Τράστ, ἔπειτα Γουλιέλμος

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

(Πρὸς τὸν Τράστ καὶ νεύουσα εἰς αὐτὸν νὰ καθήσῃ).
Λείπετε πολὺν καιρὸν ἀπὸ τὴν πατρίδα σας, κύριε κόμι;

ΤΡΑΣΤ

Ἄπὸ εἰκοσιπέντε ἐτῶν μένω εἰς τὰς Ἰνδίας.

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Καὶ μένετε βέβαια διότι εὐχαριστεῖσθε νὰ μένετε.

ΤΡΑΣΤ

Ἐ!.. ὅσο μπορῶ. Ἐπειτα ἐμπορεύομαι ἐκεῖ, εἰς τὸν
καφέν, εἰς τὰ γαρύφαλα, εἰς τὸ ἔλεφαντοκόκκαλον... καμ-
μιὰ φορὰ καὶ εἰς τὴν φρόνησιν...

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

(Γελῶσα). Ὡστε ποιά ἀπὸ ὅλες αὐτὲς τὶς ἰδιότητες
πρέπει νὰ σᾶς δώσω, κύριε πολυτεχνίτη;

ΤΡΑΣΤ

Διαλέξτε σεῖς, δεσποινίς.

ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΣ

(Ἐισερχόμενος πρὸς τὸν Τράστ). Ὁ κύριος ἐμπορι-
κὸς σύμβουλος παρακαλεῖ νὰ ὀρίσετε. (Ἐξέρχεται).
(Ὁ Ροβέρτος καὶ ὁ Τράστ σηκώνονται).

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Πρέπει κ' ἐγώ...

ΤΡΑΣΤ

Ἐσὺ νὰ μείνης ἐδῶ. Ἐχω προῶτα νὰ μιλήσω μὲ τὸν
προϊστάμενόν σου. (Σιγὰ πρὸς τὸν Ροβέρτον). Μὴ μοῦ
ἐναντιωθῆς!... Πῶς μοῦ ἔκρυψες τόσον καιρὸν τέτοιο
πρᾶγμα; (Δυνατὰ πρὸς τὴν Ἐλεονώραν). Εἶνε δέκα χρό-
νια τώρα ποὺ μοῦ ἔλεγε γιὰ σᾶς τόσους ἐπαίνους... Δὲν
σᾶς φαίνεται λοιπὸν δίκαιον ν' ἀκούσετε καὶ σεῖς ἐπὶ
δέκα λεπτὰ μερικὸς ἐπαίνους γιὰ λογαριασμό μου;

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

(Ἀπειλοῦσα αὐτὸν μὲ τὸ δάκτυλον). Ἄ, κύριε κόμι ...

ΤΡΑΣΤ

Ἐλεύθερα! Κάμετε ὅ,τι ἀγαπᾶτε. (Ἐξέρχεται).

ΣΚΗΝΗ Η'

Ἐλεονώρα, Ροβέρτος

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

(Πιάνει τὰ χέρια του). Τέλος πάντων ἦλθες, Ροβέρτε!

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Σᾶς εὐχαριστῶ μὲ τὴν καρδιά μου γιὰ τοὺς καλοὺς
σας λόγους, δεσποινίς Ἐλεονώρα.

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Οὐφ!.. τί φορτικός πού εἶσαι μὲ τὴν ἀβροφρο-
σύνη σου! Οἱ καλοί μου λόγοι δὲν εἶν' ἐλεημοσύνη, κύ-
ριε!.. Ἔλα δῶ. (Πλησιάζει στὴν θερμάστρα). Κάθησ'
ἐδῶ στὴ ζέστη. Ἐσὺ θὰ παγώνης ἐδῶ στὴ Γερμανία, πού
κάνει τόσο κρύο... Στάσου ν' ἀνάψω καλὰ τὴν φωτιά.
(Πέρνει τὸ φουσερὸ καὶ φουσᾷ). Εἰς τὰς Ἰνδίας δὲν ὑπάρ-
χει ἀνάγκη θερμάστρας, ἀλήθεια; Πόσον εἶμαι εὐχα-
ριστημένη! Ροβέρτε!.. Καὶ τώρα πού σοῦ τὸ εἶπα,
ἔλα!.. λέγε καὶ σὺ τί ἔχεις νὰ πῆς.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Μὴ βαραίνης περισσότερο τὴν καρδιά μου!..

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Θεὸς φυλάξοι!

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Αὐτὸ θὰ συμβῆ, ἂν ἔξακολουθήσης νὰ μοῦ μι-
λῆς μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον καὶ νὰ παρουσιάζης μπροστὰ
στὰ μάτια μου μίαν εὐτυχίαν ἢ ὁποία ἐχάθηκε διὰ
παντός.

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Ὅχι, δὲν ἐχάθηκε, ἂν ἔμεινες καὶ σὺ ἐκεῖνος πού
ἦσουν καὶ προτῆτερα.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Ὁ Θεὸς τὸ γνωρίζει πὼς δὲν ἄλλαξα· ἀλλὰ τί ὠφε-
λεῖ; Μεταξὺ μας ὑπάρχει ἄβυσσος.

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

(Μὲ ἀποθάρρυνσι). Τὸ πιστεύεις;

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Θεὲ μου! Τὸ βλέπεις καλὰ. Δὲν μπορῶ νὰ σοῦ μι-
λήσω ὅπως ἐπιθυμῆ ἢ καρδιά μου. Ουμῆσου τί μοῦ
ἐπιθυρίσες κρυφὰ τὴν ἡμέρα πού ἀνεχώρησα.

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Τί;

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

«Ἐξακολούθησε νὰ μὲ ἀγαπᾷς» — μοῦ ἔλεγες...

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Ἔτσι ἔλεγα; Τὸ θυμᾶσαι καλὰ;

Σουντερμαν, Ἡ Τίμη

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Τέτοια λόγια ποτὲ δὲν λησμονιοῦνται, Ἐλεονώρα!

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Ἔτσι σοῦ ἔλεγα ἀκριβῶς; Μὰ δὲν μοῦ εἶχαν ἀπαγορεύσει νὰ σοῦ ὀμιλῶ μὲ οἰκειότητα;

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Καὶ ὅμως τὸ εἶπες.

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Γιατί λοιπὸν τότε ναί, καὶ σήμερα ὄχι;

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Ἐλεονώρα!.. μὴ μὲ πλανᾷς!..

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Ἐχεις δίκιο, φίλε μου· δὲν εἶνε σωστό. Φαίνεται φιλαρέσκεια αὐτὸ ποὺ κάνω... Καὶ ὅμως προέροχεται μόνον καὶ μόνον ἀπὸ τὴν χαρὰν ποὺ σὲ ξαναβλέπω... Ἄλλὰ ἐσὺ μοῦ δείχνεις φανερὰ ὅτι τὸ παιδικό μου ὄνειρο ἐτελείωσε!

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Ἐπρεπε νὰ τελειώση ἔξ ἀνάγκης. Ὁ πατέρας εἰς μίαν στιγμὴν γενναίας ὀρμῆς μὲ ἀνύψωσεν ἀπὸ τὴν ταπεινότητά μου. Ὅτι σκέπτομαι καὶ ὅτι αἰσθάνομαι τὸ χρεωστώ σ' αὐτόν. Γι' αὐτὸ ἔχασα κάθε δικαίωμα ποὺ εἶχα ἐπὶ τοῦ ἑαυτοῦ μου. Εἶμαι δοῦλος αὐτοῦ τοῦ σπι-

τιοῦ καὶ δὲν μοῦ ἐπιτρέπεται νὰ διατελῶ εἰς ἐμπιστευτικὰς σχέσεις μὲ τὴν νεαρὰν κυρίαν μου ὑπὸ οἰονδήποτε τύπον.

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Ἡ ἴδια ἢ ὑπερηφάνειά σου σὲ διαψεύδει.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Ἴσως αὐτὴ ἢ ὑπερηφάνεια μοῦ δίνει τὴ δύναμι νὰ ὑποφέρω αὐτὸν τὸν ζυγό.

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Καὶ δὲν εἶσαι διατεθειμένος νὰ θυσιάσης ἔστω καὶ ἓνα ἐλάχιστον μέρος ἀπο αὐτήν;

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Μὴ μὲ βασανίζης! Δὲν εἶνε μόνος αὐτὸς ὁ λόγος. Μόνον αὐτὴν τὴν στιγμὴν ὁποῦ βρίσκομαι σιμά σου ξαναβοῆκα κάτι ποὺ μοιάζει μὲ τὴν πατρίδα ποὺ ἔχασα. Ἄλλὰ θὰ ἤμουν ἄθλιος ἐγωϊστής, ἂν ἤθελα νὰ ἐπιμείνω εἰς αὐτὸ τὸ αἶσθημα· γιατί ἐκεῖ κάτω, πίσω ἀπὸ τὴν αὐλή, κατοικεῖ ἡ οἰκογένειά μου, ὁ πατέρας μου, ἡ μητέρα μου, ἡ ἀδελφή μου!.. ὦ, δεσποινίς, εἰς ἐκεῖνο τὸ σπίτι ζοῦν πολὺ διαφορετικὰ ἀφ' ὅτι φαντάζεσαι μὲ τὴν ἀγαθότητά σου.

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Ναί, φίλε μου. Δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ πάη κανεὶς στὰς Ἰνδίας διὰ νὰ γίγη ξένος ἀπὸ τὴν οἰκογένειάν του.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Ἐλεονώρα!.. καὶ σύ;..

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Ἄς σιωπήσωμε καλύτερα.

ΣΚΗΝΗ Θ'

Οἱ ἄνω, Μίλλιγκ, Τράστ

ΜΙΛΛΙΓΚ

(*Εἰσερχόμενος μόνος ὀλίγον ὀπίσω πρὸς τὰ δεξιὰ καὶ ἀποχαιρετῶν τὸν κόμιτα*). Λοιπὸν, αὔριον εἰς τὸ γεῦμα, κίριε κόμι!.. (*Βλέπει τὸν Ροβέρτον*). ὦ! νὰ καὶ ὁ νέος!.. (*Τοῦ δίνει τὸ χέρι μὲ προστατευτικὸν ἕφος*). Καλῶς ὤρισες!.. καλῶς ὤρισες!.. ἤλθες νὰ κάμωμε τοὺς λογαριασμούς;

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

ἤλθα μόνον διὰ νὰ σᾶς προσφέρω τὰ σέβη μου. Τὰ ἔγγραφα μου τὰ ἔχω ἀκόμη εἰς τὸ σεντούκι μου.

ΜΙΛΛΙΓΚ

Καλά, καλά, δὲν εἶνε βία... Τί ζητεῖς ἐδῶ, Ἐλεονώρα;

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Ἄπλούστατα, ἤλθα νὰ χαιρετήσω τὸν Ροβέρτον.

ΜΙΛΛΙΓΚ

Χμ!.. Μὰ τὸ ξέρεις πὸς ἡ μητέρα σου σ' ἐζήτησε;.. (*Πρὸς τὸν Ροβέρτον*). Ἐλα δῶ, παλληγάρι μου. Ἐχω καλοὺς σκοποὺς γιὰ σένα!.. Ἐχω κάτι σχέδια... (*Πρὸς τὸν Τράστ*). Κύριε κόμι, ξεύρετε;.. ἀπὸ σᾶς δὲν ἔχομε μυστικά... (*Τὸν προσκαλεῖ νὰ ὑπάγῃ καὶ αὐτός*).

ΤΡΑΣΤ

Θὰ τὸν γνωρίσετε καλύτερα ἂν μείνετε μόνος μαζί του... (*Πρὸς τὸν Ροβέρτον*). Σὲ περιμένω ἐδῶ.

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Χαῖρε, Ροβέρτε! (*Τοῦ σφίγγει τὸ χέρι*).

ΜΙΛΛΙΓΚ

(*Με ἀδυστηρότητα*). Χμ!.. (*Ἐξέρχεται μαζί μὲ τὸν Ροβέρτον*).

ΣΚΗΝΗ Ι'

Ἐλεονώρα, Τράστ

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Κύριε κόμι, τὸ ἀκούσατε... Πρέπει νὰ σᾶς ἀφήσω.

ΤΡΑΣΤ

(*Υποκλίνεται*). Δεσποινίς!.. (*Ἡ Ἐλεονώρα διευθύνεται πρὸς τ' ἀριστερά ὁ Τράστ τὴν παρακολουθεῖ μὲ*

τὸ βλέμμα. Τὴν στιγμήν δὲ πὸν ἐκείνη στρέφεται, αὐ-
τὸς τῆς κάνει χαμογελῶν ἓνα νεῦμα ἀπειλητικὸν μὲ τὸν
δάκτυλον).

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

(Ἐκπληκτος). Τί ἐννοεῖτε, κύριε κόμι;

ΤΡΑΣΤ

Χμ!.. Νὰ σᾶς εἰπῶ τὴν ἀλήθειαν, ἐννοῶ... (Πλη-
σιάζει τὰς δύο του παλάμας ὡσὰν νὰ χειροκροτῇ, ἀλλὰ
χωρὶς κρότον).

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Τί σημαίνει αὐτό;

ΤΡΑΣΤ

Σημαίνει... (Βάζει τὰς δύο του παλάμας πρὸς τὸ
στόμα καὶ προφέρει ἀνάμεσα ἀπὸ αὐτὰς τὴν λέξιν): Εὐγε!..

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

(Σοβαρά). Δὲν ἐννοῶ, κύριε Τράστ..., Ἄ, ναί... ἐ-
νόησα!.. (Γελᾷ· ἔπειτα στρέφεται, ἀποφασιστικῶς προχω-
ρεῖ πρὸς αὐτὸν καὶ τοῦ δίνει τὸ χέρι).

ΤΡΑΣΤ

(Πιάνει τὸ χέρι της καὶ τὸ κρατεῖ μεταξὺ τῶν ἰδι-
κῶν του). Ἔτσι, πάει καλά!

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

(Στρέφεται καὶ χαιρετᾷ φιλοφρόνως). Κύριε κόμι!..
(Ἐξέρχεται).

ΤΡΑΣΤ

(Ἐποκλίνεται). Δεσποινίς!.. (Ἀνταλλάσσει μαζί της,
ἐνῶ ἐκείνη ἐξέρχεται, μερικὰ νεύματα ἐνθαρρυντικὰ καὶ
φιλικῆς οἰκειότητος). Ἄ!.. μὰ εἶνε πραγματικῶς πολὺ κα-
λὸ κορίτσι αὐτὴ ἡ νέα!.. Μοῦ ἀρέσει καὶ θὰ γίνῃ δική
του... Πρέπει νὰ τὴν ἀποκτήσῃ.

ΣΚΗΝΗ ΙΑ΄

Τράστ, καὶ Κάρολος, Οὔγος, Λοθάριος

Οἱ τρεῖς νέοι εἰσέρχονται ἀπὸ τ' ἀριστερά

ΚΑΡΟΛΟΣ

(Πρὸς τὸν Οὔγον). Ἐμπρός, Οὔγε!.. Θάρρος!..

ΤΡΑΣΤ

(Ἰδιαιτέρως, ἀναγνωρίζοντας τὸν Κάρολον). Ἄ!.. μὰ
τότε αὐτὸ δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ!

ΚΑΡΟΛΟΣ

(Ἀναγνωρίζοντας τὸν κόμιτα, φαίνεται ὡσὰν νὰ ἐτρό-
μαξε· τὸν πλησιάζει καὶ τοῦ λέγει σιγά). Ἐμένα ζητεῖτε,
κύριε;

ΤΡΑΣΤ

Ὅχι, ἀλλὰ χαίρω πολὺ πού σᾶς συναντῶ.

ΚΑΡΟΛΟΣ

Πρὸς ποῖον ἔχω τὴν τιμὴν νὰ ὀμιλῶ;..

ΤΡΑΣΤ

Εἶμαι ὁ κόμης Τράστ.

ΚΑΡΟΛΟΣ

(*Μὲ ἀμηχανίαν καὶ μὲ πολλὴν φιλοφροσύνην*). "Α!.. ὀφείλομεν λοιπὸν τὴν ἐπίσκεψίν σας εἰς τὸν κύριον Χαϊνέκε' θὰ ἐγνωρισθήκατε εἰς τὸ ταξίδι;

ΤΡΑΣΤ

Σεῖς εἶσθε ὁ υἱὸς τοῦ κυρίου Μίλλιγκ;

ΚΑΡΟΛΟΣ

Μάλιστα... Μὲ συγχωρεῖτε ποῦ δὲν σᾶς τὸ εἶπα ἀμέσως... Καὶ οἱ δύο μας, κύριε κόμι, εἴμεθα ἄνθρωποι τοῦ κόσμου, ὥστε πιστεύω πὼς ἐλησημονήσατε τὸ χθεσινὸ νοβραδινὸν ἐπεισόδιον.

ΤΡΑΣΤ

Νομίζετε;

ΚΑΡΟΛΟΣ

Τὸ κορίτσι εἶνε νόστιμο... τὸ ξεύρω καλύτερα ἀπὸ κάθε ἄλλον, σέβομαι καὶ ἀναγνωρίζω τὸ δικαίωμά σας ἀλλὰ, καταλαμβάνετε, ἔχω κ' ἐγὼ τὰ δικαιώματά μου καὶ ἐλπίζω πὼς δὲν θὰ εἴμεθα ἀντερασταί.

ΤΡΑΣΤ

Πολὺ ὀλιγώτερον μάλιστα, ἀφοῦ ὁ ἀδελφὸς τῆς νέας εἶνε ὁ καλύτερός μου φίλος.

ΚΑΡΟΛΟΣ

(*Φοβισμένος, ἀλλὰ ἔπειτα συνερχόμενος κάπως*). Καὶ τί σκέπτεσθε νὰ κάνετε;

ΤΡΑΣΤ

Ἄκομη δὲν τὸ ξεύρω. Ἐὰν κατορθώσω νὰ τὸν ἀπαλλάξω ἀπὸ τοὺς φαντασιώδεις δεσμοὺς ποὺ νομίζει ὅτι ἔχει μὲ τὴν οἰκογένειάν του, καὶ ἐὰν σεῖς εἶσθε διατεθειμένος νὰ διακόψετε ἀμέσως κάθε σχέσι μὲ τὴν νέαν, τότε ἴσως θὰ σιωπήσω.

ΚΑΡΟΛΟΣ

Εἶδεμή;

ΤΡΑΣΤ

Αὐτὸ ἀφορᾷ πλέον τὸν κύριον Χαϊνέκε.

ΚΑΡΟΛΟΣ

(*Εἰρωνικῶς*). Καὶ νομίζετε ὅτι ἤμπορῶ ποτὲ νὰ μονομαχήσω μὲ τὸν ὑπάλληλόν μου;

ΤΡΑΣΤ

Μὲ τόν;.. πὼς εἶπατε;.. "Α, ναί!..

ΚΑΡΟΛΟΣ

Κύριε κόμι, κάμετε ὅτι ἀγαπάτε.

ΤΡΑΣΤ

Αὐτὸ πράγματι συνηθίζω νὰ κάνω. Ὁ κύριος Χαϊ-
νέκε εὐρίσκειται αὐτὴν τὴν στιγμήν μὲ τὸν κύριον πατέ-
ρα σας. Ἐπιτρέψατε νὰ περιμένω ἐδῶ ἀκόμη ὀλίγας
στιγμάς, διὰ νὰ σᾶς ἀπαλλάξω ἀπὸ κάθε συνομιλίαν
μαζί του. Ἦθελα μάλιστα νὰ σᾶς ἐμποδίσω ν' ἀνταλλά-
ξετε καὶ τὸν παραμικρὸν χαιρετισμόν.

ΚΑΡΟΛΟΣ

Θεωρήσατε αὐτὸ τὸ δωμάτιο σὰν νὰ εἶνε τὸ σπίτι
σας, κύριε κόμι. (*Ταραγμένος ἀποσύρεται εἰς τὸ βάνθος*).

ΤΡΑΣΤ

Σᾶς εὐχαριστῶ. (*Προσποιεῖται ὅτι παρατηρεῖ τὰς εἰ-
κόνας τοῦ δωματίου*).

ΛΟΘΑΡΙΟΣ

(*Πρὸς τὸν Οὐγον*). Ἦθελα νὰ ξεύρω τί εἶχεν ὁ
Κάρολος μ' αὐτὸν ἐκεῖ πέρα... Σὰν νὰ ἐνθυμοῦμαι ὅμως
πὼς ἦταν ἄλλοτε στὸ σύνταγμα μας ἕνας κάποιος κόμις
Τράστ, ποὺ ἐτελείωσε πολὺ ἄσχημα τὸ στάδιόν του.

ΟΥΓΟΣ

(*Φοβισμένος*). Τί;.. μήπως θέλεις νὰ πιασθῆς μα-
ζί του;

ΛΟΘΑΡΙΟΣ

Γιατί ὄχι; μοῦ εἶνε ἀντιπαθητικὸς αὐτὸς ὁ ἄνθρω-
πος. (*Πλησιάζει τὸν Τράστ*). Ὁ κύριος κόμις ἀγαπᾷ τὴν
μόνωσιν, βλέπω.

ΤΡΑΣΤ

(*Στρέφεται εὐγενῶς*). Πράγματι.

ΛΟΘΑΡΙΟΣ

Μὰ αὐτὸ μπορεῖ καὶ νὰ θεωρηθῆ ὡς ἀγένεια.

ΤΡΑΣΤ

(*Τὸν παρατηρεῖ ἀτενῶς*). Ἄ!.. αἱ περὶ τιμῆς ἰδέαι
σας εἶνε πάρα πολὺ ἀκροσφαλεῖς καὶ εὐερέθιστοι, κύ-
ριε... Τὸ ὄνομά σας παρακαλῶ;..

ΛΟΘΑΡΙΟΣ

Ὅνομάζομαι Λοθάριος Μπράντ, καὶ θεωρῶ καλὸν
νὰ προσθέσω ὅτι εἶμαι ἔφεδρος ὑπολοχαγὸς εἰς τὸ σύν-
ταγμα τῶν αὐτοκρατορικῶν οὐσσάρων.

ΤΡΑΣΤ

(*Πολὺ φιλοφρόνως*). Τίποτε ἄλλο;

ΛΟΘΑΡΙΟΣ

(*Ἀπειλητικῶς*). Τίποτε ἄλλο, κύριε κόμι.

ΤΡΑΣΤ

Μὲ συγχωρεῖτε... Ἄλλὰ ἡ ἐφεδρεία καλεῖται ὑπὸ τὰ
ὄπλα ἐν καιρῷ πολέμου καὶ ἐγὼ ἐρχόμενος ἐδῶ, ἐνόμιζα
ὅτι εὐρίσκομαι ἐν καιρῷ εἰρήνης.

ΛΟΘΑΡΙΟΣ

Πλανᾶσθε, κύριε κόμι. Ἡ ἐφεδρεία ὑπηρετεῖ καὶ
ὅταν γίνωνται ἀσκήσεις.

ΤΡΑΣΤ

Καὶ ἔχετε ἀνάγκην ἀπὸ μένα, διὰ τὴν ἀσκηθῆτε;

ΛΟΘΑΡΙΟΣ

Λοιπὸν θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε μίαν ἐρώτησιν, κύριε κόμι;

ΤΡΑΣΤ

Ὅσας ἀγαπᾶτε.

ΛΟΘΑΡΙΟΣ

Εἰς τὸ σύνταγμα, εἰς τὸ ὁποῖον ἔχω τὴν τιμὴν ν' ἀνήκω, ὑπηρετοῦσε ἄλλοτε, πρὸ πολλῶν ἐτῶν, ἓνας νέος, ὅστις ἔφερε τὸ ὄνομά σας.

ΤΡΑΣΤ

Ἄ, ναί!.. μπορεῖ νὰ ἦμουν καὶ ἐγὼ ὁ ἴδιος.

ΛΟΘΑΡΙΟΣ

(*Με φωνὴν ἔντονον*). Αὐτὸς διεγράφη ἀπὸ τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ.

ΤΡΑΣΤ

Πράγματι!.. πράγματι!.. (*Πάντοτε εὐγενῶς*). Καὶ ἂν σεῖς, κύριέ μου, θέλετε νὰ πῆτε με αὐτὸ ὅτι δὲν ἐπιθυμεῖτε νὰ με χαιρετᾶτε ὅταν με συναντᾶτε, σᾶς ἀπαλλάσσω ἀπὸ τώρα ἀπὸ τὸν χαιρετισμὸν σας· δὲν μοῦ χρειάζεται. (*Κλίνει, πέρνει ἀπὸ τὸ τραπέζι ἓνα φυλλάδιον καὶ τὸ φυλλομετρεῖ ἀταράχως*).

ΟΥΓΟΣ

(*Ἰδιαιτέρως καὶ ἐνθουσιασμένος*). Ποτέ μου δὲν εἶδα νὰ βάλουν ἄνθρωπο στὴ θέσι του με πειρὸν χαριτωμένον καὶ πειρὸν ἔξυπνον τρόπο! (*Προχωρεῖ πρὸς τὸν Τράστ καὶ τὸν χαιρετᾷ με βαθεῖαν ὑπόκλισιν*). Κύριε κόμι, παρτόν!.. Ὀνομάζομαι Στέγγελ.

ΤΡΑΣΤ

(*Στρέφεται με περισσοτέραν προσοχήν, ὡς νὰ μὴν ἤκουσε*). Τί εἶπατε, παρακαλῶ;

ΟΥΓΟΣ

Ὀνομάζομαι Στέγγελ... (*Υποκλίνεται εὐγενῶς καὶ ἀρχίζει μαζί του ἰδιαιτέρως συνομιλίαν*).

ΚΑΡΟΛΟΣ

(*Πλησιάζει ἐν τῷ μεταξὺ καὶ ἀποτείνεται πρὸς τὸν Λοθάριον σιγά*). Τί ἔκαμες, ἀσυλλόγιστε; Δὲν ξεύρεις πὸς αὐτὸς εἶνε ὁ ἀρχηγὸς τοῦ σημαντικοῦ οἴκου Τράστ καὶ Συντροφία; Θέλεις νὰ καταστρέψῃς τὴν ἐμπορικὴν ἐργασίαν τοῦ πατέρα σου;

ΛΟΘΑΡΙΟΣ

(*Ἐκκληττόμενος*). Γιατί δὲν μοῦ τῶλεγεσ πρότερον;

ΚΑΡΟΛΟΣ

Ὅπωςδήποτε πρέπει νὰ διορθώσης ἀμέσως τὸ πρῶγμα.

ΛΟΘΑΡΙΟΣ

Ἄν βρῆς ἐσὺ κανέναν τρόπο ἀξιοπρεπῆ.

ΚΑΡΟΛΟΣ

(Πρὸς τὸν Τράστ). Κύριε κόμι, ὁ φίλος μου λυπεῖται πολὺ...

ΛΟΘΑΡΙΟΣ

Ὅχι δὰ «λυπεῖται πολὺ»! Δὲν εἶνε αὐτὴ κατάλληλη ἔκφρασις, κύριε Κάρολε.

ΚΑΡΟΛΟΣ

(Τραυλίζει). Δηλαδή πολὺ... πολὺ...

ΤΡΑΣΤ

ἴσως ὁ φίλος σας ἐπιθυμεῖ νὰ θεωρήσῃ τὴν μικρὴ φιλονικία ποὺ ἔγινε μεταξύ μας σὰν νὰ μὴν ἔγινε...

ΛΟΘΑΡΙΟΣ

Ἄ! ἔτσι μάλιστα ὡς ἐκεῖ μπορεῖ κανεὶς συγκαταβατικῶς νὰ ὑποχωρήσῃ.

ΤΡΑΣΤ

Κ' ἐγώ, διὰ νὰ μὴ φανῶ ὀλιγώτερον μεγαλόψυχος, βεβαιώνω ὅτι ἐπιθυμῶ ἐπίσης τὸ ἴδιον πρᾶγμα.

ΚΑΡΟΛΟΣ

Ὡστε ἡ διαφορὰ σας ἔληξε.

ΛΟΘΑΡΙΟΣ

Κ' ἐγὼ τότε λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ἐκφράσω τὴν

χαράν μου διὰ τὴν γνωριμίαν ἐνὸς ἀνθρώπου, τὸν ὁποῖον ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ἐκτιμῶ πολὺ διὰ τὴν ἐργασίαν του.

ΤΡΑΣΤ

(Φιλοφρόνως). Βλέπετε, κύριε ὑπολοχαγέ, ὅτι δὲν ἦτο περιττὴ ἡ ἐρώτησίς μου διὰ τὸ «τίποτε ἄλλο;» Κύριοί μου, ὁ κύριος Μπράντ, ὁ νεώτερος, ὁ μέλλον κληρονόμος τοῦ ἀξιοτίμου ἐμπορικοῦ οἴκου Μπράντ καὶ Στέγγελ μού ἔδωκεν αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἕνα ἰδιαίτερον μάθημα ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς τιμῆς. Ἐπιτρέψατέ μου νὰ τοῦ ἀπαντήσω φανερά. (Κάθεται πρὸς τὰ δεξιὰ). Λοιπόν: τιμὴ δὲν ὑπάρχει! (Γενικὴ ἐκπληξις). Μὴν τρομάζετε! Ὅ,τι λέγω δὲν βλάπτει κανένα.

ΛΟΘΑΡΙΟΣ

Καὶ αὐτὸ ποὺ λέμε ἐμεῖς τιμὴ, τί εἶνε παρακαλῶ;

ΤΡΑΣΤ

Αὐτὸ τὸ ὁποῖον γενικῶς ὀνομάζομεν ἔτσι δὲν εἶνε πιθανώτατα παρὰ ἡ σκιὰ ποὺ σχηματίζομεν ὅταν ὁ ἥλιος τῆς γενικῆς ὑπολήψεως μᾶς φωτίζει· ἀλλὰ τὸ χειρότερον εἶνε ὅτι ἔχομεν τόσα διαφορετικὰ εἴδη τιμῆς ὅσαι κοινωνικαὶ τάξεις ὑπάρχουν! Ποῦ μπορεῖ κανεὶς ναῦρη ἄκρη;

ΛΟΘΑΡΙΟΣ

(Με φωνὴν ὀξεῖαν). Πλανᾶσθε, κύριε κόμι. Μία καὶ μόνη ὑπάρχει τιμὴ, ὅπως ὑπάρχει ἕνας μόνος ἥλιος

και ένας Θεός· πρέπει κανείς να την αισθάνεται, αλλιώς δὲν εἶνε ἔντιμος ἄνθρωπος.

ΤΡΑΣΤ

Χμ!.. Ἐπιτρέπατέ μου νὰ σᾶς διηγηθῶ μίαν σύντομον ἱστορίαν. Σ' ἓνα ταξίδιον εἰς τὴν Κεντρικὴν Ἀσίαν ἔφθασα εἰς τὸ σπίτι ἑνὸς πρίγκιπος τοῦ Θιβέτ. Ἦμουν κατασκονισμένος καὶ πολὺ κουρασμένος. Μὲ ἐδέχθη καθισμένος στὸ θρόνον του· κοντὰ του εὗρισκετο ἡ νεαρὰ καὶ ὠραία σύζυγός του: «Ἀναπαύσου, ξένε, μοῦ εἶπεν· ἡ σύζυγός μου θὰ σοῦ ἐτοιμάσῃ ἓνα λουτρό καὶ ἡμεῖς οἱ ἄνδρες θὰ καθήσωμε στὸ τραπέζι». Καὶ μὲ ἄφησε μόνον μὲ τὴν νεαράν του σύζυγον. Κύριοι! ἂν ποτὲ εἰς τὸν βίον μου μοῦ συνέβῃ νὰ δοκιμάσω τὸ κράτος τῆς θελήσεώς μου ἐπὶ τοῦ ἑαυτοῦ μου αὐτὸ μοῦ συνέβῃ ἀκριβῶς ἐκείνην τὴν ἡμέραν. Ὅταν ἐπέστρεψα εἰς τὴν αἴθουσαν, τί νὰ ἰδῶ; Ὅλους τοὺς φύλακας εἰς τὰ ὄπλα, φωνῆς φοβερῆς, τὰ σπαθιά μισογυμνωμένα: «Πρέπει ν' ἀποθάνῃς!» μοῦ ἐφώναξε ὁ οἰκοδεσπότης, «ἐπρόσβαλες θανάσιμα τὴν τιμὴν τοῦ σπιτιοῦ μου! Ἐπειδὴ ἐπεριφρόνησες τὸ πολυτιμότερον πράγμα ποὺ σοῦ ἐπέσπερα». Ἀλλά, καθὼς βλέπετε, κύριοι, ζῶ ἀκόμη, διότι κατάρθασα νὰ δικαιολογηθῶ, ἐξηγήσας τὰς ἀτελεῖς ἰδέας ποὺ ἔχουν περὶ τῆς τιμῆς οἱ βάρβαροι Εὐρωπαῖοι. (Ὁλοὶ γελοῦν). Ἄν ἰδῆτε κανένα ποιητὴν ἐκ τῶν νεωτέρων ποὺ γράφουν περὶ τῆς συζυγικῆς ἀπιστίας, πέστε του χαίρετίσματα ἐκ μέρους μου καὶ διηγηθῆτε του αὐτὴν τὴν ἱστορίαν. Κύριοι, δὲν ἐπιθυμῶ νὰ φανῶ ἄνθρωπος ἐπι-

πόλαιος. Εἶνε πράξις ἠθικὴ αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν ἢ ἀναζητήσις καὶ ἡ ἐξήγησις τῶν αἰνιγμάτων τοῦ πολιτισμοῦ. Καὶ βλέπετε ἀκόμα ὅτι αὐτὸ τὸ πρᾶγμα ποὺ λέμε *τιμὴ* τὸ ἔχουν πολὺ ὀλίγοι, ἓνας περιορισμένος ἀριθμὸς ἡμιθέων, γιατί εἶνε αἴσθημα πολυτελείας καὶ ἡ ἀξία του ἐλαττοῦται καθ' ὅσον τὸ οἰκαιοποιοῦνται καὶ οἱ χυδαῖοι.

ΚΑΡΟΛΟΣ

ᾠ!.. αὐτό, κύριε κόμι, εἶνε παραδοξολογία· μπορεῖ ὁ καθένας νὰ εἶνε τίμιος ἄνθρωπος.

ΤΡΑΣΤ

Ἀπεναντίας!.. γιατί τότε ὁ πρῶτος τυχὼν φουκαρᾶς θὰ ἤρχετο εἰς τὸ ἐργαστάσιόν σας καὶ θ' ἀπαιτοῦσε νὰ τὸν μεταχειρισθῆτε ὡς τίμιον ἄνθρωπον... (Ὁ Κάρολος μένει σύννους).

ΛΟΘΑΡΙΟΣ

Ἐὰν φέρεται ὡς εὐπατρίδης, μάλιστα...

ΤΡΑΣΤ

Χμ!.. Ὡς πρὸς αὐτὸ θὰ ἠμποροῦσα νὰ σᾶς διηγηθῶ μίαν ἄλλην ἱστορίαν σύντομον... πολὺ σύντομον μάλιστα, ἀλλὰ φοβοῦμαι μὴ σᾶς κουράσω.

ΛΟΘΑΡΙΟΣ, ΟΥΓΟΣ

(Ἐμοῦ). ᾠχι!.. ὄχι!..

ΤΡΑΣΤ

Ἀκοῦστε λοιπόν... Τὸ πρᾶγμα συνέβῃ ἐκεῖ κάπου

εις την Νότιον Ἀμερικὴν. Τὴν ἀριστοκρατίαν ἐκεῖ τὴν ἀποτελοῦν οἱ Ἰσπανοί· ἡ κάτω τάξις εἶνε ἓνα μίγμα ἀπὸ Μαύρους καὶ Ἰνδοὺς καὶ κάθε εἶδος λευκῶν ἀνθρώπων τοῦ ὄχλου. Ἐνα παιδί τῆς φυλῆς αὐτῆς τῆς ἀκαθάρτου, ὁ ὁποῖος ἐλέγετο... ἐλέγετο Πεπίτος, νομίζω, εἶχε τὴν τύχην νὰ ταξιδεύσῃ εἰς τὴν Ἰσπανίαν καὶ ἐκεῖ ἠμπόρεσε νὰ μάθῃ μερικὰ πράγματα περὶ τῆς ἀληθινῆς σημασίας τῆς καστιλλιανῆς τιμῆς...

ΣΚΗΝΗ ΙΒ΄

Οἱ ἄνω καὶ Ροβέρτος

Ὁ Ροβέρτος εἰσέρχεται ἀτακτῆρτος ἀπὸ τὸ γραφεῖον τοῦ Μίλλιγκ, στέκει καὶ ἀκροᾶται.

ΤΡΑΣΤ

(Ἐξακολουθεῖ τὴν διήγησίν του). Ὅταν ἐπέστρεψε ὕστερα ἀπὸ λίγα ἔτη εὗρηκε μίαν ἀδελφήν του συνδεομένην διὰ πολὺ στενῆς φιλίας μ' ἓνα νέον ἀριστοκρατικῆς οἰκογενείας. Αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ μᾶς κἀνῃ ἐντύπωσιν, κύριοί μου. Ἐξ αἰτίας τῆς καταγωγῆς της τὸ πεπρωμένον τῆς νέας ἦταν αὐτό. Ὁ ἀδελφὸς ἠθέλησε νὰ ζητήσῃ ἱκανοποίησιν ἀπὸ τὸν ἐραστήν, ὡσὰν νὰ μὴν εἶχε γεννηθῆ μεταξὺ τοῦ ὄχλου, ὡσὰν νὰ ἦτο κανένας εὐγενῆς καὶ αὐτός.

ΚΑΡΟΛΟΣ

(Σιγὰ πρὸς τὸν Λοθάριον). Γιὰ μένα μιλεῖ.

ΤΡΑΣΤ

Ἐννοεῖται, κύριοι, ὅτι αὐτὴ ἡ ἀπαίτησις ἦτο τρέλλα καὶ γι' αὐτὸ ἐδιώχθηκε σὰν τρελλός. Τότε ὅμως ἐφανερώθηκε ἡ ἀληθινὴ φύσις τοῦ νέου. Ὅσὰν κακοῦργος παραφύλαξε τὸν νέον ἀριστοκράτην καὶ τὸν ἐσκότωσε σὰν σκυλλί!.. Τὸν κατεδίκασαν εἰς θάνατον, καὶ τὴν τελευταίαν στιγμὴν ποὺ ἐπρόκειτο νὰ τὸν κρεμάσουν ὁ ἀνόητος ἐκεῖνος... Πεπίτο θαρρῶ πὼς τὸν ἔλεγον, ἐτόλμησε νὰ βεβαιώσῃ ὅτι ἀπέθνησκεν ὑπὲρ τῆς τιμῆς του! Πῶς σᾶς φαίνεται; Δὲν εἶνε γελοῖον;..

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

(Προχωρεῖ καὶ πλησιάζει τοὺς συνομιλοῦντας). Ἐχεις λάθος, φίλε μου. Ὁ ἀνόητος αὐτὸς εἶχε πληρέστατα δίκην. Κ' ἐγὼ ὁ ἴδιος δὲν θὰ ἔκαμνα διαφοροετικά.

ΤΡΑΣΤ

(Σπεύδει καὶ προὔπαντεῖ τὸν Ροβέρτον καὶ τοῦ λέγει σιγὰ). Ἐδῶ μέσα ἐσὺ δὲν γνωρίζεις κανένα!.. Μὴ κωττάζης τριγύρω σου!.. Ἐλα πᾶμε!.. (Τὸν ὠθεῖ πρὸς τὴν θύραν τῆς ἐξόδου).

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

(Σιγὰ). Μὰ δὲν εἶν' ἐκεῖνος ὁ Κάρολος;

ΤΡΑΣΤ

(Σιγὰ). Ὅχι. Εἶνε ξένος... Ἐλα πᾶμε!.. (Δυνατά). Μᾶς συγχωρεῖτε, κύριοι, γιατί βιαζόμεθα.

ΛΟΘΑΡΙΟΣ

(*Σιγά πρὸς τὸν Κάρολον*). Τώρα τὸν ἔχω στὸ χέρι!..
νὰ ἰδῆς! (*Δυνατά*). Παρακαλῶ!.. μίαν μόνην ἐρώτησιν,
κύριε κόμι. Ἀφοῦ ἔχετε τὴν ἐπιθυμίαν νὰ ἐξαλειφθῆ ἡ
τιμὴ ἀπὸ τὸν κόσμον, μὲ τί θὰ τὴν ἀντικαταστήσουν οἱ
τίμοι ἀνθρώποι;

ΤΡΑΣΤ

(*Σηκώνει μὲ ὑψηλοφροσύνην τὸ κεφάλι ὑψηλά*). Μὲ
τὸ καθήκον, νεανία!.. Εἶνε ἀλήθεια πὼς αὐτὸ εἶνε πλέον
ἐνοχλητικόν!.. Χαίρετε, κύριοι (*Χαιρετᾷ ἐτοιμαζόμενος νὰ
ἐξέλθῃ*).

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

(*Κυττάζει τὸν Κάρολον καὶ ἀποτείνεται πρὸς αὐτόν*).
Συγγνώμην!.. δὲν εἶσθε σεῖς ὁ κύριος Κάρολος;

ΚΑΡΟΛΟΣ

Βεβαίως!..

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

(*Με ταραχήν*). Μὰ τότε πῶς;.. Οὔτε σεῖς δὲν μὲ
γνωρίζετε πλέον;.. Ἐγὼ εἶμαι ὁ... (*Προχωρεῖ καὶ ἀπλώ-
νει τὸ χέρι διὰ νὰ σφίξῃ τὸ χέρι τοῦ Καρόλου*).

ΤΡΑΣΤ

(*Σπεύδει καὶ παρεμβαίνει, ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν
Κάρολον*). Δὲν θὰ δώσης τὸ χέρι σου εἰς τὸν κύριον!

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

(*Κυττάζει ὡσὰν ζαλισμένος καὶ ἀσκαρδαμυκτὶ τὸν*

Κάρολον, ἔπειτα τὸν Τράσι, ἔπειτα πάλιν κυττάζει τὸν
Κάρολον καὶ προχωρεῖ ἐναντίον του μὲ ἐχθρικὰς δια-
θέσεις· ἀμέσως ὁμως συνέρχεται). Παρακαλῶ νὰ μοῦ
προσδιορίσετε, κύριε Μίλλιγκ, μίαν συνέντευξιν, διὰ νὰ
ὀμιλήσωμεν ὅπως ἰδιαίτερος οἱ δύο μας μόνοι.

ΚΑΡΟΛΟΣ

Ὅπως βλέπετε, τώρα ἔχω ἐπισκέψεις, ἀλλὰ μετὰ μίαν
ᾧραν εἶμαι εἰς τὴν διάθεσίν σας.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Λοιπὸν μετὰ μίαν ᾧραν... Πολὺ καλά, κύριε Μίλλιγκ.

ΤΡΑΣΤ

(* Ὑποκλίνεται). Κύριοι!..

(*Πέρνει ἀπὸ τὸν βραχίονα τὸν Κάρολον καὶ ἐξέρ-
χονται μαζὶ ἀπὸ τὸ βᾶθος*).

ΑΥΛΑΙΑ

ΠΡΑΞΙΣ ΤΡΙΤΗ

Σκηνογραφία καὶ διακόσμησης ὅπως εἰς τὴν Α' πράξιν. Μία λάμπα καὶ ἀκόμη ἐπάνω εἰς τὸ τραπέζι. Αἱ πρώται λάμπαι τῆς ἡμέρας εἰσδύουν διὰ τοῦ παραθύρου. Εἰς τὸ βάθος ἀριστερὰ ἓνα κρεβάτι ἄθικτον. Παραπλευρῶς αὐτοῦ ἓνα μεγάλο μπισούλο.

ΣΚΗΝΗ Α'

Ροβέρτος, καθισμένος σιμὰ εἰς τὸ τραπέζι στηρίζει τὸ κεφάλι του ἐπάνω εἰς τὰ δύο του χέρια. Κυρία Χαϊνέκε, εἰσερχομένη, φορεῖ νυκτερινὸν σοῦφον.

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Καλημέρα, παιδί μου... Παναγία μου!.. ἀκόμη δὲν ἐπλάγιασε!.. (Σκουπίζει τὰ μάτια της καὶ τὸν πλησιάζει). Ροβέρτε μου!..

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

(Ξαφνίζεται καὶ σηκώνει τὸ κεφάλι). Τί τρέχει;... τί θέλεις;

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Θεέ μου!.. πῶς φωνάζεις ἔτσι;.. Τρέμεις ἀπὸ τὸ κρύο!.. Θέλεις καφέ; (Ὁ Ροβέρτος ἀρνεῖται μὲ βίαιον κίνημα). Ροβέρτε μου, ἄκουσε μιὰ συμβουλή ἀπὸ τὴ γρηά σου μητέρα: Ὅταν ὁ ἄνθρωπος εἶνε λυπημένος, πρέπει νὰ κοιμᾶται, γιὰ νὰ μὴν ἐξαντληταὶ σωματικῶς. (Σβήνει τὴν λάμπαν).

ΠΡΑΞΙΣ Γ'—ΣΚΗΝΗ Α'

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Ἄχ, μητέρα, μητέρα μου!.. Τί ἐκάμετε ἐσεῖς!..

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

(Κλαίει). Ἐμεῖς οἱ καυμένοι δὲν φταῖμε, παιδί μου.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Δὲν φταῖτε καθόλου!.. Τί λές, μαμά!..

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Ἐγὼ τὴν ἀνέθρεψα τίμια. Εἰς αὐτὸ τὸ σπίτι ἐδῶ μέσα δὲν τῆς ἐδόθη ποτὲ κανένα κακὸ παραδειγμα. Πάντοτε ἐφρόντιζα νὰ πηγαίνῃ στὸ σχολεῖο, νὰ ἐκτελῇ καὶ τὰ θρησκευτικὰ της καθήκοντα. Ὅταν ἐπῆγε τὴν πρώτη φορὰ νὰ κοινωνήσῃ στὸ σχολεῖο, τὴν ἔντυσα μ' ἓνα καινούργιο φόρεμα μεταξωτὸ ἄσπρο ποῦ τῆς ἀγόρασα μὲ μερικὰ παραδάκια ποῦ εἶχα βάλει κατὰ μέρος καὶ τῆς ἔδωκα καὶ τὸν πέπλο μου, ποῦ εἶχα φυλαγμένο ἀπὸ τὸν καιρὸ τοῦ γάμου μου. Καὶ ὁ πατέρας σου τῆς ἔκαμε μιὰ παραίνεσι τόσο συγκινητικὴ!.. τόσο εὐμορφα λόγια τῆς εἶπε!..

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Μὰ πῶς ἠμπορέσατε ν' ἀνεχθῆτε τὰς σχέσεις της μὲ αὐτόν... μὲ αὐτόν τὸν ἄνθρωπον;

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Μὰ ἴσως καὶ τὸ πρᾶγμα νὰ μὴν ἦταν τόσο βαρὺ!..

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Καὶ τί ἄλλας ἀποδείξεις θέλεις; Δὲν μοῦ τὸ ὡμο-

λόγησε ὁ ἴδιος μὲ κτηνώδη εὐκρίνειαν; Μήπως τάχα τὸ ἀρνεῖται ἡ Ἄλμα; Ὡ; ἐκ περισσοῦ δὲν ἐπῆγα κ' ἐγὼ ὁ ἴδιος χθὲς τὸ βράδυ εἰς τὸ σπίτι τοῦ Μικάλσκη; Ὅλα ἦσαν προετοιμασμένα μιὰ χαρά! Ἡ χαριτωμένη σου θυγατέρα, ἡ Λουίζα, τοὺς ἔχει ἐκεῖ ἐτοιμασμένον ἓνα καταφύγιον κομψόν, στρωμένο μὲ χαλιά, μὲ κουρτίνες, μὲ πλούσιο φωτισμό!.. Αὐτὴ ἡ ἴδια ἔστεκε στὴν πόρτα καὶ παραφύλαγε. Καὶ πληρώνεται γι' αὐτὴν τὴν ἐκδούλευσι, χὰ! χὰ! πληρώνεται!.. Ὁ ἄθλιος!.. ἦτον στὰ χέρια μου!.. Ὡ! ἂν εἶχα τὸ θάρρος!..

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Μά, Ροβέρτε μου!..

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Φθάνει! Μοῦ ὑπεσχέθη ἱκανοποίησιν. Αὐτὸ τοῦλάχιστον τὸ ἐπέτυχα. Ἐκατάλαβε πὼς ἤμουν ἀποφασισμένος νὰ προβῶ εἰς τὰ ἔσχατα καὶ μ' ἐβεβαίωσεν ὅτι σήμερα, ἐντὸς τῆς ἡμέρας, θὰ μοῦ δώσῃ ἱκανοποίησιν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν καὶ σεῖς θὰ μείνετε εὐχαριστημένοι. Ἐσυλλογίσθηκα τὸ μέλλον ἐκείνου τοῦ δυστυχισμένου πλάσματος, ἀλλέως δὲν θὰ τὸν ἀφῆνα ζωντανόν.

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Ἐλα δά!.. Ἐγὼ δὲν εἶχα βάλει κακὸ στὸ νοῦ μου.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Ἐπρεπε νὰ τὸ προΐδης. Τί ἐφανταζόσουν ὅταν τὸν ἔβλεπες καὶ τὴν ἔφερνε ἀργὰ στὸ σπίτι;

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Ὅποιος κοιμᾶται, παιδί μου, δὲν σκέπτεται... Ἐπειτα αὐτὴ εἶχε τὸ κλειδί τοῦ σπιτιοῦ.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Ἄλλὰ τοῦ λόγου σου δὲν ἐφανταζόσουν πὼς ἀφοῦ ἐπέστρεφε μαζί του μὲ τὸ ἀμάξι, θὰ εἶχε πάει προτῆτερα μαζί του κάπου ἀλλοῦ;

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Ναί, ἐσυλλογιζόμουν πὼς μπορεῖ κάπου νὰ πηγαίη, ὅπως γίνεται συνήθως ἐδῶ εἰς τὸ Βερολίνον, χωρὶς κακὸ σκοπό...

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Δὲν σὲ καταλαβαίνω.

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Νά!.. ὅπως ἓνα τίμιο κορίτσι πηγαίνει μ' ἓναν καλὸ νέο...

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Πηγαίνει;.. Ποῦ πηγαίνει;

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Στὴ μουσικὴ... σὲ κανένα ξενοδοχεῖο... στὸ θέατρο καμμιά φορὰ, ὅταν ἔχουν παραδες... Τὸ καλοκαίρι πάλι στὸν ποταμό, στοὺς περιπάτους...

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Χωρὶς τοὺς γονεῖς;

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Μὰ βέβαια!.. Σὲ καλό σου!.. Ἦθελες τάχα μιὰ γρη῏ὰ σὰν ξμένα νὰ σέρνεται ἀπὸ πίσω ἀπὸ τὰ παλληκάρια;

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Χμ! Ὡστε τὸ ἤξευρες πὼς ἐπήγαινε μαζί του;

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Ὅχι!.. Τὸ ἐφантаζόμουν μονάχα.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Καὶ γιατί δὲν τὴν ρωτοῦσες;

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Γιατί νὰ τὴν ρωτήσω; Θὰ ἦσαν περιττὰ τὰ λόγια. Ἐνα κορίτσι πρέπει νὰ γνωρίζῃ μόνο του τί πρέπει νὰ κάνει.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Βέβαια!.. βέβαια!..

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Ἐνα κορίτσι σὰν αὐτή!.. Μὰ ποιὸς νὰ τὸ φαντασθῇ!.. Παναγία μου!.. πὼς τρέμεις ἔτσι;.. Στάσου νὰ ζεστάνω ἀμέσως τὸ δωμάτιο... (Πηγαίνει πρὸς τὴν θερμάστραν ν' ἀνάψῃ φωτιά).

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

(Ἰδιαιτέρως). Καμμία διεξοδος!.. κανένα μέσον σωτηρίας! Τὸ αἶσχος!.. ἡ ἀτιμία δι' ὅλη μου τὴ ζωή!

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

(Φωνάζει πρὸς τὸ μέρος τοῦ μαγειρείου). Χαϊνέκε!.. φέρε μου τὰ κάρβουνα! (Κάθεται μπροστὰ στὸ τζάκι καὶ προσπαθεῖ νὰ βγάλῃ τὴν στάκτη).

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

(Ἰδιαιτέρως). Τί εἶδους ἐιανοποίησιν τάχα σκέπτεται νὰ μοῦ δώσῃ αὐτός; Τὸν γάμον; Ἄν τὸ καλοξετάσῃ κανεὶς, οὔτ' αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ τὸ δεχθῶ. Τέλος πάντων μοῦ ἀπομένει ἡ μονομαχία. Ἄν μὲ φονεύσῃ, θὰ εἶν' εὐτύχημα γιὰ μένα, ἀλλὰ τί θὰ γίνουν αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι; (Τοὺς δείχνει).

ΣΚΗΝΗ Β'

Οἱ ἄνω, Χαϊνέκε

Ὁ Χαϊνέκε φορεῖ ρόμπαν παιδιὰν καὶ παντοῖφλες, βασιτῆ καλάθι μὲ κάρβουνα καὶ ἔχει τὸ ἦθος σοβιρόν.

ΧΑΪΝΕΚΕ

Καλημέρα!..

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Καλημέρα, πατέρα.

ΧΑΪΝΕΚΕ

(Σκεπτικὸς καὶ αποβλακωμένος). Βέβαια!.. βέβαια!..

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

"Έλα τώρα!.." Αφησε τή μουρμούρα και βοήθησέ με ν' ανάψω τή φωτιά.

ΧΑΪΝΕΚΕ

Βέβαια! βέβαια! Ν' ανάψουμε τή φωτιά!.. (Γο-
νατίζει μπροστά στο τζάκι).

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

(*Ίδιαιτέρως*): Κι' αν τόν σκοτώσω εγώ!.. Αυτό θα είνε βέβαια μιὰ παρηγορία· αλλά μένει πάντοτε τὸ πρόβλημα τί θα γίνουν αὐτοί!.. Πολὺ φοβοῦμαι πὼς δὲν θα ἤμπορέσω νὰ ἐπιτύχω κάτι πὸν νὰ μοιάζῃ τοῦλάχιστον μὲ τὴν τιμὴν! (*Μὲ κραυγὴν ὀδύνης*). "Αχ! σὲ τί λάσπη ἐβυθίστηκα!

ΧΑΪΝΕΚΕ

Μήπως δὲν εἶσαι καλά, Ροβέρτε;

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

(*Πρὸς τὸν Χαϊνέκε. Σιγά*). "Ἐξ αἰτίας τῆς "Αλμας!... Δὲν ἐκοιμήθηκε καθόλου ἀπόψε.

ΧΑΪΝΕΚΕ

Βέβαια! βέβαια!.. τῆς "Αλμας!.. Γι' αὐτὸ ἐκα-
ταντήσαμε ἔτσι!.. Πάντα τὸ εἶπα ἐγὼ πὼς ἐκεῖνο τὸ
ἀρχοντικὸ θὰ εἶνε ἡ καταστροφή μας. (*Δακρύζει*).

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Μὴν κλαῖς, ἄνδρα μου!.. (*Ἀγκαλιάζει τὸν σύζυγόν
της δακρύουσα*).

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

(*Ίδιαιτέρως*). "Αχ!.. αὐτὸ τὸ πράγμα μοῦ σπαράζει
τὴν καρδιά!

ΧΑΪΝΕΚΕ

"Ὅχι, ὄχι!.. δὲν κλαίω· ἐγὼ εἶμαι ὁ νοικοκύρης τοῦ
σπιτιοῦ και ξεύρω τί πρέπει νὰ κάνω... "Ἄς εἶμαι σακά-
της! "Ἐχω κ' ἐγὼ τὴν τιμὴ μου. Σ' ἐμένα νὰ συμβῆ αὐτό!..
ἢ κόρη μου!.. "Α! θὰ τὸ ἰδοῦμε. (*Πέρνει ἀπὸ τὸ τρα-
πέζι και σείει ἀπειλητικῶς εἰς τὸν ἀέρα τὸ σανίδι τῆς
ἐργασίας του*). Θὰ τὴν καταρασθῶ! Δὲν θὰ τῆς δώσω
τὴν εὐχή μου.

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

(*Τακτοποιοῦσα τὰ ἀντικείμενα τοῦ τραπέζιου*). "Έλα
τόρα!.. ἄφησέ τ' αὐτά.

ΧΑΪΝΕΚΕ

Μάλιστα! "Ἐσύ... ἐσὺ δὲν καταλαβαίνεις τί πάει νὰ
πῆ τιμὴ! (*Κτυπᾷ τὸ στήθος του*). Πρέπει νὰ ξεύρης ὅτι
ἢ τιμὴ εἶν' ἐδῶ!.. Θὰ τὴ διώξω!.. Θὰ τὴν ἀφήσω νὰ
μένῃ στὸ δρόμο τὴ νύκτα.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Γιὰ νὰ χαθῆ ὅλος διόλου!

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

"Αφησέ τον! Αὐτὸς ἔτσι τὰ λέει. Μὰ οὔτε πὸν σκέ-
πεται τέτοιο πράγμα!..

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

(*Εἰς τὴν μητέρα του*). Δὲν κυττάξεις μιὰ στιγμή τί κάνει ἡ Ἄλμα; Φαίνεται πὼς θὰ φοβᾶται νὰ ἔλθῃ μέσα.

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Θὰ κοιμᾶται!

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

(*Με κατάπληξιν*). ὦ!..

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

(*Προχωρεῖ εἰς τὴν πρώτην θύραν ἀριστερὰ καὶ φωνάζει*). Ἄλμα!

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Δὲν ἔπρεπε νὰ τὴν ἀφήσετε μόνην!..

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

(*Κυττάζει μέσα ἀπὸ τὴν κλειδαρότρυπα*). Δὲν σοῦ τῶπα ἐγὼ πὼς κοιμᾶται;

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Πῶς μπορεῖ νὰ κοιμᾶται!

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

(*Ἀπ' ἔξω ἀπὸ τὴν θύρα, φωνάζουσα*). Δὲν σηκώ-
νεσαι, παληοκόριτσο!..

ΧΑΪΝΕΚΕ

(*Στέκει ὀπίσω ἀπὸ τὴν σύζυγόν του καὶ φωνάζει καὶ αὐτός*). Ἐλα!.. σήκω, γιατί θὰ φῶς ξύλο!

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Μπαμπᾶ!.. Μητέρα!.. Μιὰ λέξι σᾶς παρακαλῶ, πρὶν ἔλθῃ μέσα... Μὴν τῆς φέρενεσθε μὲ πολλὴν αὐστηρότητα, γιατί μπορεῖ νὰ πεισμώσῃ.

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Εἶσαι πειδ γνωστικός ἀπὸ τὴν γρηὰ μητέρα σου, παιδί μου! Μὰ ἔννοια σου, καὶ ξεύρω ἐγὼ τί θὰ κάμω. Θὰ τὴν κρατῶ μέσα στὸ σπίτι σὰν νὰ ἦτον σὲ μοναστήρι, ὅσο καὶ νὰ μοῦ ραγίζεται ἡ καρδιά... νὰ γυαλίξῃ τὰ παπούτσια, νὰ πλένῃ τὰ πιάτα, ὅλα νὰ τὰ κἀνῃ!..

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Καὶ ἂν καμμιά νύχτα σᾶς φύγῃ;..

ΧΑΪΝΕΚΕ

Μπᾶ!.. Θὰ τὴν ἔχω κλειδωμένη καὶ τὸ κλειδί θὰ τὸ φυλάγω στὴν κάμαρή μου, ἀποκάτω ἀπὸ τὸ προσκέφαλό μου. Πῶς θὰ μπορέσῃ νὰ φύγῃ;

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Συλλογισθῆτε πὼς αὐτὴ εἶνε ἀκόμη κοριτσάκι καὶ πὼς ὑπάρχουν ἄλλοι πολὺ περισσότερον ἔνοχοι... Ἡ ἀδελφή της, λόγου χάριν! Ἄν θέλετε νὰ φανῆτε αὐστηροί, δειχθῆτε σ' αὐτὴν τὴν μεσίτραν!.. Ἐλπίζω, τὸ ἀπαιτῶ μάλιστα, νὰ βγάλετε γιὰ πάντα τὴν Ἄλμαν ἀπὸ τὴν ἐπιρροὴν τῆς ἀδελφῆς της, καὶ νὰ κλείσετε τὴν θύρα τοῦ σπιτιοῦ σας εἰς τὴν Λουίζαν καὶ εἰς τὸν ἄνδρα της.

ΧΑΪΝΕΚΕ

Πολύ ώραϊα!.. Νά τοὺς διώξουμε ὅλους αὐτοὺς τοὺς παληανθρώπους!.. Ὁ Μικάλσκη ἀρκετὰ μ' ἐκορόιδεψε ὡς τώρα. Τὸ βλέπεις, γυναῖκα; Ἐπρεπε ν'ἀλθη ὁ Ροβέρτος ἀπὸ τὰς Ἰνδίας γιὰ νὰ σοῦ τὸ πῆ!.. Ἀγκαλά, ἐσὺ δὲν εἶχες ποτὲ καρδιά γιὰ μένα, τὸν φτωχό... τὸν τιμημένο γέροντα!..

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Μὲ συγχωρεῖς, πατέρα... Δὲν πρόκειται γιὰ σένα τώρα!

ΧΑΪΝΕΚΕ

Τὸ ἴδιο κάνει!.. Ἡ Λουῖζα εἶνε μιὰ τσανακογλύφτρα!.. ὅ,τι μπορεῖ νὰ σουφρώση, τσούπ! τὸ χώνει στὴν τσέπη της.

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

(Σκουπίζει τὰ δάκρυα μὲ τὴν ποδιά της). Μήπως κι' αὐτὴ δὲν εἶνε παιδί μου;.. Ἐγὼ ἀγαπῶ τὸ ἴδιο ὅλα μου τὰ παιδιά.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Καὶ ὅταν αὐτὰ δὲν εἶνε ἄξια τῆς ἀγάπης σου

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Τότε ἀκόμη περισσότερο!..

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Σιωπή!..

ΣΚΗΝΗ Γ'

Οἱ ἄνω, Ἄλμα

Ἡ Ἄλμα φορεῖ ἄσπρη πόλκαν τοῦ συρμού καὶ μεσοφούσανον ἄσπρον. Τὰ μαλλιά της πέφτουν λυτὰ ἐπάνω εἰς τὸν ὄμων της. Ἐμφανίζεται εἰς τὴν θύραν καὶ παρατηρεῖ ἀνίσυχη, φοβισμένη τὸν ἕνα μετὰ τὸν ἄλλον.

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

(Σμίγει τὰ χέρια της μὲ ὕφος ἀπελπισίας). Κόρη μου, κόρη μου!.. Αὐτὴ εἶνε ἡ ἀνταμοιβή μας; Δὲν σοῦ ἔδωσα τόσα καλὰ μαθήματα; Πάει!.. ἐτελείωσε!.. Τί κάνεις τώρα; Πήγαινε νὰ πάρης τὴ σκοῦπα νὰ σκουπίσης τὴν κάμαρη!..

(Ἡ Ἄλμα προχωρεῖ σιγὰ σιγὰ μὲ τὴν ἄκρη τῶν ποδιῶν καὶ μὲ τὰ μπράτσα γυμνὰ στὸ μαγειρεῖο).

ΧΑΪΝΕΚΕ

(Τριγυρίζει μὲ ταραχὴν εἰς τὴν σκηνὴν καὶ κτυπᾷ τὸ πάτωμα μὲ τὰ πόδια του). «Ἐγὼ εἶμαι ὁ γέροντας ὁ γονεῖός σου», θὰ τῆς πῶ. «Ἐγὼ σ' ἐγέννησα!» Βέβαια!.. «Ἐγὼ εἶμαι γέρος τιμημένος!..»

(Ἡ Ἄλμα ἔμφανίζεται εἰς τὴν θύραν τοῦ μαγειρείου μὲ μίαν σκοῦπαν καὶ ἕνα φτυάρι στὰ χέρια).

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

(Ἰδιαιτέρως). Ἡ κακομοίρα!.. Φαίνεται μεταννημένη... Πῶς ἠμπόρεσε!..

Σύντηγμαν, Ἡ Τιμὴ

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Ἐμπρός!

ΧΑΪΝΕΚΕ

(Με επίσημον ὄφρος). Ἄλμα!.. κόρη μου!.. ἔλα δῶ!..

Ἐδῶ σοῦ λέγω!..

ΑΛΜΑ

Συγχώρησέ με!.. συγχώρησέ με!.. μή με δειρῆς!..

ΧΑΪΝΕΚΕ

Τί νά σέ δείρω;.. Τὸ ξύλο δὲν θὰ ἦτον τίποτε!..
Εἶμαι γέρος τιμημένος ἐγώ!.. Ναί!.. Ἡ τιμὴ στέκει ἐ-
δῶ!.. (Κτυπᾷ τὸ στήθος του). Ξέρεις τί θὰ σοῦ δώσω
τώρα; Τὴν κατάρα μου θὰ σοῦ δώσω!.. Τί λές; ἔ;

ΑΛΜΑ

(Ἐφώνουσα τοὺς ὄμους). ὦχ!.. ξεφορτώσου με!

ΧΑΪΝΕΚΕ

Μὲ προκαλεῖς κιάλας, ἔ; Νά σέ μάθω ἐγὼ ποιὸς
εἶμαι!

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Ἠσύχασε, γέρο μου!.. Τώρα ἔχει ἐργασία αὐτή!..

ΧΑΪΝΕΚΕ

Πῶς!.. δὲν μοῦ ἐπιτρέπεται νὰ καταρασθῶ τὸ ἀ-
χάριστο παιδί μου;

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Ἐλα τώρα, ἔλα!.. Αὐτὰ τὰ λόγια γράφονται στὰ
βιβλία μοναχά.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Ἀγαπητοί μου γονεῖς, ἄς σώση πλέον αὐτὴ ἡ ἀη-
δὴς σκηνή. Κάμετέ μου τὴ χάρι νὰ μ' ἀφήσετε μόνον
μαζί της. Πηγαίνετε νὰ ἐνδυνῆτε ὥστόσο, γιατί πιστεύω
πὼς κάποιος θὰ ἔλθῃ νὰ μᾶς ἐπισκεφθῇ.

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Ἐλα, γέρο...

ΧΑΪΝΕΚΕ

Δὲν μοῦ ἐπιτρέπεται νὰ πῶ σ' αὐτὸ τὸ διεφθα-
μένο παιδί μου!.. ὦ! θὰ ἰδῆτε!.. θὰ ἰδῆτε!.. (Ἐξέρ-
χεται παρασυρόμενος ὑπὸ τῆς συζύγου του).

ΣΚΗΝΗ Δ'

Ροβέρτος, Ἄλμα

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

(Ἰδιαιτέρως). Τώρα θὰ ἰδῶ τί εἶνε αὐτὴ καὶ τί πρό-
πει νὰ κάμω. (Μὲ ἠπιότητα). Ἐλα δῶ, ἀδελφή μου.

ΑΛΜΑ

Ἡ μαμὰ μοῦ εἶπε νὰ σκομπίσω τὴν κάμαρα.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Δέν εἶνε βία. *(Τῆς πιάνει τὸ χέρι)*. Μὴ φοβῆσαι! Δέν θὰ σὲ κτυπήσω ἐγώ, δέν θὰ σὲ καταρασθῶ· θέλω μόνον νὰ ξεύρης ὅτι εἰς τὸ ἐξῆς θὰ ἔχῃς ἓνα καλὸν φίλον, ὁ ὁποῖος θὰ ἐπαγρυπνῇ ἐπάνω σου, θὰ σὲ προσέχη, θὰ σοῦ εἶνε πιστὸς καὶ ἐπιεικῆς.

ΑΛΜΑ

Εἶσαι πολὺ καλός!.. πολὺ καλός!.. *(Πέφτει στὰ γόνατά του καὶ κλαίει μὲ λυγμούς)*.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Ὁχι δά! Μὴ γονατίζῃς!.. Κάθησε ἐδῶ στὸ σκαμνί... *(Ὁ Ροβέρτος κάθεται στὴν καρτέκλα)*. Σήκωσε τὸ κεφάλι σου, γιὰ νὰ μπορῶ νὰ σὲ βλέπω στὰ μάτια. Δέν θέλεις; *(Προσπαθεῖ μὲ καλωσύνην νὰ τῆς τὸ σηκώσει, αὐτὴ ὁμως ἀντιστέκει καὶ κρύβει τὸ πρόσωπο μὲ τὴν ποδιάν της)*. Ὅπως θέλεις! Κλαῦσε! δέν θὰ σ' ἐμποδίσω. Πρέπει νὰ κλαύσης ἀκόμη πολλές μέρες καὶ πολλές νύκτες ὅταν νοιώσης καλὰ πῶς σὲ κατήντησαν... Πές μου τώρα: Τὸ νοιώθεις πὼς ὅλη ἡ ζωὴ σου πρέπει στὸ ἐξῆς ν' ἀφιερωθῇ στὴν μετάνοια;

ΑΛΜΑ

Ναί, τὸ νοιώθω.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

(Πιάνει μὲ τὰ δύο του χέρια τὸ κεφάλι της λυπημένος). Ναί, ναί ἀδελφή μου. Δέκα ἔτη ὀλόκληρα ἔπλαττα γιὰ σένα ἐκεῖ κάτω, σ' ἐκεῖνες τὶς μακρινὰς χώρας, τὶς

ὠραιότερες ἐλπίδες τῆς εὐτυχίας. Καὶ τώρα δὲν μοῦ φθάνουν εἴκοσι ἔτη γιὰ νὰ λησμονήσω αὐτὴ τὴ συμφορὰ.

ΑΛΜΑ

Μὰ ὕστερα ἀπὸ εἴκοσι ἔτη ἐγὼ θὰ εἶμαι γρηά.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Γρηά;.. Καὶ τί σημαίνει; Γιὰ μᾶς τοὺς δύο, βλέπεις, οὔτε τώρα δὲν ὑπάρχει νεότης.

ΑΛΜΑ

ᾠ Θεέ μου!

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

(Ἀναπηδᾷ ἀποτόμως). Μὴ φοβῆσαι!.. Θὰ μείνουμε μαζί· θὰ κρυφθοῦμε σὲ μιὰν ἄκρη ὅπως τ' ἄγρια ζῶα ποὺ τὰ καταδιώκουν. Τέτοιοι εἴμαστε κ' ἐμεῖς! μᾶς κατεδίωξαν καὶ μᾶς ἐσπάραξαν τὴν καρδιά. Ἄκουσέ με Ἐμεῖς οἱ δύο μόνον μας μποροῦμε νὰ γιαιτρευθοῦμε ἀμοιβαίως. *(Ἰδιαίτερως)*. Πόσο εἶνε ξεπεσμένη, Θεέ μου! Βλέπω τώρα φανερὰ τί πρέπει νὰ πράξω. Ἐκεῖνος δὲν μπορεῖ πλέον νὰ μοῦ ἀποδώσῃ τὴν ψυχὴ της τὴν ἀθῶα ποὺ καταπατήθηκε μέσα στὸ βουρκο!.. Κ' ἐγὼ δὲν ἔχω ἀνάγκην ἄλλης ἐξηγήσεως. *(Δυνατά)*. Ἄλμα!

ΑΛΜΑ

(Ἀνασηκώνει τὸ κεφάλι της). Τί θέλεις;

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Τὸν ἀγαπᾷς πολὺ; ἔ;

ΑΛΜΑ

Ποιόν;

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Ποιόν;.. Έκείνον!

ΑΛΜΑ

(Με ἀδιαφορίαν). "Α!.. ναί.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Και ἂν τὸν ἔχανες γιὰ πάντα, αἰσθάνεσαι πὼς δὲν θὰ ἠμποροῦσες νὰ ζήσης;

ΑΛΜΑ

"Α, μπᾶ!..

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Τότε καλά! Έχε θάρρος!.. Μαθαίνει κανείς νὰ λησμονῆ, ναί! μαθαίνει. (Κάθεται). Πρῶτ' ἀπ' ὅλα θάρχεϊς πάλιν νὰ ἐργάζεσαι. Έννοεῖται ὅτι ἡ μουσικὴ καὶ τὰ τραγουδάκια πᾶνε πλέον!" Έμαθες νὰ ἐργάζεσαι εἰς τὸ ράψιμον θ' ἀρχίσης πάλιν νὰ ξαναπιάσης τὴν τέχνη σου, μὲ τὴν διαφορὰ μόνον πὼς δὲν θὰ ξαναγυρίσης σ' ἐκεῖνο τὸ μαγαζὶ ὅπου ἐμάθαινες τὸν κακὸν δρόμον ἀπὸ τὰ κακὰ παραδείγματα.

ΑΛΜΑ

"Ὄ!.. νᾶξερές πόσο κακὰ εἶνε ἐκεῖνα τὰ κορίτσια!..

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Δὲν πρέπει κανεὶς νὰ κατηγορῆ τοὺς ἄλλους, καὶ σὺ ὀλιγώτερον ἀπὸ κάθε ἄλλον. Δὲν ἔχω τὸ θάρρος νὰ

ὑποχρεώσω καὶ τοὺς γέροντας μας νὰ ταξιδεύσουν, ἀλλοιῶς θὰ τοὺς ἔπερνα κ' ἐκείνους νὰ φύγωμε, νὰ πᾶμε ἀδιάφορον ποῦ, ἀλλὰ μακρὰ, πολὺ μακρὰ, ἐκεῖ ὅπου ἐστὶ θ' ἀνήκης εἰς ἐμὲ μονάχα, εἰς ἐμὲ καὶ τὴν ἐργασίαν. Γιατὶ πίστευσε αὐτὸ ποῦ σοῦ λέγω, τὸ νὰ κουράζεται κανένας μὲ τὴν ἐργασίαν του ἀποτελεῖ τὸ μεγαλύτερον μέρος τῆς εὐτυχίας. "Αν θέλουν νὰ ἔλθουν οἱ γονεῖς μας θὰ κατοικήσουν μαζί μας. Θὰ μὲ βοηθῆς νὰ τοὺς περιποιούμεθα οἱ δύο μας. Παρεκτὸς ἀπὸ τὴν ραπτικὴν ἐργασίαν, θὰ καταγίνεσαι καὶ εἰς τὴν ἐργασίαν τοῦ σπιτιοῦ. Θὰ φροντίζης γι' αὐτούς, θὰ ὑπομένης τὰς ἰδιοτροπίας των. Θέλεις;

ΑΛΜΑ

"Αφοῦ τὸ θέλεις ἐστὶ!

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

"Ὀχι! πρέπει νὰ τὸ θέλῃς καὶ σὺ μὲ τὴν καρδίαν σου, ἀλλοιῶς δὲν ὠφελεῖ. Σ' ἐρωτῶ καὶ πάλιν: τὸ θέλεις;

ΑΛΜΑ

Ναί: ἀπὸ αὔριο τὰ θέλω ὅλα.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Πάει καλά!.. "Αλλὰ γιατί ἀπὸ αὔριο μόνον καὶ ὄχι ἀπὸ σήμερα;

ΑΛΜΑ

Γιατὶ σήμερα...

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Τί;

ΑΛΜΑ

"Ω!.. μὰ νὰ μὲ συγχωρήσης!.. ἀκοῦς;

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

(Μὲ καλωσύνην). Καλά!.. λέγε.

ΑΛΜΑ

"Ἦθελα... μοῦ ἀρέσει τόσο πολύ, νὰ ἐπήγαινα τὸ βράδυ, γιὰ τελευταία φορὰ, στὸ χορὸ τοῦ θεάτρου. (Ἐκκλονθεῖ σιωπῇ. Ὁ Ροβέρτος σηκώνεται καὶ περιπατεῖ ταραγμένος ἐπάνω καὶ κάτω μέσα εἰς τὸ δωμάτιον. Ἡ Ἄλμα σηκώνεται ὕστερα ἀπὸ κάποιον διαταγμὸν).

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Κάλεσε τοὺς γονεῖς μας.

ΑΛΜΑ

Λοιπὸν δὲν μοῦ τὸ ἐπιτρέπεις αὐτό;.. (Σιγοκλαίει).
Οὔτε γιὰ τελευταία φορὰ δὲν μοῦ ἐπιτρέπεις αὐτὴν τὴ μικρὴ διασκέδασι;

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Μὰ νοιώθεις τί εἶν' αὐτὸ πού λές;

ΑΛΜΑ

(Ἐξάπτεται ἀπὸ τὸ πείσμα της καὶ εἰς τὸν θυμὸν της ἀποκαλύπτει τὸν χαρακτήρα της). Νοιώθω πολὺ καλὰ τί λέγω ἐγώ! Δὲν εἶμαι τόσο ἀνόητη. Γιατί κάνεις τόσο θόρυβο γιὰ πρᾶγμα τιποτένιο; Δὲν εἶνε τάχα βλακεία νὰ μένωμε ὅλοι κλεισμένοι ἐδῶ μέσα; νὰ μὴ βλέπης

οὔτε ἥλιο οὔτε φεγγάρι μέσα σ' αὐτὴν τὴ φυλακὴ!.. νὰ μὴν ἀκοῦς γύρω σου τίποτε ἄλλο παρὰ κουσκουσουριὲς καὶ βλασφημίες! Ἐδῶ κανεὶς δὲν νοιώθει τί θὰ πῆ ἀνατροφή· ὁ μπαμπᾶς μὲ μαλώνει ἢ μαμὰ μὲ μαλώνει: ράβω ὡς πού αἱματώνουν τὰ δάκτυλά μου καὶ δὲν κερδίζω παρὰ μισὸ μάρκο τὴν ἡμέρα, πού δὲν φθάνει οὔτε διὰ τὸ πετρέλαιο! Καὶ νὰ εἶσαι νέα καὶ εὐμορφη καὶ νὰ θέλῃς νὰ καλοπερνᾷς, νὰ καλοντύνεσαι, νὰ ἔμβῃς εἰς ἄλλους κύκλους! γιατί ἐγὼ εἶχα πάντα τὴν ἐπιθυμία νὰ ὑψωθῶ σὲ ἀνώτερη θέσι· ναι, τὸ αἰσθάνομαι αὐτό! Πάντοτε μὲ εὐχαριστήσιν μου ἐδιάβαζα τὰ μυθιστορήματα. Νὰ παντρευθῶ; Δυστυχία μου! Καὶ ποιὸν νὰ πάρω; Κανένα πρόστυχον ἀπὸ κείνους πού ἐργάζονται εἰς τὸ ἐργοστάσιο; Δὲν τὸν θέλω. Ἄλλο δὲν κάνουν αὐτοὶ παρὰ νὰ πίνουν ὄλον τὸν μισθὸν τους καὶ νὰ δέρνουν τίς γυναῖκες τους. Θέλω νὰ πάρω ἄνθρωπον καθὼς πρέπει καὶ ἂν δὲν τὸ κατορθώσω αὐτό, δὲν πέρω κανένα. Ὁ Κάρολος ἐφάνηκε πάντα μαζί μου εὐγενής· δὲν ἔμαθα ἐγὼ κοντά του αἰσχρολογίαι· αὐτὲς τίς ἔμαθα ἐδῶ μέσα στὸ σπίτι καὶ θέλω νὰ φύγω ἀπ' ἐδῶ γιατί...γιατί.. δὲν ἔχω τὴν ἀνάγκη σου! Οὔτε ἔχω ἀνάγκη νὰ μὲ φυλάξης. Μία νέα σὰν ἐμένα δὲν χάνεται ποτέ της.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

(Ὁρμᾷ ἐναντίον της, ἀλλὰ συγκρατεῖται). Φώναξε τοὺς γονεῖς μας!..

ΑΛΜΑ

Τώρα θὰ ρωτήσω τὸν μπαμπᾶ ἂν πρόπη... (Ὁ

Ροβέρτος ὀρμῆ ἀπειλητικῶς ἐναντίον της)... Πηγαίνω!..
πηγαίνω!.. (ἐξέρχεται).

ΣΚΗΝΗ Ε΄

Ροβέρτος μόνος, ἔπειτα Ἄλμα, Κυρία Χαϊνέκε και Χαϊνέκε

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Ἄ!.. τέτοια λοιπὸν εἶνε! Τί τρελλὸς αἰσθηματικὸς
ποῦ εἶμαι ἐγώ!.. Εἶχα ἀρχίσει μάλιστα νὰ γλυκαίνω μὲ
μελαγχολικὴν ποίησιν αὐτὴν τὴν φαυλότητα. Αὐτὸ δὲν
μπορεῖ νὰ εἶνε ἀποτέλεσμα μόνης τῆς διαφθορᾶς ἐκ μέ-
ρους τοῦ ἐραστοῦ της. Ἡ φαυλότης ὑπῆρχε μέσα στοῦ
αἷμα της. Τώρα πρέπει νὰ ἐνεργήσω χωρὶς αἰσθηματι-
κότητα! Μὲ κτηνωδίαν ἐν ἀνάγκῃ ἀλλέως ἐχάθησαν τὰ
πάντα.

(Εἰσέρχεται ἡ Κυρία Χαϊνέκε σπρώχνουσα τὴν Ἄλμαν).

ΧΑΪΝΕΚΕ

(Εἰσερχόμενος, μὲ ἔμφραση). Τί ξετσιπωσιά!..

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Οἱ χοροὶ κοστίζουν. Στὸ σπίτι σου θὰ μένης τώρα.

ΧΑΪΝΕΚΕ

Ἄξιζες ἢ δὲν ἀξίζεις τὴν κατάρα μου;

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Ἄλμα, πήγαινε ἔξω· ἔχω νὰ μιλήσω μὲ τοὺς γο-
νεῖς μας.

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Μὴ στέκης ἔτσι μισόγυμνη!.. Σκεπάσου μὲ κανένα
ροῦχο... ἐκεῖνο τὸ σταχτί ποῦ σοῦ μπάλωσα.

ΑΛΜΑ

Ἐκεῖνο ποῦ ἦταν ὄλο τρούπιο;

ΧΑΪΝΕΚΕ

Πήγαινε ἔξω!

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Και δὲν θὰ πιῆς οὔτε καφέ. (Σιγὰ ἰδιαίτερος). Ἐλα
μὴν κλαῖς!.. ἐπάνω στὴ θερμάστρα εἶνε ὁ καφές· πῆ-
γαινε και πιέ. (Ἡ Ἄλμα ἐξέρχεται).

ΣΚΗΝΗ Σ΄

Ροβέρτος, Κυρία Χαϊνέκε, Χαϊνέκε

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Πατέρα, μητέρα, μὴ δυσαρεστηθῆτε. Ἐχω καθῆκον·
πρέπει εἰς τὸ σύστημα τῆς ζωῆς σας νὰ γίνῃ μιὰ μεγάλη
μεταβολή, και θὰ γίνῃ.

ΧΑΪΝΕΚΕ

Τί σοῦλθε τώρα στὸ κεφάλι;

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Ἐπέισθηκα ὅτι ἡ Ἄλμα θὰ χαθῆ ὅλως διόλου, ἐὰν δὲν περιορισθῆ εἰς κάποιο μέρος, ὅπου κατ' οὐδένα τρόπον δὲν θὰ ἠμπορῆ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸ σύστημα καὶ τὴν διαγωγὴ τῆς περασμένης ζωῆς της. Ἀλλὰ τί θὰ γίνετε σεῖς; Δὲν μπορεῖτε νὰ μείνετε ἐδῶ, γιατί θὰ γίνετε θύματα τῆς αἰσχροκερδείας τοῦ Μικάλσκη. Τέλος πάντων, μὲ λίγα λόγια... πρέπει νὰ ἔλθετε μαζί μου.

ΧΑΪΝΕΚΕ, ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

(Ὁμοῦ, μὲ ἔκπληξιν καὶ τρόμον). Εἰς τὰς Ἰνδίας;

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Ἄδιάφορον ποῦ... Ἴσως καὶ εἰς τὰς Ἰνδίας. Ἡ ἔξουσία τοῦ Τράστ ἐκτείνεται εἰς πολλὰ μέρη. Μποροῦμε νὰ ἐκλέξωμεν ἓνα ἀπ' αὐτά.

ΧΑΪΝΕΚΕ

Ἄν θὰ φύγωμε, νὰ φύγωμε ἀμέσως γιὰ τὰς Ἰνδίας.

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Κοντεύω νὰ χάσω τὸν νοῦ μου!

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Θὰ σᾶς εἶνε δύσκολον, τὸ ἐννοῶ· τὸ ὄνομα εἶνε ποὺ φοβίζει, ἀλλὰ μὴν ἀπελπίζεσθε καὶ εἰς τοὺς Τροπικοὺς ζῆ κανεῖς καλά... καλύτερα ἀπὸ δῶ... θὰ ἔχετε ἐκεῖ ὑπηρέτας ὅσους θέλετε.

ΧΑΪΝΕΚΕ

Διάβολε!..

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Θὰ ἔχετε τὸ σπίτι τὸ δικό σας!

ΧΑΪΝΕΚΕ

Καὶ χουρμάδες;

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Ὅσους θέλετε.

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Καὶ τὰ ὠραιότερα φρούτα ποὺ εὐρίσκονται; Καὶ δὲν κοστίζουν διόλου, ἀλήθεια;

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Σχεδὸν τίποτε.

ΧΑΪΝΕΚΕ

Καὶ παπαγάλλους καὶ μαίμουδες... ὅπως στὸ Ζωολογικὸ Κῆπο!

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Λοιπὸν δέχεσθε;

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Τί λές, γέρο; (Πρὸς τὸν σύζυγόν της).

ΧΑΪΝΕΚΕ

(Σύνει τὸ κεφάλι του). Ἄς εἶνε!.. θὰ ἔλθουμε μαζί σου.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Εὐχαριστῶ!.. εὐχαριστῶ!.. (*Ἰδιατέρως*). Δόξα νᾶχη ὁ Θεὸς ποὺ δὲν ἐχρειάσθη νὰ ἐπιμείνω πολὺ. (*Δυνατά*). Καὶ τώρα μὴ χάνωμε καιρὸν. Ποῦ ἔχετε χαρτὶ καὶ πέννα;

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Θὰ εἶνε μέσα στὸ δωμάτιο τῆς Ἄλμας. (*Πηγαίνει ἐκεῖ*).

ΧΑΪΝΕΚΕ

Φυσικά. Αὐτὴ γράφει πάντα γράμματα. (*Κλείνει τὸ πορτάκι τῆς θερμάστρας*).

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

(*Ἰδιατέρως στεναζών*). Ἄ!.. Τώρα ἔχω πολλὴ περιέργεια νὰ μάθω ποία εἶνε αὐτὴ ἢ λαμπρὰ ἱκανοποιήσις ποὺ θὰ μᾶς προσφέρει τὸ ἀρχοντόπουλο... τὴν ὁποίαν ἐγὼ θ' ἀπορρίψω, ὅπως θ' ἀπορρίψω καὶ τὴν μονομαχίαν· θὰ μὲ ἀποκαλέσουν ἄνδρον καὶ ἄτιμον... ἀλλὰ δὲν ἔχω ἐγὼ ἀνάγκην τῆς ὑπολήψεώς των. Πρέπει νὰ φροντίσω διὰ τὸ ψωμὶ τῆς οἰκογενείας μου.

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

(*Ἐπιστρέφει ἀπὸ τὸ δωμάτιο τῆς Ἄλμας πρὸς τὸν Ροβέρτον*). Ἐκεῖ μέσα, ἐπάνω στὸ τραπεζάκι εἶνε ὅ,τι χρειάζεται. Θέλεις νὰ γράψης ἐκεῖ ἢ ἐδῶ;

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Ἄχι, ὄχι!.. Ἐκεῖ θὰ εἶμαι πιεὶ ἡσυχος.

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Φαίνεται πολὺ κουρασμένος. Πρέπει νὰ κοιμηθῆς καμμιά ὥρα!..

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

(*Κουνεῖ τὸ κεφάλι ἀρνητικῶς*). Ἐὰν ὁ γιὸς τοῦ κυρίου Μίλλινγκ στείλῃ κανένα, ἢ ἂν καταδεχθῆ νὰ ἔλθῃ ἐδῶ ὁ ἴδιος, εἰδοποιήσατέ με. (*Ἐξέρχεται*).

ΣΚΗΝΗ Ζ'

Χαϊνέκε, Κυρία Χαϊνέκε

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

(*Πέφτει ἐπάνω σὲ μιὰ καρέκλα*). Στὰς Ἰνδίας!..

ΧΑΪΝΕΚΕ

Νὰ μᾶς πάρῃ ἐμᾶς τώρα γέροντες ἀνθρώπους, στὴν ἄκρῃ τοῦ κόσμου!

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

(*Δείχνει ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὸ παράθυρον*). Χριστὲ καὶ Παναγία μου!..

ΧΑΪΝΕΚΕ

Τί τρέχει;

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Ὁ Μικάλσκης μὲ τὴ γυναῖκα του!..

ΧΑΪΝΕΚΕ

Μᾶς ἐκόπιασαν! (Κουμπώνει τὸ φόρεμά του). Ἄς
δρῖσουν ἐδῶ νὰ ἴδουν. (Ἀκούονται κτύποι εἰς τὴν θύραν).

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ, ΧΑΪΝΕΚΕ

(Ἐμοῦ, μὲ φωνὴν χαμηλήν). Ἐμπρός!

ΣΚΗΝΗ Η'

Οἱ ἄνω, Λουΐζα, Μικάλσκη

Ἐ Μικάλσκη κρατεῖ μικρὸν δέμα ὑποκάτω ἀπὸ τὴν μασχάλη του.

ΜΙΚΑΛΣΚΗΣ

Γειά σας!

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

(Τοῦ γνέφει). Σούτ!..

ΧΑΪΝΕΚΕ

(Ἀπειλῶν μὲ τὴ γροθιά του). Μάλιστα!.. Ὁραῖα ὑ-
ποκείμενα μᾶς εἶσθε καὶ τοῦ λόγου σας!.. Σύρτε στὸ
καλό!

ΛΟΥΪΖΑ

(Κάθεται). Τί ψύχρα ποὺ κάνει σήμερα τὸ πρωτ!

ΜΙΚΑΛΣΚΗΣ

(Κάθεται καὶ ξετυλίγει ἀπὸ τὸ δέμα ἓνα μπουκαλί).
Σᾶς ἔφερα ἓνα προᾶγμα ἔξοχο! Διαμάντι!

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Ἄλλη ὥρα!.. ἄλλη ὥρα!.. Τώρα δὲν καταλαβαί-
νετε πὼς πρέπει νὰ σᾶς διώξουμε;

ΜΙΚΑΛΣΚΗΣ

Γιατί; γιατί;

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Ἐ Ροβέρτος...

ΜΙΚΑΛΣΚΗΣ

Χά!.. χά!.. Εἶσαι τρελλή!

ΧΑΪΝΕΚΕ

(Σιγά) Σσος!.. Εἶνε μέσα στὴ κάμαρα!

ΛΟΥΪΖΑ

(Μὲ οἶκτον). Τὸν κακομοίρη τὸν πατέρα!.. Κύτταξέ
τον πὼς τρέμει ἀπὸ τὸν φόβο του!

ΜΙΚΑΛΣΚΗΣ

Πῶς!.. αὐτὸς τοὺς τρομάζει ἔτσι τοὺς καυμένους
τοὺς γέρους!.. Τί παληάνθρωπος!

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Δὲν εἶνε καθόλου παληάνθρωπος!.. Εἶνε καλὸ παιδί
καὶ φροντίζει γιὰ μᾶς.

ΧΑΪΝΕΚΕ

Μολονότι θέλει νὰ μᾶς πάη στὰς Ἰνδίας.

ΛΟΥΪΖΑ, ΜΙΚΑΛΣΚΗΣ

(Ἐμοῦ). Τί;.. Πῶς;..

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Στάς Ίνδίας.

ΛΟΥΪΖΑ

Μὰ γιατί;

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Ξεύρω γώ;.. Γιατί ἢ Ἄλμα ἤθελε νὰ πάη σὸ χορὸ τοῦ θεάτρου!

ΜΙΚΑΛΣΚΗΣ

Αὐτὸς θὰ εἶνε τρελλός!

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Ν' ἀφήσουμ' ἔτσι αὐτὸ τὸ σπιτάκι!.. καὶ αὐτὰ τὰ ἔπιπλα πὸ τὸ ἐστόλιζαν τόσο εὐμορφα!..

ΛΟΥΪΖΑ

(*Μὲ παράπονο*). Κ' ἐμᾶς τοὺς θεόφτωχους μᾶς ἀφήνετε στὰ κρύα τοῦ λουτροῦ; Θὰ τὰ πουλήσετε;

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Τὰ ἔπιπλα; (*Ἡ Λουίζα νεύει*). Βέβαια, ἐξ ἀνάγκης.

ΛΟΥΪΖΑ

Καὶ τὸν καθρέφτη; καὶ τὶς πολθρόνες; (*Ἡ Κυρία Χαϊνέκε νεύει ἐπιβεβαιώνουσα*). Ἐγώ, ἂν ἤμουν στὴ θέσι σας, ἂντὶ νὰ τὰ πουλήσω γιὰ ἓνα κομμάτι ψωμί, θὰ τὰ ἄφηνα γιὰ ἐνθύμησι στὴν μόνη κόρη πὸ ἔμνε πίσω μου!..

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

(*Σιγὰ πρὸς τὸν Χαϊνέκε, μὲ δυσπιστίαν*). Ἀκοῦς;.. ἀπὸ τώρα θέλει νὰ κληρονομήσῃ τὶς πολθρόνες μας!

ΛΟΥΪΖΑ

(*Ἐξακολουθοῦσα*). Ἄν θέλετε ἐπὶ τέλους νὰ τὶς πουλήσετε, ἐμεῖς θὰ σᾶς προσφέρουμε τὴν καλύτερη τιμὴ, γιὰ νὰ μείνουν μαθὲς στὴν οἰκογένεια!

ΧΑΪΝΕΚΕ

Μὰ ἐμεῖς δὲν ἐφύγαμε δὰ ἀκόμα!..

ΜΙΚΑΛΣΚΗΣ

Ἄν ἤμωνα ἐγὼ στὴ θέσι σας...

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Τί νὰ κάμωμε!.. Τώρα αὐτὸς εἶνε πὸ μᾶς ἔξουσι-
άζει. Πρέπει νὰ τὸν ὑπακούσωμε.. ἄλλοιῶς θὰ μείνωμε
στὴ ράχι σας.

ΛΟΥΪΖΑ

Ἐμεῖς δὲν χορταίνομε ψωμί μονάχοι μας!..

(*Κρότος εἰς τὴν θύραν*).

ΣΚΗΝΗ Θ'

Οἱ ἄνω, Μίλλιγκ

ἽΟλοι οἱ ἐντὸς τοῦ δωματίου ἀνασημάνονται ἐκπληκτοι.

ΜΙΛΛΙΓΚ

Καλημέρα σας, καλοῖ μου ἄνθρωποι... Ἐδῶ εἶνε ὁ
υἱὸς σας;

ΧΑΪΝΕΚΕ

(*Υποκλινόμενος*). Μάλιστα.

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

(*Ανοίγει την θύραν τοῦ δωματίου καὶ φωνάζει*).
Ροβέριτε!.. Μπᾶ! Θεέ μου! ἀποκοιμήθηκε στὴν κα-
ρέκλα!.. (*Πρὸς τὸν Μίλλιγκ*). Πρέπει νὰ ξεύρετε ὅτι δὲν
ἔκλεισε μάτι ὅλη τὴ νύκτα... Ροβέριτε μου!.. ἦλθε ὁ κύ-
ριος ἐμπορικὸς σύμβουλος!.. Μπᾶ!.. ποῦ ν' ἀκούση! Κοι-
μᾶται βαθειά!..

ΜΙΛΛΙΓΚ

(*Μὲ καλωσύνην*). Δὲν πειράζει. Τόσο τὸ καλύτερον.
Μὴ τὸν ξυπνήσετε.

ΧΑΪΝΕΚΕ

(*Πρὸς τὴν σύζυγόν του*). Κλείσε τὴν πόρτα.

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

(*Χαμηλοφώνως*). Μὰ δὲν μᾶς εἶπε πὼς...

ΧΑΪΝΕΚΕ

Εἶπε πὼς ἂν ἐρχότουν ὁ γυιὸς τοῦ κυρίου Μίλλιγκ...
(*Κλείει τὴν θύραν*).

ΛΟΥΙΖΑ

(*Κρυφὰ πρὸς τὸν Μικάλσκην, μὲ χειρονομίαν ὑπο-
δηλοῦσαν πληρωμὴν χρημάτων*). Γιὰ πρόσεξε!

ΜΙΛΛΙΓΚ

(*Κυτιάζει δλόγυρά του*). Ἄρκετὰ περιποιημένο εἶνε
τὸ σπίτι.

ΧΑΪΝΕΚΕ

Κύριε ἐμπορικὲ σύμβουλε, ὄριστε νὰ καθῆστε ἐδῶ
στὴν πολθρόνα.

ΜΙΛΛΙΓΚ

(*Κυτιάζει τὸ κάθισμα*). Μπᾶ!.. γιὰ δὲς ἐκεῖ!.. Με-
ταξωτὴ εἶνε;

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Μάλιστα, ὀλομέταξη.

ΜΙΛΛΙΓΚ

Θὰ εἶνε δῶρον, δὲν εἶν' ἔτσι;

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

(*Διστακτικῆ*). Ἐπάνω-κάτω.

ΜΙΛΛΙΓΚ

(*Μὲ ὕφος ἀδιάφορον*). Τοῦ γυιοῦ μου;

ΧΑΪΝΕΚΕ

Μάλιστα.

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

(*Σιγά, προσπαθοῦσα νὰ τοῦ βουλλώσῃ τὸ στόμα*).
Σούτ!..

ΜΙΛΛΙΓΚ

(*Ἰδιαιτέρως*). Τὸ μασκαρᾶ!.. (*Δυνατά*). Ἦθελα ἀλή-
θεια νὰ σᾶς πῶ ὅτι ὁ γυιὸς σας δὲν ἐφέρθηκε διόλου
ὅπως ἔπρεπε πρὸς τὸ παιδί μου. Σᾶς βεβαιῶ ὅτι ἐπερί-
μενα νὰ τὸν ἰδῶ πολὺ περισσότερον εὐγνώμονα πρὸς
τὴν οἰκογένειάν μου. Νὰ τοῦ ἀναγγεῖλετε ὅτι τὸν παῦω

ἀπὸ τὴν ὑπηρεσίαν μου καὶ ὅτι περιμένω ἕως τὶς τέσσαρες τὸ ἀπόγευμα τοὺς λογαριασμούς του.

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Αὐτὸ θὰ τὸν λυπήσῃ πολὺ.

ΧΑΪΝΕΚΕ

Ὁ γυιός μου σᾶς ἀγαπᾷ πολὺ, κύριε ἐμπορικὲ σύμβουλε, σᾶς ἀγαπᾷ ὅσο κ' ἐμένα τὸν πατέρα του.

ΜΙΛΛΙΓΚ

Μπᾶ;... ἔτσι; Χαίρω πολὺ. Ἄλλὰ δὲν ἐρχόμουν δι' αὐτό, καλοὶ μου ἄνθρωποι... Ἔχετε μίαν κόρην...

ΛΟΥΪΖΑ

(Προβαίνει μετὰ σπουδῆς). Εἰς τὰς διαταγὰς σας.

ΜΙΛΛΙΓΚ

Τί θέλεις τοῦ λόγου σου;

ΛΟΥΪΖΑ

(Προσποιουμένη εὐγένειαν). Ἐγὼ εἶμαι ἡ κόρη των.

ΜΙΛΛΙΓΚ

Μπᾶ!.. Μὲ τὶς ὑγεῖες σου... Ἄλλὰ δὲν ἐννοοῦσα ἐσένα· τὸ κορίτσι ὀνομάζεται Ἄλμα.

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Μάλιστα!.. Καὶ πρέπει νὰ ξεύρετε πὼς εἶνε πολὺ νόστιμο κορίτσι...

ΧΑΪΝΕΚΕ

Μὲ πολλὰ προτερήματα... Τὴν ἐβάλαμε στὸ σχολεῖο καὶ σπουδάζει μουσικῆ.

ΜΙΛΛΙΓΚ

Πολὺ καλά. Εἶνε πάντοτε εὐχάριστο πρᾶγμα ν' ἀκούῃ κανεὶς πὼς οἱ γονεῖς εἶνε εὐχαριστημένοι ἀπὸ τὰ παιδιά των. Ἐνα πρᾶγμα δὲν μοῦ ἀρέσει μοναχά. Ἡ κόρη σας ἐπαφελήθη ἀπὸ τὴν φιλοξενίαν, ὅπου τώρα δεκαεπτὰ ἔτη σᾶς παρέχω εἰς τὸ σπίτι μου, διὰ νὰ πιᾶσῃ σχέσεις ἐρωτικὰς μὲ τὸν γυιόν μου... Σᾶς ὁμολογῶ εὐλικρινῶς ὅτι αὐτὸ δὲν τὸ ἐπερίμενα...

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Μά, κύριε ἐμπορικὲ σύμβουλε...

ΜΙΛΛΙΓΚ

Διὰ νὰ διακόψω κάθε σχέσιν μετὰξὺ τοῦ σπιτιοῦ σας καὶ τοῦ δικοῦ μου, σᾶς προσφέρω πρὸς ἀποζημίωσιν ἕνα ποσόν, τὸ ὅποιον ἐσύ, φίλτατε Χαϊνέκε, θὰ μοιρασθῆς μὲ τὴν κόρην σου τὴν Ἄλμαν, εἰς τρόπον ὥστε τὸ μισὸ νὰ μείνῃ δικό σου καὶ τὸ ἄλλο μισὸ νὰ χρησιμεύσῃ εἰς τὴν Ἄλμαν διὰ προῖκα της, ἂν εὐρεθῆ κανεὶς νὰ τὴν πάρῃ. (Μειδιῶν). Ἔως τότε οἱ τόκοι θὰ εἶνε δικοὶ σου... Εἴμεθα σύμφωνοι;

ΛΟΥΪΖΑ

(Πρὸς τὸν πατέρα της, σιγὰ ὀπισθὲν του). Πὲς ναί, ναί!..

ΧΑΪ'ΝΕΚΕ

(*Τραυλίζων*). Ἐγώ!.. Ἐγώ!..

ΜΙΛΛΙΓΚ

Ἐπροσδιώρισα ἓνα ποσὸν πολὺ μεγάλο, διὰ νὰ ἔξαγοράσω μίαν ἀπερίσκεπτον ὑπόσχεσιν, τὴν ὁποίαν ὁ χαριτωμένος ὁ γυῖός σας κατώρθωσε νὰ λάβῃ ἀπὸ τὸν δικόν μου. Τὸ ποσὸν αὐτὸ εἶνε... (*Διστάζει καὶ κομπιάζεται*)... πενήντα χιλιάδες μάρκα.

ΟΛΟΙ

(*Μὲ θανασμόν*). Πενήντα χιλιάδες μάρκα!

ΧΑΪ'ΝΕΚΕ

(*Μὲ κραυγὴν ἐκπλήξεως*). Χριστέ μου!.. Κύριε ἔμπορικὲ σύμβουλε, στ' ἀλήθεια τὸ λέτε;..

ΜΙΛΛΙΓΚ

(*Ἰδιαιτέρως*). Διάβολε! πολλὰ τοὺς ἔδωσα!.. (*Δυνατά*). Λοιπὸν δέχεσθε σαράντα χιλιάδες μάρκα;

ΜΙΚΑΛΣΚΗΣ

Μὰ μοῦ φαίνεται πὼς προήτερα...

ΛΟΥΪΖΑ

(*Σιγὰ πρὸς τὸν πατέρα της, ἐνῶ τὸν σπρώχνει*). Πῆς ναί, γρήγορα, ἀλλοιῶς θὰ τὸ λιγοστεύσῃ ἀκόμη περισσότερο.

ΧΑΪ'ΝΕΚΕ

Δὲν μπορῶ νὰ τὸ πιστεύσω, κύριε ἔμπορικὲ σύμβουλε... οὔτε αὐτὲς τὶς σαράντα χιλιάδες!.. Ποῦ νὰ βρεθοῦν γιὰ μᾶς τόσα χρήματα!.. Αὐτὰ εἶνε ἀστεῖα... Γιὰ δεῖξε μού τα...

ΜΙΛΛΙΓΚ

Θὰ σοῦ δώσω μιὰ ἐπιταγὴ στ' ὄνομά σου καὶ θὰ πᾶς νὰ τὰ πάρῃς ἀπὸ τὸ ταμεῖον.

ΧΑΪ'ΝΕΚΕ

Καὶ ἂν ὁ ταμίας πῆ: «Πετάξετέ τον ἔξω αὐτὸν τὸν παληόγερο!»; Εἶνε πάντοτε ἄγιος μ' ἐμᾶς τοὺς φτωχοὺς αὐτὸς ὁ κύριος ταμίας!

ΜΙΛΛΙΓΚ

(*Ἐξάγει ἓνα μπλόκον ἐπιταγῶν, σημειώνει ἓνα ἀριθμόν, ἀποσπᾷ τὸ φύλλον καὶ τὸ ἐγχειρίζει εἰς τὸν Χαΐνεκε*). Ἴδού!

ΧΑΪ'ΝΕΚΕ

(*Κυττάζει μὲ περιέργειαν μαζὶ μὲ ὄλους τοὺς ἄλλους τὴν ἐπιταγὴν*). Σαράντα χιλιάδες. Πάντοτε γενναῖος ὁ κύριος ἔμπορικὸς σύμβουλος!.. Δῶστε μου τὸ χέρι σας!

ΜΙΛΛΙΓΚ

(*Χώνει καὶ τὰ δύο του χέρια μέσα εἰς τὶς τσέπες τοῦ ἐπανωφορίου του*). Μία λέξι ἀκόμη. Αὔριο τὸ ἀπόγευμα διέταξα νὰ ἔλθουν νὰ μετακομίσουν ἀπ' ἐδῶ τὰ ἐπιπλά σας. Ἐντὸς δύο ὥρῶν θὰ μοῦ κάμετε τὴ χάρι

ν° ἀδειάσετε τὸ σπίτι μου καὶ νὰ μὴν ἀκούσω πλέον
νὰ γίνεται λόγος γιὰ σᾶς!..

ΧΑΪΝΕΚΕ

Μὴ τὸ λέγετε αὐτό, κύριε ἐμπορικὲ σύμβουλε!.. μὴ
τὸ λέγετε!.. Ἐὰν δὲν σᾶς δυσαραεστῆ νὰ βλέπετε ἕνα
γέροντα τιμημένον σὰν ἐμένα, κάπου-κάπου, ἐγὼ θὰ λα-
βαίνω αὐτὴν τὴν εὐχαρίστησιν... Ἐγὼ εἶμαι ἕνα καλὸ
γεροντάκι!

ΜΙΛΛΙΓΚ

Βέβαια!.. βέβαια... (*Ἀναχωρῶν*). Ἀντίο σας, καλοὶ
ἄνθρωποι! (*Ἰδιαιτέρως*). Τί βρωμοοικογένεια!.. (*Ἐξέρ-
χεται*).

ΣΚΗΝΗ Γ'

Χαϊνέκε, Κυρία Χαϊνέκε, Λουίζα, Μικάλσκη

ΧΑΪΝΕΚΕ

Γυναῖκα!.. σαράντα χιλιάδες!.. (*Εἰς τὸν Μικάλσκη*).
Στέκα λιγάκι ἀπὸ μακροῦ, παλληκάρι μου. (*Ψάχνει μέσα
στὶς τσέπες του, βρίσκει ἕνα μανδύλι, τὸ ἀνοίγει ἐπάνω
στὰ γόνατά του, θέτει μέσα σ' αὐτὸ τὴν ἐπιταγήν, τὸ δι-
πλώνει μὲ προσοχήν καὶ τὸ βάζει εἰς τὴν ἐσωτερικὴν
τσέπην τοῦ ρούχου του*). Ἔτσι!.. (*Πρὸς τὸν Μικάλσκη*).
Τώρα σοῦ ἐπιτρέπω νὰ μὲ ἀγκαλιάσης.

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Μοῦρχειται νὰ σαστίσω ἀπὸ τὴ χαρὰ μου. (*Οἱ δύο
γέροι ἀγκαλιάζονται μετὰ δακρύων*). Ὅταν συλλογίζωμαι
ὅτι τώρα δὲν θὰ πηγαίνω πλέον εἰς τὴν ἀγορὰν χωρὶς
χρήματα!.. καὶ ὅταν κρυώνω, θὰ μπορῶ καὶ τὸ ἀπό-
γευμα ν° ἀνάβω τὴ θερμάστρα χωρὶς ν᾿ἔχωμε φωνές!..
Θὰ μποροῦμε νὰ τρῶμε κρέας!..

ΧΑΪΝΕΚΕ

Κ' ἐγὼ θὰ μπορῶ νὰ πηγαίνω μὲ τὸ τραμβαί ὅ-
ταν θέλω...

ΜΙΚΑΛΣΚΗΣ

Μπᾶ!.. μπορεῖς νὰ πηγαίνης εἴκοσι φορὲς τὴν ὥρα.

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Θ' ἀγοράσω κ' ἕνα καναπέ!..

ΛΟΥΪΖΑ

Τώρα δὲν θὰ πᾶτε πειὰ στὰς Ἰνδίας;

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Τί λές, καλέ!..

ΧΑΪΝΕΚΕ

Τρελλή εἶσαι;

ΛΟΥΪΖΑ

Καὶ τί θὰ πῆ γι' αὐτὸ ὁ κύριος Ροβέρτος;..

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

"Α! ὁ Ροβέρτος ἀλήθεια!.. (*Χαροῦμενη, προχωρεῖ
πρὸς τὸ δωμάτιόν του*).

ΛΟΥΪΖΑ

(Τὴν ἐμποδίζει). Σὲ συμβουλευώ νὰ τὸν ἀφήσης νὰ κοιμηθῆ... Ἔχει καιρὸν νὰ τὸ μάθη.

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

(Τρομαγμένη). Τί ἐννοεῖς;

ΜΙΚΑΛΣΚΗΣ

(Τραβᾷ τὴν σύζυγόν του ἀπὸ τὸ φουστάνι καὶ τῆς δείχνει τὴν θύραν τοῦ μαγειρείου). Καὶ αὐτὴ ἢ κακομοίρα ποὺ εἶνε ἐκεῖ μέσα;

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Τὸ καῦμένο τὸ κορίτσι!..

ΧΑΪΝΕΚΕ

(Μὲ μυστηριώδες ὕφος). Σούτ!.. Νὰ τῆς κάμωμε μιὰ ἐκπληξη... (Νεύει εἰς ὄλους νὰ σιωπήσουν. Ὅλοι ἀκροποδητὶ διευθύνονται πρὸς τὸ μαγειρεῖον. Προηγεῖται ὁ Χαϊνέκε, ὅστις σπρώχνει τὴν θύραν καὶ ὀπισθοχωρεῖ διὰ μιᾶς ἐκπληκτος). Μπρέ, γυναῖκα!.. Τί πράγμα εἶν' αὐτό;

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

(Κυττάζει καὶ αὐτὴ καὶ πιάνει τὸ κεφάλι τῆς μὲ ἐκπληξη). Παναγία μου!..

ΜΙΚΑΛΣΚΗΣ

(Βλέπει ἐπάνω ἀπὸ τὰ κεφάλια τῶν ἄλλων). Βρὲ τί περιδρομος εἶν' αὐτός;

ΧΑΪΝΕΚΕ

(Μὲ προσποιημένην ἀσθηρότητα πρὸς τὴν Ἄλμαν). Ἔλα δῶ, ἐσύ!..

ΑΛΜΑ

(Ἐσωθεν). ὦ! σᾶς παρακαλῶ, μὴ μὲ σκοτίζετε!

ΧΑΪΝΕΚΕ

Ἐμπρός!.. ἔλα ἀμέσως!..

ΣΚΗΝΗ ΙΑ'

Οἱ ἄνω, Ἄλμα

Ἡ Ἄλμα φορεῖ ἐνδυμασίαν ἰνδικήν, κρύπτει τὸ προσωπο νεροπαλή. Ὅλοι τρέχουν καὶ τὴν περικυκλώνουν καὶ γελοῦν κρυφὰ καὶ ἐκφέρουν ἐπιφωνήματα θαυμασμοῦ καὶ ἐκπλήξεως.

ΛΟΥΪΖΑ

(Ψηλαφεῖ τὸ ὕφασμα). Τί ὠραῖο φόρεμα!

ΜΙΚΑΛΣΚΗΣ

Θὰ εἶν' ἐκεῖνο τῆς Ἰνδῆς πριγκιπέσσας ποὺ ἐξεγυμνώσανε!

ΑΛΜΑ

(Φοβισμένη). Ἡθέλησα νὰ τὸ δοκιμάσω μοναχά!.. Τώρα ἀμέσως τὸ βγάλω.

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

(Τὴν χαϊδεύει μὲ προσοχήν διὰ τὴν νὰ μὴ βλάψῃ τὸ φόρεμα). Θεέ μου!.. τί νόστιμο πού εἶνε τὸ κορίτσι μου!.. Σὰν ἀγγελούδι φαίνεται.

ΑΛΜΑ

Μὰ λοιπὸν δὲν εἶσθε θυμωμένοι μαζί μου;

ΧΑΪΝΕΚΕ

Θυμωμένοι; (Προσποιούμενος τὸν σοβαρόν). Δηλαδή... ναί, πραγματικῶς. Ἄλλὰ θὰ σὲ συγχωρήσωμε... (Πρὸς τοὺς ἄλλους). Τί λέτε ἐσεῖς;

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

(Χαϊδεύει τὰ μαλλιά της καὶ τὴν ὀδηγεῖ πρὸς τὰ δεξιά). Ἔλα, ἔλα νὰ καθήσης... Ὅχι ἐκεῖ!.. στὴν πολθρόνα.

ΑΛΜΑ

Στὴν πολθρόνα;.. Μὰ τί ἐσυνέβηκε;

ΧΑΪΝΕΚΕ

Ἔ! ἔ!.. (Ὅλοι τὴν περιτριγυρίζουν).

ΑΛΜΑ

Μπορῶ λοιπὸν ἀπόψε νὰ πάω στὸ χορὸ τοῦ θεάτρου;

ΧΑΪΝΕΚΕ

Ναί, μπορεῖς νὰ πᾶς στὸ χορὸ.

ΑΛΜΑ

Καὶ ὁ Ροβέρτος;

ΛΟΥΪΖΑ

(Εἰρωνικῶς). ὦ! τὸν κακομοίρη!

ΧΑΪΝΕΚΕ

(Σηκώνεται). Τώρα πρέπει νὰ πάω ἀμέσως στὸ ταμεῖο.

ΜΙΚΑΛΣΚΗΣ

(Ἀνοίγει τὸ μπουκάλι τοῦ κονιάκ). Ἄ! στάσου! Κάθε πράγμα πρέπει νὰ βρέχεται γιὰ ν'ἄχῃ γούρι. Ἄλμα, φέρε τὰ ποτηράκια.

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

(Σηκώνεται βιαστικῶς). Ἄς τὴν νὰ καθήσῃ τὴν καυμένη!.. Πηγαίνω ἐγώ. (Πηγαίνει εἰς τὸ ντουλάπι καὶ πέρνει μερικὰ ποτηράκια παράταιρα. Πρὸς τὴν Λουίζαν). Τί ἤθελες νὰ πῆς προτιήτερα γιὰ τὸν Ροβέρτο;

ΛΟΥΪΖΑ

Περίμενε καὶ θὰ τὸ ἰδῆς.

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Δὲν μπορεῖ βέβαια νὰ φθονήσῃ τοὺς γέροντες, τοὺς δυστυχισμένους γονηοὺς του γιὰ τὸ καλὸ πού τοὺς ἔλαχε!..

ΜΙΚΑΛΣΚΗΣ

(Σηκώνει ψηλὰ τὸ ποτήρι του καὶ τραγουδεῖ). «Νὰ ζήσῃ τὸ κρασί!—νὰ ζήσῃ τὸ κρασί!»

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

(Πρὸς τὸν Μικάλσκη). Σώπα γιὰ ὄνομα Θεοῦ!
(Εἰς τὸ διπλανὸν δωμάτιον ἀκούεται δυνατὸς κρό-
τος καρέκλας ποὺ πέφτει κάτω).

ΜΙΚΑΛΣΚΗΣ

Κύριοι! σᾶς προτείνω μία πρόποσι. Στὴν ὑγεία τῆς
δεσποινίδος Ἄλμας, ποὺ εἶνε τὸ τυχερὸ παιδί τοῦ σπι-
τιοῦ μας!.. Στὴν ὑγεία καὶ αὐτοῦ τοῦ ἀρχοντικοῦ σπι-
τιοῦ, ποὺ ἐστάθηκε πάντα σ' ἐμᾶς εὐεργετικό!.. Ζήτη
ὁ οἶκος Μίλλιγκ!

ΟΛΟΙ

Ζήτη ὁ οἶκος Μίλλιγκ! ζήτωωωω!..

ΣΚΗΝΗ ΙΒ'

Οἱ ἄνω, Ροβέρτος, ὅστις στέκει εἰς τὴν θύραν

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

(Τρομαγμένη). Ὁ Ροβέρτος!..
(Ἀμνηχανία καὶ σιωπὴ γενική).

ΜΙΚΑΛΣΚΗΣ

(Μὲ θρασύτητα). Γειά σου, κουνιάδε!

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Δὲν μοῦ ἐξηγεῖς, μητέρα, πῶς αὐτοὶ οἱ δύο εὐρί-
σκονται ἔδῳ μέσα στὸ σπίτι μας καθισμένοι;

ΜΙΚΑΛΣΚΗΣ

Χώ!.. χῶ!..

ΧΑΪΝΕΚΕ

(Πρὸς τὸν Ροβέρτον). Ἔλα δά!.. Μὴν εἶσαι τόσο
πεισματοῦρη.

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

(Προχωροῦσα πρὸς τὸν Ροβέρτον). Ροβέρτε μου, δὲν
πρέπει νὰ εἴμαστε τόσο ὑπερήφανοι, τόσο σκληροί, καὶ
μάλιστα μὲ τὸ αἷμα μας.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

(Βλέπει τὸ φόρεμα τῆς Ἄλμας). Μπᾶ!.. Ἄλμα
τί εἶν' αὐτά; Ποιὸς σοῦ ἐπέτρψε;..

ΧΑΪΝΕΚΕ

Νὰ σοῦ τὸ πῶ λοιπὸν νὰ τὸ μάθης. Μὴ σοῦ περνᾷ
ἡ ἰδέα πῶς θᾶλθω στὰς Ἰνδίας! Προτιμῶ νὰ καθήσω
ἔδῳ στὴ Γερμανία νὰ φάγω τὰ παραδάκια μου.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

(Ταραγμένος). Μὰ τί συνέβη ἔδῳ μέσα;

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Μίλησε σύ, Χαϊνέκε, ἀφοῦ σ' ἐσένα ἔδωσε τὸ χαρτί.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Τί χαρτί;

ΧΑΪΝΕΚΕ

(Μὲ ὕφος ὑπεροψίας). Παιδί μου, πολλὲς φορὲς

ἀπὸ τῆ θεωρία δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ καταλάβῃ τί ἀξίζει ἓνας ἄνθρωπος. Τὴν ἀξία του ὁ καθένας σὰν νὰ ποῦμε τὴν ἔχει μέσα του. Γι' αὐτὸ κανεὶς πρέπει νὰ σέβεται τὸν καθένα, γιατί δὲν μπορεῖ νὰ ξέρῃ τί κρύβεται ἀποκάτω ἀπὸ τὰ φτωχικὰ ροῦχα. Καθένας μπορεῖ νὰ ἔχῃ γουναρικά κ' ἐπανωφόρια πλούσια...

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Μὰ θὰ μοῦ ἐξηγήσετε ἐπὶ τέλους;..

ΧΑΪΝΕΚΕ

Νὰ σοῦ ἐξηγήσω; Μὰ δὲν χρειάζεται καὶ πολύ. Μὴ μὲ κυττάζεις ἔτσι!.. Γιατί μὲ κυττάζει ἔτσι, δὲν μοῦ λές, γυναῖκα; Δὲν σ' ἔχω πλέον ἀνάγκη, γιὰ νὰ σὲ ὑπομένω.

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Μὰ ἐξήγησέ του λοιπόν!..

ΧΑΪΝΕΚΕ

Λοιπόν, ὅπως σοῦ εἶπα, εἶνε ἀπλούστατον. Ἦλθε ἐδῶ ὁ κύριος ἐμπορικὸς σύμβουλος.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Μπᾶ!.. Καὶ γιατί δὲν μ' ἐξυπνήσατε;

ΧΑΪΝΕΚΕ

Ἄ, ναί!.. Πρῶτα πρῶτα γιατί δὲν ἦταν ὁ νέος κύριος Μίλλιγκ. Ὅταν ἔλθῃ αὐτὸς πού εἶνε φίλος δικός σου, τότε μπορεῖς νὰ τὸν δεχθῆς ἐσύ. Ὁ γέρος κύριος

Μίλλιγκ εἶνε φίλος δικός μου. Ἐδώσαμε λόγο νὰ βλέπωμαστε εἰς τὸ ἐξῆς συχνά. Γιατί εἰς τὸ ἐξῆς, βλέπεις, ἐγὼ δὲν θ' ἀφήνω νὰ μὲ διατάξῃ ὁ γυιός μου... Ἐκατάλαβες;

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

(Προσπαθοῦσα νὰ κρατῆν τὸν σύζυγόν της). Ἔλα τώρα!..

ΧΑΪΝΕΚΕ

(Πρὸς τὴν σύζυγόν του). Νὰ μὴ μὲ διακόπτῃς παρακαλῶ, ὅταν ἐγὼ δίνω νουθεσίες σὰν πατέρας στὸ παιδί μου. Τώρα δὲν ἐπιτρέπω νὰ μὲ πέρνουν στὸ χέρι.

ΜΙΚΑΛΣΚΗΣ

(Ἐπισθέν του). Πολὺ σωστά!.. ἔχει δίκη!..

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Ἐμιλήσατε γιὰ τὴν Ἄλμαν;

ΧΑΪΝΕΚΕ

Πρῶτα ὠμιλήσαμε γιὰ σένα. Σ' ἔπαισε ἀπὸ τὴν ἐργασία του... γιὰ τὸν τρόπο σου τὸν ἄσχημο!.. Καὶ νὰ σοῦ πῶ τὴν ἀλήθεια, ἐπερίμενα καλύτερη συμπεριφορὰ καὶ καλύτερη ἀνταμοιβὴ ἀπὸ σένα!..

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Ἐσύ;

ΧΑΪΝΕΚΕ

Ναί! ἐγὼ ὁ γέρος καὶ τιμημένος γονιός σου. Δὲν

μοῦ ἀρέσει τὰ παιδιά μου νὰ γυρίζουν στοὺς δρόμους
σὰν ὑπάλληλοι παυμένοι!.. Εἰς τὶς τέσσαρες τὸ ἀπό-
γευμα σὲ περιμένει νὰ τοῦ δώσης λογαριασμό, εἰδεμὴ
ἔχεις νὰ πάθης..

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

(*Ἐξάπτεται, ἀλλὰ συγκρατεῖται μετὰ βίας*). Ἄς ὁ-
μιλήσωμε γιὰ τὴν Ἄλμαν. Σᾶς ἐπρόσφερε καμμίαν ἱκα-
νοποίησιν;

ΧΑΪΝΕΚΕ

Ἐννοεῖται!.. Τὴν καλύτερη ἀπ' ὅλες.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

(*Διστακτικός, διότι φοβεῖται μήπως ἀκούση καμμίαν
μωρίαν*). Λοιπὸν τὸν γάμον;

ΧΑΪΝΕΚΕ

Τί γάμον;

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Τὸν γάμον μεταξὺ τοῦ γιουῦ του καὶ τῆς..

ΧΑΪΝΕΚΕ

Ἐτρελλάθηκες;

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

(*Σηκώνεται ὄρθιος μὲ ἀγωνίαν*). Τί ἄλλο τότε;

ΧΑΪΝΕΚΕ

(*Μὲ πονηριὰ σιγὰ στὸ ἀπὲ τοῦ Ροβέρτου*). Σα-
ράντα χιλιάδες μάρκα σωστά!.. (*Μεγαλοφώνως*). Γεν-
ναῖος, ἔ;

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

(*Μὲ φωνὴν βροντώδη*). Χρήματα!..

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

(*Φοβισμένη*). Θεέ μου!.. Τὸ ἐφοβόμουν αὐτό!

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Χρήματα!

ΧΑΪΝΕΚΕ

Βέβαια!.. Καὶ τὰ βαστῶ ἐδῶ, ἀπάνω μου, σὰν νὰ
ἦσαν μετρητά.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Πῶς!.. Τὰ ἐδέχθης;

ΧΑΪΝΕΚΕ

(*Κατάπληκτος*). Ἔ;

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Σοῦ ἐπρόσφερε χρήματα καὶ σὺ τὰ ἐδέχθης;.. (*Ὁρμᾶ
ἐναντίον του ἔξω φρενῶν*).

ΜΙΚΑΛΣΚΗΣ

(*Παρεμβαίνων*). Σὲ παρακαλῶ ν' ἀφήσης ἡσυχο τὸ
γέρο.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

(*Ὁπισθοχωρεῖ κλονούμενος, χωρὶς νὰ προσέξῃ εἰς
τοὺς λόγους τοῦ Μικάλσκη*). Μητέρα μου! ἐδεχθήκατε
χρήματα; (*Ἐπικρατεῖ βραχεῖα σιγή*).

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

(Μ' ένωμένα τὰ χέρια). Είμαστε πτωχοὶ ἄνθρωποι, παιδί μου! (Ὁ Ροβέρτος κλονίζεται καὶ πέφτει μ' ἓνα γέλοιο σπασμωδικὸ ἐπάνω στὸ τραπέζι τῆς ἐργασίας. Ὁ Μικάλσκης καὶ ἡ Δουίτσα στέκουν σιμὰ καὶ περιποιοῦνται τὸν γέρο-Χαϊνέκε. Ἡ κυρία Χαϊνέκε, βλέπouσα τὸν Ροβέρτον νὰ γελᾷ, τρομάζει καὶ λέγει ἰδιαίτερος). Ὡ Θεέ μου... θὰ τρελλάθηκε! (Ἀκκουμβᾷ ὕστερα στὸ χέρι της στὸν ὄμο τοῦ Ροβέρτου). Παιδί μου, ἄκουσε μία συμβουλή ἀπὸ τὴν γρηά σου μητέρα. Δὲν πρέπει νὰ κλωτσούμε τὴν τύχην μας, γιατί ὁποῖος εἶνε ὑπερήφανος, πεθαίνει στὴν ψάθα.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Αὐτὸ δὲν θὰ ἦταν τὸ χειρότερο κακό, μητέρα μου! Εἰς τὸ ψαθί, εἰς τὸν δρόμον θὰ ἐπροτιμοῦσα νὰ πεθάνω, νὰ ψωφήσω σὰν τὸ σκυλί. Ἄλλα δώστε πίσω αὐτὰ τὰ χρήματα!.. Ἀκοῦστε με· θὰ σᾶς ὀμιλήσω ἡσυχα, φρόνιμα καὶ γνωστικά. Θὰ σᾶς ἀποδείξω φανερὰ ὅτι πρέπει νὰ κάμετε αὐτὸ ποὺ σᾶς λέγω. Αὐτοὶ μᾶς ἀτίμασαν, ἀλήθεια! ἀλλὰ ἐμεῖς δὲν εἴμεθα ἔνοχοι, δὲν πρέπει νὰ φοβούμεθα κανένα. Ἡμποροῦν νὰ κλέβουν τὴν τιμὴν ἑνὸς ἀνθρώπου ὅπως τοῦ κλέπτουν καὶ τὸ πορτοφόλι του. Εἰς αὐτὸ δὲν ὑπάρχει φταιξιμον. Ὅταν ὁμως μᾶς πληρώνουν γιὰ τὴν τιμὴν ποὺ μᾶς ἐπῆραν, ὅταν δεχόμεθα χρήματα, τότε σημαίνει πὼς δὲν εἴχαμε ποτὲ τιμὴν καὶ πὼς μᾶς πληρώνουν ὅτι ἀξιζομεν. Θεέ μου!.. τὰ ἐννοῶ ὅλα· δὲν σᾶς ἐπιπλήττω, ὄχι, καθόλου· εἴσθε πτω-

χοὶ ἄνθρωποι· μὰ τέτοια ζωὴ βασιανισμένη, ὁ φόβος πὼς μπορεῖ κανεὶς νὰ χάσῃ τὸ ψωμί του, καταστρέφουν τὴν κρίσιν καὶ τὴν ἀξιοπρέπειαν. Τώρα ἀφήνετε νὰ σᾶς τυφλώνη λίγο χουσάφι· ἀλλὰ πιστεύσατέ με, δὲν θὰ δοκιμάσετε καὶ δὲν θὰ αἰσθανθῆτε καμμίαν εὐτυχίαν, καμμίαν χαρὰν καὶ ἄλλο δὲν θὰ σᾶς μένη παρὰ ἡ ἀηδία καὶ ἡ ἀποστροφὴ. (Φαίνεται ὡς ν' ἀναπνέῃ μὲ κόπον καὶ ὡσὰν νὰ πνίγεται σχεδόν). Ὡ! ἡ ἀηδία!.. ἡ ἀηδία μὲ πνίγει!

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Μὲ κάνεις νὰ τρομάζω, παιδί μου!

ΧΑΪΝΕΚΕ

(Πρὸς τοὺς λοιπούς). Αὐτὸς εἶν' ὁ γυιὸς μου;

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Μὴν πιστεύετε πὼς θὰ ζημιωθῆτε ἂν μὲ ἀκολουθήσετε. Κυττάξτε με. Ἐμαθα κάτι τι, δὲν εἶνε ἀλήθεια; Εἶμαι γερός, δὲν εἶμαι κανέννας σακάτης· μπορεῖτε νὰ ἐμπιστευθῆτε σ' ἐμένα τὰ χρόνια ποὺ σᾶς μέλλει νὰ ζήσετε ἀκόμη. Δὲν ζητῶ ἄλλο παρὰ νὰ ἐργασθῶ γιὰ σᾶς, νὰ σᾶς κάμω πλούσιους... πλούσιους!.. Πέτε μου νὰ γίνω ὅ,τι θέλετε, νὰ δουλεύω σὰν σκυλί... ἀλλὰ δώστε πίσω αὐτὰ τὰ χρήματα!

ΧΑΪΝΕΚΕ

Αὐτὰ ὅλα ποὺ λὲς εἶνε καλά. Ἄλλὰ ἀξιζει καλύτερα τὸ σημερινὸ αὐγὸ ἀπὸ τὴν αὐριανὴ τὴν κόττα...

ΜΙΚΑΛΣΚΗΣ

Καλά τὸ λές, γέρο! καλά τὸ λές! Ἔχεις δίκη!..

ΧΑΪΝΕΚΕ

Ἀλήθεια!.. καλά τὸ εἶπα!.. Λοιπόν, παιδί μου, κρά-
τα ἔσὸ τὴν κόττα σου κ' ἐγὼ κρατῶ τὸ αὐγό μου... Μά-
λιστα πηγαίνω τώρα ἀμέσως νὰ τὸ κάμω ψιλά...

ΜΙΚΑΛΣΚΗΣ

Μπράβο, γέρο!.. μπράβο!..

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Καὶ σὺ, μητέρα, καὶ σὺ ἀκόμη εἶσαι σύμφωνη; Θεέ
μου! μὰ τί ἤμπορῶ νὰ κάμω περισσότερον; Ἄλμα, πρό-
κειται γιὰ σένα. Σοῦ ζητῶ νὰ μὲ συγχωρήσης γιὰ ὅλα
ὅσα σοῦ εἶπα, ἀλλὰ βοήθησέ με, βοήθησέ με νὰ σὲ σώ-
σω!.. (Πιάνει τὴν Ἄλμαν ἀπὸ τὸ χέρι αὐτῆ ἀντιστέκε-
ται, ἀλλὰ ἐκεῖνος τὴν σύρει ἕως τὸ μέσον τῆς σκηνῆς).
Ἐπαρადόθηκες, ἔστω! ἄς παραδεχθοῦμε πὼς εἶχες τὸ δι-
καίωμα νὰ τὸ πράξεις... ἀλλὰ δὲν ἐπουληθήκες, ἀλλὰ τὸν
ἔρωτά σου δὲν τὸν ἐκδέτεις γιὰ νὰ τὸν ἀγοράζῃ ὅποιος
θέλει στοὺς δρόμους. Ἄλμα!.. πές τους τὸ αὐτό!..

ΑΛΜΑ

(Μὲ θυμόν). ὦχ! ἄφησέ με ἤσυχη.

ΛΟΥΪΖΑ

Θὰ τοῦ σπάσῃ τὸ χέρι τοῦ παιδιοῦ!

ΑΛΜΑ

(Πρὸς τὸν Ροβέρτον). Νὰ σοῦ πῶ, τοῦ λόγου σου
δὲν ἔχεις πλέον δικαίωμα νὰ μὲ προστάξῃς!.. (Ἀποσπᾶ-
ται ἀπὸ τὰ χέρια του).

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Ἀδελφή μου!..

ΑΛΜΑ

Καὶ ξέρε το πὼς θὰ πάω καὶ στὸ χορό!.. Ρώτησε
τὴ μαμά.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Μητέρα;..

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Μὰ γιατί ἢ καὺμένη νὰ μὴ μπορῇ νὰ πάῃ κι' αὐτὴ
σὲ μὰ διασκέδασι;

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

(Ἀπελπισμένος). Ἄ! ἔτσι εἴμαστε λοιπόν;

ΜΙΚΑΛΣΚΗΣ

(Καθισμένος εἰς τὴν πολθρόναν, μὲ ὕφος χλευα-
στικό). Ναῖσκε! Ἔτσι εἴμαστε!.. μάλιστα.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Ἄ! ἀχρεῖτε, φαῦλε, μεσίτη!.. (Πιάνει τὴν πολθρό-
ναν ποὺ κἀθεται ὁ Μικάλσκης καὶ τὴν σείει δυνατά).
Σήκω καὶ πήγαινε ἔξω! ἔξω καὶ οἱ δυό σας!..

ΜΙΚΑΛΣΚΗΣ

(Ὁρμᾷ ἐναντίον του). Ἄ! μὰ τὸ ξεύρεις βρέ, ποὺ
μ' ἐπαρσακότισες;

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

(*Ἐξακολουθεῖ νὰ κρατῆ δυνατὰ τὴν πολθρόνα*).
Ἄλλοίμονο σ' ἐσένα ἂν μ' ἀγγίξεις!

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

(*Παρεμβαίνουσα*). Μὰ θὰ μοῦ σπάσης τὴν πολθρόνα!.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Ἄ, βέβαια!.. εἶνε καὶ αὐτὴ ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ Μίλλινγκ;..

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Βέβαια!

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Ἄπὸ τὸν φίλτατον κύριον Κάρολον, ἔ;

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

Βεβαιότατα.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

(*Με ἄγριο γέλιο*). Ὅριστε λοιπόν!... (*Κτυπᾷ τὴν πολθρόναν εἰς τὸ πάτωμα δυνατὰ, ὥστε νὰ κομματιασθῆ μὲ κρότον καὶ πετᾷ τὰ κομμάτια μπροστὰ στὴ μητέρα του. Οἱ ἄλλοι μένουν κατάπληκτοι*).

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

(*Κλαίει*). Τὴν πολθρόνα μου!.. Κοῖμα στὴν ὥραία μου πολθρόνα!.. (*Συνάξει τὰ κομμάτια καὶ τὰ πηγαίνει πρὸς τ' ἀριστερά, ἔπειτα πηγαίνει καὶ κάθεται σὲ μιὰ καρέκλα*).

ΧΑΪΝΕΚΕ

Ἄ!.. μὰ αὐτὸ κατήντησε ἐνοχλητικόν. (*Ἐτοιμάζεται νὰ ἐξέλθῃ*).

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

(*Πρὸς τὸν Χαϊνέκε, ἀναχαιτίζων αὐτόν*). Τοῦ λόγου σου θὰ ἐπιστρέψῃς τὰ χρήματα τῆς ἀτιμίας, ναὶ ἢ ὄχι;

ΧΑΪΝΕΚΕ

Τέτοιο πράγμα δὲν τῶχω στὸ νοῦ μου.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Τότε λοιπὸν ἐτελείωσα μαζί σου!.. Δὲν ὑπάρχει πλέον σχέση μετὰξὺ μας!.. Οὔτε μ' ἐσένα, μητέρα!.. Ὅστε γεννιέται κανεὶς εἰς τὸν κόσμον μὲ τὸ στίγμα τῆς ἀτιμίας εἰς τὸ μέτωπόν του;.. Πολὺ καλὰ! Ἄλλὰ τότε, ἀφοῦ ἦτον ἀναγκαῖον νὰ λθῶ κ' ἐγὼ στὸν κόσμον, γιατί δὲν μὲ ἄφηναν μέσα στὴ λάσπη ποὺ γεννήθηκα, νὰ κυλιέμαι μέσα σ' αὐτὴν... ἀφοῦ ἔτσι τὸ θέλει ἡ χαριτωμένη μου οἰκογένεια;

ΛΟΥΓΪΖΑ

Τ' ἀκοῦς, μητέρα;.. Αὐτὸς ἦταν πάντοτε τὸ χαϊδευμένο σου παιδί!

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Ἄχι, μητέρα!.. Μὴν ἀκούσης τί εἶπα! (*Πλησιάζει καὶ γονατίζει μπροστὰ τῆς*). Δὲν εἶπα τίποτε!.. καὶ ἂν εἶπα, ἦταν τρέλλα!.. Μαμά! λυπήσου με! Ἦμπορεῖς νὰ

σώσης και τους δύο μας!.. "Έλα μαζί μου!.. (*Ἡ Κυρία Χαϊνέκε μένει ἄκαμπτος· ὁ Ροβέρτος στρέφεται πρὸς τὸν τοῖχον μὲ κίνημα μανίας*).

ΚΥΡΙΑ ΧΑΪΝΕΚΕ

(*Κλαίονσα*). Τώρα στὸ θυμὸ σου θέλεις νὰ μοῦ καταστρέψης και τὸν καθρέφτη;

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

(*Ρίπτει ἓνα βλέμμα και παρατηρεῖ ἀπλανῶς τὸν καθρέφτην, ἔπειτα στρέφεται και κοιτάζει τοὺς ἄλλους*). Μιλᾶμε γλῶσσα ἀλλοιώτικη καθέννας και δὲν μπορούμε νὰ συνεννοηθοῦμε.

ΜΙΚΑΛΣΚΗΣ

(*Ποῦ ἐν τῷ μεταξὺ συνωμιλοῦσε κρυφὰ μὲ τὸν Χαϊνέκε*). "Α! γιὰ νὰ σοῦ πῶ! Τὸ ξεύρεις πὼς μᾶς παρασκότισες; "Αρκετὰ μᾶς ἔκανες τὸν παλληκαρᾶ! "Έλα τώρα! κόπιασ' ἔξω!..

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

(*Τὸν ἀπωθεῖ βιαίως*). Πίσω!.. (*Βλέπει τὸν πατέρα του και τὰς ἀδελφάς του ποῦ τὸν περικυκλώνουν και φωνάζουν μὲ ὀργήν, και καταλαμβάνεται ἀπὸ δυνατὸ και σαρκαστικὸ γέλιο*). "Α!.. ἐννοῶ!.. μὲ διόχνουν!..

ΜΙΚΑΛΣΚΗΣ

(*Τοῦ ἀνοίγει τὴν θύραν*). "Έξω!.. ἔξω!..

ΣΚΗΝΗ ΙΓ'

Οἱ ἄνω, Τράστ

"Ο Τράστ εὑρίσκειται εἰς τὸ κατώφλι τῆς θύρας δταν τὴν ἀνοίγει ὁ Μικάλσκη.

ΤΡΑΣΤ

(*Κτυπᾷ ἐλαφρὰ τὸν ὄμο τοῦ Μικάλσκη*). Εὐχαριστῶ διὰ τὴν καλὴν ὑποδοχὴν.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

(*Ἀναγνωρίζει τὸν Τράστ, βγάζει μιὰ δυνατὴ φωνὴ και ἀπλώνει πρὸς αὐτὸν και τὰ δύο του χέρια*). Τί θέλεις ἐδῶ;.. "Εδῶ εἶνε καταγώγιον!.. Ξεύρεις τί εἴμαστε ἔμεῖς; Εἴμαστε ἄνθρωποι ποῦ πουλιόμαστε και προσφερόμαστε σ' ὅποιον μᾶς δώση περισσότερα!.. Χά!.. χά!.. χά!.. (*Σκεπάζει μὲ λυγμοὺς τὸ πρόσωπο μὲ τὰ χέρια του*).

(*Ἡ "Αλμα βλέπουσα τὸν Τράστ ἀποσύρεται ντροπιασμένη. Ἡ Λουίζα και ὁ Μικάλσκη ἀποσύρονται εἰς τὸ μαγειρεῖον. Ὁ Τράστ στέκει και κοιτάζει τοὺς φεύγοντας ἀπλανῶς*).

ΑΥΛΑΙΑ

ΠΡΑΞΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ

Σκηνογραφία καὶ διάκοσμος ὅπως καὶ εἰς τὴν Β' πράξιν.

ΣΚΗΝΗ Α'

Τράστ, Ροβέρτος, Γουλιέλμος

Ὁ Ροβέρτος κρατεῖ ἀποκάτω ἀπὸ τὴν μασχάλην χαρτοφυλάκιον.

ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΣ

(*Χαμηλοφώνως πρὸς τὸν Τράστ*). Μὲ συγχωρεῖτε... ἔχω αὐστηρὰν διαταγὴν νὰ μὴν ἀφήσω νὰ ἔμβη μέσα πλέον ὁ νέος κύριος Χαϊνέκε.

ΤΡΑΣΤ

Οὔτ' ἐγώ;..

ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΣ

Ἄ, ὄχι!.. Διὰ τὸν κύριον κόμιτα ἀλλάζει τὸ πράγμα.

ΤΡΑΣΤ

Εὐχαριστῶ διὰ τὴν ἐξαίρεσιν. Ὁ κύριος Χαϊνέκε εἶνε μαζί μου. Ἀναλαμβάνω ἐγὼ τὴν εὐθύνην. Θὰ περιμένωμεν τὸν κύριον ἔμπορικὸν σύμβουλον.

ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΣ

Μά...

ΤΡΑΣΤ

(*Ψάχνει στὸ πορτοφόλι του*). Τί προτιμᾶς;.. χαρτὶ ἢ νομίσματα;.. Δὲν εἶνε λοιπὸν κανεὶς στὸ σπίτι;

ΠΡΑΞΙΣ Δ'— ΣΚΗΝΗ Β'

ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΣ

Ὁ κύριος ἔμπορικὸς σύμβουλος ἐπῆγε μιὰ στιγμὴ στὸ γραφεῖο του. Ἡ κυρία ἔχει πονοκέφαλον. Ἡ δεσποινὶς διέταξε νὰ τῆς ἐτοιμάσουν τὸ ἀμάξι διὰ νὰ κατεβῇ στὴν πόλι... καὶ ὁ κύριος Κάρολος τὸ ἴδιο.

ΤΡΑΣΤ

Μαζί θὰ πᾶνε;

ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΣ

Ἄ, ὄχι!.. Δὲν πηγαίνουν ποτὲ μαζί. Ἄλλὰ ὁ κύριος Κάρολος ἤθελε νὰ εἰδοποιήσῃ τοὺς προσκεκλημένους νὰ μὴν ἔλθουν ἀπόψε ἐξ αἰτίας τοῦ... (*Δείχνει τὸν Ροβέρτον ποὺ στέκει ἀπέναντι*).

ΤΡΑΣΤ

Καλά... πῆγαινε.

ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΣ

Ἄγαπᾶτε τίποτε;

ΤΡΑΣΤ

Πῆγαινε! (*Ὁ Γουλιέλμος ἐξέρχεται ἀφοῦ κάμῃ βαθεῖαν υπόκλισιν*).

ΣΚΗΝΗ Β'

Τράστ, Ροβέρτος

ΤΡΑΣΤ

Ἔλα δὴ τώρα ἐσύ, φίλτατε.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Τί θέλεις;

ΤΡΑΣΤ

Ἐγώ; Μὰ τὸ ξέρεις καλὰ ὅτι ἐγὼ ποτὲ δὲν θέλω τίποτε· ἀφήνω νὰ μὲ διευθύνουν τὰ γεγονότα. Ἐγὼ ἀπ' ἐναντίας σ' ἐρωτῶ τί γυρεύεις ἐσὺ ἐδῶ μέσα;

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Νὰ λογαριασθῶ.

ΤΡΑΣΤ

Ἐννοεῖται τὸ γνωρίζω αὐτό· ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν ἔχεις ὄρεξιν νὰ δεχθῆς τὴν χειραψίαν, ποὺ δίδεται συνήθως εἰς αὐτὰς τὰς ἐπισημοὺς περιστάσεις εἰς ἓνα ἱκανὸν καὶ ἀξιὸν συνεργάτην, δὲν ἐννοῶ γιατί νὰ μὴ στείλῃς καλύτερα τὰ βιβλία σου εἰς τὸ γραφεῖον· αὐτὸ θὰ ἦτο ἀρκετόν.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Βέβαια· αὐτὸ θὰ ἦτο τὸ ἀπλούστερον...

ΤΡΑΣΤ

Φίλτατε Ροβέρτε, ἐπίτρεψέ μου νὰ σοῦ ὁμιλήσω καὶ πάλιν ὡς φίλος.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Λέγε, λέγε.

ΤΡΑΣΤ

Καταδιώκεις ἓνα φάντασμα.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Πῶς!..

ΤΡΑΣΤ

Κανεῖς δὲν ἔβλαψε τὴν τιμὴ σου.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Πῶς;.. γιατί;

ΤΡΑΣΤ

Γιατὶ κανεῖς στὸν κόσμον δὲν μπορεῖ νὰ τὸ κάμῃ αὐτό.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Τί λές!

ΤΡΑΣΤ

Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἀποκαλεῖς τιμὴν σου, ἐκεῖνο τὸ μῖγμα τῆς αἰδοῦς, τῆς τιμιότητος, τῆς εὐθύτητος, τῆς ὑψηλοφροσύνης, ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐκαλλιέργησες μέσα εἰς τὴν ψυχὴν σου ζῶν ὡς ἔντιμος νέος καὶ αὐστηρῶς προσηλωμένος εἰς τὸ καθῆκον, δὲν ἠμπορεῖ νὰ σοῦ τὸ ἀφαιρέσῃ κανεῖς μὲ μίαν κακοήθη προᾶξιν. Ἡ ἀποτελεῖ μέρος τοῦ ἑαυτοῦ σου, ἢ δὲν ὑπάρχει διόλου. Κανένα κοινὸν δὲν ὑπάρχει μεταξὺ σοῦ καὶ τοῦ εἵδους ἐκείνου τῆς τιμῆς, τὴν ὁποῖαν τὸ γάντι τοῦ πρώτου τυχόντος καυγατζῆ τοῦ συρμοῦ ἠμπορεῖ νὰ κηλιδώσῃ ἅμα ἐγγίξῃ τὸ πρόσωπόν σου. Αὐτὸ δύναται μόνον νὰ χρησιμεύῃ ὡς φόβητρον εἰς τοὺς δειλοὺς, ὡς παιγνίδι εἰς τοὺς ὀκνηροὺς καὶ ὡς ἀσπίς εἰς τοὺς φαύλους.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Ὅμιλεῖς σὰν ἄνθρωπος ποὺ κάνει τὴν ἀνάγκην φιλοτιμίαν.

ΤΡΑΣΤ

Πιθανόν, γιατί κάθε ἀρετή και φιλοτιμία ἐπλάσθη ἀπὸ τὴν ἀνάγκην.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Και ἡ οἰκογένειά μου;

ΤΡΑΣΤ

Ἐνόμιζα ὅτι δὲν ἔχεις πλέον. (Ὁ Ροβέρτος σπαρασσόμενος ἀπὸ τὴν ὀδύνην κρύβει τὸ πρόσωπον μὲ τὰ χεῖρα του). Σ' ἐννοῶ. Αἰσθάνεσαι ἀκόμη τὴν φρικίασιν τοῦ νεύρου ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐκόπη τὸ μέλος μὲ τὸ ὁποῖον ἐσυνδέετο. Μὴ ἀφήνεσαι εἰς τὴν πλάνην! Νομίζει κανεὶς ὅτι τοῦ πονεῖ ἀκόμη τὸ δάκτυλο τοῦ ποδιοῦ του, ἐνῶ ὀλόκληρον τὸ πόδι του ἔχει ἀποκοπῆ.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Σὺ δὲν εἶχες ποτὲ ἀδελφὴν.

ΤΡΑΣΤ

Μὰ δὲν μοῦ λές, ἐγὼ ὁ ἀριστοκράτης λοιπὸν πρέπει νὰ σὲ διδάξω νὰ φέρεσαι συγκαταβατικῶς πρὸς τοὺς κατωτέρους σου; Φίλτατέ μου, μὴ περιφρονηῖς τοὺς ἰδικούς σου! Μὴ λές πὼς εἶνε χειρότεροι ἀπὸ σένα ἢ ἀπὸ μένα· εἶνε διαφορετικοί, καὶ τίποτε ἄλλο. Ἡ καρδιά των ἔχει ἓνα τρόπον νὰ αἰσθάνεται ξένον ὅπως διόλου γιὰ σένα· τὸ μυαλό των φοντάζεται τὰ πράγματα κατὰ τρόπον πού ἐσὺ δὲν τὰ ἐννοεῖς. Δὲν θὰ ἦτο λοιπὸν ἀδικία καὶ μικρόνοια νὰ θέλῃ κανεὶς νὰ τοὺς καταδικάσῃ διὰ

τοῦτο; Καὶ γιὰ νὰ σοῦ τὸ πῶ, παιδί μου, εἰς τὸν ἀγῶνα πού εἶχες μὲ τοὺς δικούς σου, ἐσὺ ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ὡς τὸ τέλος εἶχες ἄδικον.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Πῶς! ἐσὺ μοῦ τὸ λές αὐτό;

ΤΡΑΣΤ

Ναί, ἐγὼ ἔχω αὐτὸ τὸ θάρρος. Ἔρχεσαι ἐσὺ ἀπὸ ξένες χώρες, ὅπου ἄλλαξες δέρμα καμμιά δεκαριά φορὲς ἕξ αἰτίας τῶν διαρκῶν σχέσεών σου μὲ ἐντίμους ἀνθρώπους καὶ ζητεῖς ἀπὸ τοὺς δικούς σου γιὰ τὸ χατήρι σου ν' ἀλλάξουν σὲ μιὰ μέρα τὸ δέρμα μὲ τὸ ὁποῖον ζοῦν ἀφότου ἐγεννήθησαν. Μὰ ἡ ἀπαίτησίς σου εἶνε παράλογος, φίλε μου! Τὸ σπῖτι τοῦ Μίλλιγκ ἀπέδωκε πραγματικῶς τὴν τιμὴν εἰς τὴν ἀδελφὴν σου, δηλαδὴ τὴν τιμὴν ἐκείνην πού τῆς χρειάζεται, διότι κάθε πράγμα εἰς τὸν κόσμον ἔχει τὴν ἀξίαν του. Κάμε μου τὴν χάριν καὶ ρώτησε τώρα εἰς τοὺς κύκλους ἀπὸ τοὺς ὁποίους κ' ἐσὺ ἐβγήκες, ἐὰν μὲ τὸ κεφάλαιον αὐτὸ πού σήμερα τῆς ἔπεσε στήν τσέπη, ἡ ἀδελφή σου δὲν εἶνε νύφη πολὺ περισσότερο ζηλευμένη παρ' ὅ,τι ἦταν προτιήτερα.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Τράστ, εἶσαι ἀπότομος καὶ σκληρός!

ΤΡΑΣΤ

Ἀπότομος ὅπως ἡ φύσις· σκληρὸς ὅπως ἡ ἀλήθεια. Μόνον οἱ ἠλίθιοι καὶ οἱ ὀκνηροὶ ἠμποροῦν νὰ πλάτ-

τούν και να θνείρεύονται με κάθε θυσίαν ειδύλλια τρι-
γύρω των. Ἄλλά σὺ δὲν ἔχεις τίποτε κοινὸν με αὐτούς.
Ὡστε δός μου τὸ χέρι, ἀποτίναξε τὴν κόνιν τῆς πα-
τριδος σου ἀπὸ τὰ ὑποδήματά σου καὶ μὴ κυττάζης πλέον
ὀπίσω σου.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Πρὸ τούτου ὅμως πρέπει κ' ἐγὼ νὰ λάβω τὴν προ-
σωπικὴν μου ἱκανοποίησιν.

ΤΡΑΣΤ

Ἐπιθυμεῖς λοιπὸν ὀπωσδήποτε νὰ μονομαχήσης μα-
ζί του;

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Εἶχα παραιτηθῆ ἀπ' αὐτὸν τὸν σκοπὸν, ἀλλὰ τώρα...
τώρα τὸ θέλω!

ΤΡΑΣΤ

Βλέπω, φίλε μου, ὅτι ἔχεις πολὺ ὀπισθοδρομικὰς ἰδέας.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Ὅπισθοδρομικὰς, ἔστω!.. Δὲν ἔχω τὴν δύναμιν νὰ ὑ-
πωθῶ μέχρι τῶν ἰδικῶν σου ἰδεῶν· ἴσως ἀκριβῶς διότι
ἐγεννήθηκα χυδαῖος καὶ μοῦ ἔγινεν ἔξωτερικὸς ἐμβολια-
σμὸς με τὰς οὐτοπίας περὶ τῆς τιμῆς. Ἄφησέ με λοιπὸν
νὰ ὑποκύψω, καταβαλλόμενος ἀπὸ τὴν μικρότητα τῶν
ἰδεῶν μου.

ΤΡΑΣΤ

Καὶ ἂν αὐτὸς δὲν θελήσῃ;

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Θὰ τὸν ἔξαναγκάσω.

ΤΡΑΣΤ

Ἄ!.. (*Ἰδιατέρως*) Μὲ τὸ ρεβόλβερ!.. (*Δυνατά*). Ἄ-
κουσε πρῶτα ἓνα λόγο. Ἐὰν ἐπιθυμῆς με κάθε τρόπον
νὰ σοῦ φυτεύσῃ ὁ κύριος Κάρολος μίαν σφαῖραν εἰς τὸ
σῶμα, πρέπει νὰ τοῦ ἀφαιρέσῃς προτιήτερα κάθε πρόφα-
σιν, με τὴν ὁποίαν θὰ ἠμποροῦσε ν' ἀρνηθῆ.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Σ' αὐτὸ ἔχεις δίκη.

ΤΡΑΣΤ

(*Ἐξάγει ἀπὸ τὴν τσέπη του ἓνα μπλόκ ἐπιταγῶν*).
Μήπως ντρέπεσαι νὰ δεχθῆς;

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Ὅχι. Ἐπραξες τόσα γιὰ μένα, ὥστε δὲν μπορῶ νὰ
ντραπῶ.

ΤΡΑΣΤ

(*Γράφει τὴν ἐπιταγὴν καὶ τοῦ τὴν δίδει*). Πάρε.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Καὶ ἂν με τὴν ἐργασίαν μου δὲν δυνηθῶ νὰ ἐξο-
φλήσω τὸ χρέος μου;

ΤΡΑΣΤ

Τότε θὰ τὸ γράψω εἰς τὸ μεγάλο βιβλίον, ὅπου κα-

ταγράφονται οί λογαριασμοί τῆς φιλίας. *(Χαϊδεύει τὸ κεφάλι τοῦ Ροβέρτου)*. Ἔλα δά!.. δὲν εἶνε καὶ σπουδαῖο πρᾶγμα. Ἄλλά, παιδί μου, ἐλθσμόνησες ὅλωσ διόλου κάτι τι...

Τί; ΡΟΒΕΡΤΟΣ

 ΤΡΑΣΤ
Τὴν Ἐλεονώραν!

 ΡΟΒΕΡΤΟΣ
(Συνταράσσεται). Μὴ μοῦ τὴν ἀναφέρης.

 ΤΡΑΣΤ
Τὴν ἀγαπᾶς;

 ΡΟΒΕΡΤΟΣ
Μὴ μ' ἐρωτᾷς.

 ΤΡΑΣΤ
Πρέπει τάχα νὰ σὲ θεωρῇ ἐκείνη ὡς φονέα τοῦ ἀδελφοῦ τῆς;

 ΡΟΒΕΡΤΟΣ
Καλύτερα νὰ μὲ θεωρῇ τέτοιον παρὰ ἀτιμασμένον!

 ΤΡΑΣΤ
(Ἀγορθώνεται μὲ ὑπερηφάνειαν). Μήπως δὲν εἶμαι κ' ἐγὼ ἓνας ἀπ' αὐτοὺς τοὺς δῆθεν ἀτιμασμένους; Καὶ ὅμως ἐσὺ πάντοτε μ' ἐσεβιάσθης ὡς τίμιον ἄνθρωπον. Δὲν κρατῶ κ' ἐγὼ τάχα ψηλά τὸ κεφάλι ὅπως ὄλοι εἰς τὸν κόσμον; Ντροπὴ σου!..

 ΡΟΒΕΡΤΟΣ
(Μετὰ βραχεῖαν σιωπὴν). Τράστ, συγχώρησέ με.

ΤΡΑΣΤ

Νὰ σὲ συγχωρήσω;.. Ἄνοησίες!.. Σὲ ἀγαπῶ, αὐτὸ εἶνε ὅλο!

 ΡΟΒΕΡΤΟΣ
Τράστ, δὲν θὰ μονομαχήσω.

 ΤΡΑΣΤ
Ἔχω τὸν λόγο σου;

 ΡΟΒΕΡΤΟΣ
Τὸν ἔχεις.

 ΤΡΑΣΤ
Τότε ἔλα, πᾶμε.

 ΡΟΒΕΡΤΟΣ
Ποῦ;

 ΤΡΑΣΤ
Ἐύρω κ' ἐγώ;.. Στὸν κόσμο.

 ΡΟΒΕΡΤΟΣ
Συγγνώμην!.. Πρέπει τάχα νὰ στερηθῶ τὴν εὐχαρίστησιν τοῦ νὰ ρίψω κατὰ πρόσωπον τοῦ γενναίου δωρητοῦ τὰ χρήματά του;

ΣΚΗΝΗ Γ'

Οἱ ἄνω, Γουλιέλμος

ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΣ

Ὁ κύριος ἐμπορικὸς σύμβουλος ἐπήγε τώρα εἰς τὸ γραφεῖον του.

ΤΡΑΣΤ

(*Ἰδιαίτερος*). Καὶ ὁ Κάρολος δὲν εἶνε εἰς τὸ σπίτι!..
Τόσο τὸ καλύτερον!

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

(*Ἀρπάζει τὸ χαρτοφυλάκιον*). Πηγαίνω!

ΤΡΑΣΤ

Πήγαινε καὶ κατόπιν περιμένε με.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Τί ἄλλο θέλεις;

ΤΡΑΣΤ

Μὴ σὲ μέλει! Ἔλα δῶ λιγάκι. (*Σιγά*). Πρὶν πᾶς,
δῶσε μου τὸ ρεβόλβερ.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Σὲ παρακαλῶ, ἄφησέ μου το. Δὲν ἔχεις ἐμπιστοσύ-
νη σ' ἐμένα;

ΤΡΑΣΤ

Φοβοῦμαι μήπως σοῦ μπῆκε στὸν νοῦ ἡ ἱστορία
τοῦ Περίτου ποὺ διηγήθηκα.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Καὶ ὁ λόγος τῆς τιμῆς μεταξὺ τῶν δυό μας τῶν ἀτι-
μασμένων δὲν ἔχει λοιπὸν καμμίαν ἀξίαν;

ΤΡΑΣΤ

Καλῶ, κράτησέ το. (*Ὁ Ροβέρτος καὶ ὁ Γουλιέλμος*

ἐξέρχονται. Ὁ Τράστ θέλει κατ' ἀρχὰς νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ,
ἔπειτα σαματῶ). Ἐὰν ἐκεῖνος ὁ μάγκας ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ
σπίτι τὸν παραλαμβάνω καὶ τὸν κρατῶ ἐδῶ. Ἀλλὰ τώρα
πρόκειται περὶ πολὺ σπουδαιότερου πράγματος...θέλω
νὰ ἰδῶ ἐὰν αὐτὴ ἡ νέα εἶνε ὅπως τὴν συλλογίζομαι...

ΣΚΗΝΗ Δ'

Τράστ, Ἐλεονώρα

Ἡ Ἐλεονώρα φορεῖ χε μερὴν ἔνδυμασιν, καπέλλο,
ἐπανωφόρι καὶ μανσόν. Εἰσέρχεται ἀπὸ τὴν δεξιὰν θύραν.

ΤΡΑΣΤ

(*Βλέπων τὴν Ἐλεονώραν*). Ἄ! εἶμαι πράγματι τυ-
χερός!..

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

(*Ταραγμένη τοῦ δίδει τὸ χέρι*). Κύριε κόμι!.. ξεύ-
ρετε ἀπὸ ποῦ ἔρχομαι; ἀπὸ τὴν κατοικίαν σας!.. (*Βγά-
ζει καὶ ἀποθέτει κάπου τὸ ἐπανωφόρι καὶ τὸ μανσόν*)
Μὴν ἐκπλαγῆτε διὰ τὴν τόλμην μου· ἀλλὰ ἐσκέφθηκα ὅτι
μόνον ἀπὸ σᾶς θὰ ἤμποροῦσα νὰ μάθω τί συμβαίνει
ἐδῶ μέσα. Ἐφοβούμην ὅτι ὁ ἀδελφός μου ἦταν ἔτοιμος
νὰ βυθίσῃ τὴν δυστυχισμένην ἐκεῖνην νέαν εἰς τὴν συμ-
φοράν. Ἐμαθε τάχα τὰ διατρέχοντα ὁ Ροβέρτος;

ΤΡΑΣΤ

Νὰ ἦταν αὐτὸ μόνον!

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Τί άλλο ακόμη;

ΤΡΑΣΤ

‘Ομολογῶ ὅτι δὲν εὐρίσκω λέξεις νὰ τὸ εἰπῶ εἰς μίαν δεσποινίδα.

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

‘Ομιλήσατε ἐλεύθερα.

ΤΡΑΣΤ

Λοιπὸν ἡ οἰκογένειά σας ἔκρινε καλὸν νὰ κάμῃ τοὺς φτωχοὺς αὐτοὺς ἀνθρώπους νὰ λησμονήσουν τὴν ἐντροπὴν ἐκμεταλλευομένη τὴν ἀδυναμίαν των, δηλαδὴ τὴν πενίαν των.

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Τί λέγετε!.. Θέλετε νὰ πῆτε ὅτι ἠθέλησαν ν’ ἀπαλλαγῶν ἀπὸ τὰς ὑποχρεώσεις πού ἔχει ὁ ἀδελφός μου πρὸς τὴν νέαν, μὲ χρήματα; (‘Ο Τράστ νεύει βεβαιωτικῶς). ‘Α, Θεέ μου!

ΤΡΑΣΤ

‘Εννοεῖται ὅτι ἐγὼ ἀπέχω ἀπὸ κάθε κρίσιν. ‘Αλλως τε τὸ μέσον αὐτὸ πού μετεχειρίσθησαν εἶνε τὸ γενικῶς συνηθισμένον διὰ νὰ διαλύωνται αὐτοῦ τοῦ εἴδους οἱ δεσμοί. ‘Αλλὰ φοβοῦμαι τὸν φίλον μας.

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

(Κρούβει τὸ πρόσωπο μὲ τὰ χέρια της). Πῶς θὰ δυνηθῶ νὰ τὸν ἱκανοποιήσω!

ΤΡΑΣΤ

Αἰσθάνεσθε αὐτὴν τὴν ὑποχρέωσιν!

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

‘Ακοῦτ’ ἐκεῖ ἀν τὴν αἰσθάνωμαι! Φοίττω ὅλη καὶ ἐξάνισταμαι ἐναντίον αὐτῆς τῆς ἐλειειῆς συνηθείας πού ἐπικρατεῖ εἰς τὸ σπίτι τῶν γονέων μου, νὰ πληρώνουν... πάντοτε νὰ πληρώνουν... Ἡ τιμὴ ἡ δικαιοσύνη, ὁ ἔρωσ, ὅλα πληρώνονται!.. Μποροῦμε νὰ το κάνωμε, βλέπετε, ἀφοῦ εἴμεθα πλούσιοι!.. (Κάθεται μὲ ὀρμὴν ἐπάνω εἰς μίαν καρέκλαν, ἔπειτα σηκώνεται διὰ μιᾶς). Μὲ συγχωρεῖτε!.. εἶμαι ἔξω ἀπὸ τὰ λογικά μου! ὀμιλῶ γιὰ τὴν οἰκογένειάν μου σάν νὰ ἦσαν ξένοι.

ΤΡΑΣΤ

‘Ισως εἶνε περισσότερον ξένοι ἀπ’ ὅ,τι φαντάζεσθε.

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

(Περὶλυπος). ‘Ω! ἄμποτε νὰ εἴχετε δίκαιον!.. (‘Ο Τράστ ἀκροάζεται πρὸς τὰ ἔξω). Τί ἔχετε;

ΤΡΑΣΤ

Δὲν εἶνε αὐτὴ ἡ φωνὴ τοῦ ἀδελφοῦ σας;

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

(Πλησιάζει εἰς τὴν θύραν). Ναί, αὐτὸς εἶνε μὲ τοὺς δύο φίλους του.

ΤΡΑΣΤ

(‘Ιδιαιτέρως). Δὲν ἔπρεπε νὰ τοῦ ἀφήσω τὸ ὄπλον!..

(Δυνατά). Πηγαίνει εις τὸ γραφεῖον ὁ ἀδελφός σας;
(Πέρνει τὸ καπέλλο του).

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Ὁχι, φαίνεται ὅτι ἔρχονται ἀπ' ἐδῶ.

ΤΡΑΣΤ

(Ἀποθέτει πάλιν τὸ καπέλλο του). Καλά, τότε τὸν περιμένω ἐδῶ. Δεσποινίς, μίαν παράκλησιν θὰ σᾶς κάμω. Ὁ φίλος μου θὰ φύγη μαζί μου σήμερον ἀπ' ἐδῶ, αὐριον ἀπὸ αὐτὴν τὴν πόλιν, ἐντὸς ὀλίγου δέ, ὡς ἐλπίζω, καὶ ἀπὸ τὴν Εὐρώπην...

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

(Ἰδιαίτερος). ὦ!..

ΤΡΑΣΤ

Σήμερον ὅμως ἐπιθυμῶ νὰ μὴ λάβῃ χώραν συνάντησις μετὰξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀδελφοῦ σας· καὶ ἂν τυχὸν συμβῆ αὐτό, χωρὶς νὰ δυνηθῶ νὰ τὸ ἐμποδίσω, σᾶς παρακαλῶ νὰ εἰσθε καὶ σεῖς παροῦσα.

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

(Νεύει μὲ προθυμίαν ὅτι δέχεται. Ἀκούονται φωναίσιμα εἰς τὴν θύραν. Τρέχει πρὸς τὰ δεξιὰ, ἀλλὰ πρὶν νὰ φθάσῃ εἰς τὴν θύραν, σταματᾷ καὶ λέγει). Τί πρέπει νὰ πράξω, κύριε κόμι;

ΤΡΑΣΤ

Νὰ μείνετε πιστὴ εἰς τὸν ἑαυτὸν σας.

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Θὰ μείνω! (Ἐξέρχεται).

ΣΚΗΝΗ Ε'

Τράστ, Κάρολος, Λοθάριος, Οὔγος

ΚΑΡΟΛΟΣ

(Ἐκπληκτος). ὦ!.. κύριε κόμι!..

ΛΟΘΑΡΙΟΣ

(Σιγά). Καλὰ ἐκάμαμε νὰ ἔλθωμε μαζί σου, Κάρολε!..

ΤΡΑΣΤ

Σᾶς παρακαλῶ νὰ μοῦ παραχωρήσετε μίαν συνέντευξιν, κύριε Μίλλιγκ.

ΚΑΡΟΛΟΣ

Δυστυχῶς δὲν ἔχω καιρόν, κύριε κόμι. Μὲ περιμένει ὁ πατέρας μου.

ΤΡΑΣΤ

(Ἰδιαίτερος). ὦ!.. ὦ!.. (Δυνατά). Θὰ σᾶς κάμω μίαν παράκλησιν.

ΚΑΡΟΛΟΣ

Δὲν ἔχω μυστικά διὰ τοὺς φίλους μου, κύριε κόμι. Λέγετε. (Κάθηνται).

ΤΡΑΣΤ

Ἐνας κάποιος φίλος μου προσεβλήθη πολὺ βαρυνὰ ἀπὸ σᾶς. Κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν μου καὶ πρὸς χάριν μου παρητήθη τῆς ἰδέας τοῦ νὰ σᾶς ζητήσῃ ἱκανοποίησιν.

ΚΑΡΟΛΟΣ

Ἐχετε λάθος, κύριε κόμι!.. Ὁ κύριος Χαϊνέκε ἔλαβεν ἱκανοποίησιν.

ΛΟΘΑΡΙΟΣ

Καὶ δὲν θὰ ἠμπορέσωμεν νὰ τοῦ δώσωμεν καμμίαν ἄλλην.

ΤΡΑΣΤ

(Τὸν παρατηρεῖ ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν). Ἄς διακόψωμεν αὐτὴν τὴν συζήτησιν, κύριε Μίλλιγκ. Ὁ φίλος μου εὐρίσκεται αὐτὴν τὴν στιγμὴν εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ πατέρα σας, ἐπειδὴ ἐπέμεινεν εἰς τὴν ἰδέαν του νὰ κανόνισῃ προσωπικῶς τοὺς λογαριασμοὺς του μαζί του.

ΚΑΡΟΛΟΣ

Ἄφοῦ τὸ θέλει!..

ΤΡΑΣΤ

Ἐν τῷ μεταξύ ἐζήτησε νὰ λάβῃ συνέντευξιν καὶ μετὰ σᾶς.

ΚΑΡΟΛΟΣ

Μπορεῖ νὰ τὴν λάβῃ, κύριε κόμι.

ΤΡΑΣΤ

Μετὰ μίαν ὥραν ὁ φίλος μου θὰ φύγῃ ἀπὸ τὸ

σπίτι σας. Ἐξ αἰτίας τῆς ταραχῆς ἀπὸ τὴν ὁποίαν εἶνε φυσικὸν νὰ κατέχεται, θὰ ἦτο προτιμότερον καὶ διὰ τοὺς δύο σας νὰ μὴ ἐπήρχετο ἐν τῷ μεταξύ καμμία συνάντησις μαζί σας.

ΛΟΘΑΡΙΟΣ

Κύριε κόμι, δὲν ἠμποροῦμεν ν' ἀκούωμεν προτάσεις αἱ ὁποῖαι ἔχουν σχέσιν μετὰ τὴν δειλίαν.

ΤΡΑΣΤ

Κύριε ὑπολοχαγέ, δὲν ἔχω τὴν τιμὴν νὰ ὁμιλῶ μαζί σας. (Μὲ ἀταραξίαν). Κύριε Μίλλιγκ, γιὰ σκεφθῆτε ἡσυχώτερα. Ὁμιλεῖτε αὐτὴν τὴν στιγμὴν μετὰ ἄνθρωπον ὅστις ἐνδιαφέρεται διὰ τὸ καλὸν σας διὰ τοῦτο ἠμπορῶ νὰ σᾶς ὁμιλήσω ὡς φίλος. Μὴν ἐπηρεάζεσθε ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς κυρίους. (Δείχνει τοὺς δύο φίλους του).

ΟΥΓΟΣ

Ὅχι!.. μὴν ἐπηρεάζεσαι.

ΤΡΑΣΤ

Καὶ ἀκούστε μόνον τὴν φρόνησίν σας, ἡ ὁποία σᾶς λέγει βέβαια ὅτι δὲν σᾶς ἐπιτρέπεται νὰ κάμνετε ἀκόμη τὸν ὑπερήφανον, ὕστερα ἀπὸ τόσα ἀδικήματα πού ἐκάματε εἰς αὐτὸν τὸν νέον. Δὲν ὁμιλεῖτε; Θὰ εἰσακούσετε τὴν παράκλησίν μου, ἀλήθεια;

ΛΟΘΑΡΙΟΣ

(Σιγὰ πρὸς τὸν Κάρολον ἀπ' ὀπίσω του). Πρόσεξε νὰ φανῆς καθὼς πρέπει!

ΚΑΡΟΛΟΣ

Ἐσιωποῦσα κύριε κόμι, διότι δὲν ἠμποροῦσα νὰ εὔρω λόγους καταλλήλους ὥστε νὰ ἠμπορέσω νὰ ἐκφράσω τὴν ἐκπληξίν μου διὰ τὴν παράδοξον διαγωγὴν σας! (Σηκώνονται ὄλοι).

ΛΟΘΑΡΙΟΣ

(᾽Οπισθὲν του σιγά). Ἔτσι!.. πολὺ ὠραῖα!

ΚΑΡΟΛΟΣ

Σᾶς ἐρωτῶ μετὰ τοῦτο μὲ ποῖον δικαίωμα θέλετε νὰ μοῦ ἐπιβάλετε μέσα εἰς τὸ σπίτι μου αὐτὴν τὴν ἀξίωσίν σας;

ΤΡΑΣΤ

᾽Ωστε τὴν ἀξίωσιν αὐτὴν τὴν ἀπορρίπτετε;

ΚΑΡΟΛΟΣ

Ἄμφιβάλλετε ἀκόμη, κύριε κόμι;

ΛΟΘΑΡΙΟΣ

(᾽Ὡς ἀνωτέρω σιγά). Πειὸ ζωηρὸς νὰ εἶσαι! πειὸ ἔντονος!

ΤΡΑΣΤ

(Ἰδιαιτέρως). Ἄ!.. (Δυνατά). Ναί, ἀμφέβαλλα, διότι ἔτρεφα ἀκόμη μίαν μικρὰν ἐλπίδα ὅτι εἶχα νὰ κάμω μ' ἓνα τίμιον ἄνθρωπον. Μὲ συγχωρεῖτε!.. ἠπατήθην.

ΚΑΡΟΛΟΣ

Κύριε!.. αὐτὸ εἶνε...

ΤΡΑΣΤ

Εἶνε ὕβρις, μάλιστα!

ΚΑΡΟΛΟΣ

Διὰ τὴν ὁποῖαν ἀπαιτῶ νὰ μοῦ δώσετε ἱκανοποίησιν!

ΤΡΑΣΤ

Αὐτὸ κ' ἐγὼ ἐπιθυμῶ!

ΚΑΡΟΛΟΣ

Αὔριον θὰ σᾶς εἰδοποιήσω!

ΤΡΑΣΤ

Αὔριον;.. Μὰ μπορεῖτε σεῖς νὰ κοιμᾶσθε μὲ τέτοιο πρᾶγμα στὸ στομάχι; Ἐγὼ συνηθίζω νὰ ἐξοφλῶ ἀμέσως αὐτοῦ τοῦ εἴδους τοὺς λογαριασμούς.

ΚΑΡΟΛΟΣ

(᾽Ὀργισμένος). Ἄ! μὰ αὐτὸ εἶνε πάρα πολὺ! Ἐμπρός!.. πᾶμε!..

ΤΡΑΣΤ

(Ἰδιαιτέρως). Τέλος πάντων!

ΛΟΘΑΡΙΟΣ

(᾽Επεμβαίνων). Σιγά, σιγά!.. Πρέπει κανεὶς πάντοτε νὰ φέρεται ὅπως πρέπει, φίλτατε Κάρολε. Ἐσύ, καθὸ ἀντίπαλος, δὲν ἔχεις νὰ εἰπῆς πλέον τίποτε σ' αὐτὸν τὸν κύριον. (Μὲ φωνὴν ἔντονον). Καὶ ἐν πρώτοις, κύριε κόμι, οἱ κανόνες τῆς μονομαχίας ὁρίζουν ὅτι καὶ ὁ προκαλῶν

καὶ ὁ προκαλούμενος δύναται νὰ λάβουν εἰκοσιτεσσάρων ὥρων προθεσίαν διὰ νὰ τακτοποιήσουν τὰς υποθέσεις των. Ἡμεῖς, ἐγὼ δηλαδὴ καὶ ὁ πελάτης μου, θὰ ἐκάνναμεν χρῆσιν αὐτοῦ τοῦ δικαιώματος ἐάν... Καὶ τώρα ἐρχόμεθα εἰς τὸ δεύτερον μέρος· δὲν εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ σᾶς ζητήσωμεν οἰανδήποτε ἱκανοποίησιν, διότι σεῖς, ἀξιότιμε κύριε, δὲν μᾶς ἐπροσβάλατε ποσῶς...

ΤΡΑΣΤ

᾽Ω!..

ΛΟΘΑΡΙΟΣ

Δὲν εἶσθε ἀπὸ ἐκείνους οἱ ὅποιοι ἠμποροῦν νὰ μᾶς προσβάλουν.

ΤΡΑΣΤ

(Μὲ εὐθυμίαν). ᾽Αλήθεια;

ΛΟΘΑΡΙΟΣ

Ἐνθυμηθῆτε, παρακαλῶ, ὅτι ὁ κόμισ Τράστ Σάροβρογ, κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς εἰκοστῆς πέμπτης Ἰουνίου χίλια ὀκτακόσια ἐξήντα τέσσαρα, ὅπως κατώρθωσα νὰ ἐξακριβώσω ἀπὸ τὰ μητρώα τοῦ συντάγματός μου, διεγράφη ἀπὸ τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ, διότι δὲν ἐπλήρωσε χρέη ὀφειλόμενα ἐκ παιγνιδίου... Λοιπόν, ὡς ἐκ τούτου, κύριε, ἠμπορεῖτε τώρα νά... (᾽Υποκλίνεται εἰρωνικῶς ὑποδεικνύων εἰς τὸν Τράστ νὰ φύγῃ).

ΤΡΑΣΤ

Χά! χά! χά! Κύριε, σᾶς εὐχαριστῶ ἀπὸ καρδίας διὰ τὸ μάθημα ποῦ μοῦ ἐδώσατε καὶ τὸ ὅποιον πραγμα-

τικῶς μοῦ ἤξιζε νὰ λάβω, διότι τὸ χειρότερον ἀπ' ὅλα τὰ ἐλαττώματα εἶνε ἡ ἀσυνέπεια. Μοιραίως δὲ τώρα μανθάνω ἓνα πρᾶγμα, ὅτι ἓνας ἠμπορεῖ νὰ θεωρῇ τὸν ἑαυτὸν τοῦ ἀνώτερον ἀπὸ τὴν σημερινὴν τιμὴν, ἀλλὰ ἐν τούτοις πρέπει νὰ μὲνῃ δοῦλος τῆς καὶ νὰ ὑποτάσσεται εἰς τοὺς κανόνας τῆς, ἔστω καὶ ἂν πρόκειται μόνον νὰ βοηθήσῃ ἓνα κακομοίρην φίλον τοῦ καὶ νὰ τὸν κάμῃ νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ μίαν δύσκολον θέσιν. Κύριοι, ἔχω τὴν τιμὴν!... Ἄ! μὲ συγχωρεῖτε... δὲν τὴν ἔχω, οἱ κύριοι ἐδῶ μοῦ τὴν ἀρνοῦνται... Δὲν μοῦ μένει ἄλλο λοιπὸν παρὰ ἡ ἀμοιβαία εὐχαρίστησις διὰ τὸν ἀποχωρισμὸν μας· ἀλλὰ σᾶς βεβαιῶ ὅτι δ' ἐμὲ αὐτὴ ἡ εὐχαρίστησις εἶνε πολὺ μεγαλυτέρα ἀπὸ τὴν ἰδικὴν σας... (᾽Υποκλίνεται γελῶν καὶ ἐξέρχεται).

ΣΚΗΝΗ Σ'

Κέρολος, Λοθάριος, Οὔγος

ΟΥΓΟΣ

᾽Ορίστε ποῦ ἐμείναμε μ' ὅλη μας τὴν τιμὴ, ἀλλὰ καὶ λιγάκι γελοῖοι.

ΛΟΘΑΡΙΟΣ

᾽Εφερθήκαμε ἐντελῶς καθὼς πρέπει.

ΟΥΓΟΣ

Δὲν πηγαίνομε στὸ καφενεῖο;

ΛΟΘΑΡΙΟΣ

Χαίρω πολύ, Κάρολε, διότι ήμπόρεσα νά σοῦ προσφέρω αὐτήν τήν ἐκδούλευσιν. Φαντάσου, τί θά ἔκανες, ἂν δέν ήμεθα ἐμεῖς ἐδῶ; Λοιπόν, φίλιτατε, καλήν ἀντάμωσιν.

ΚΑΡΟΛΟΣ

Θά ἐπιστρέψετε ἀπό τώρα εἰς τήν πόλιν;

ΛΟΘΑΡΙΟΣ

Μάλιστα.

ΚΑΡΟΛΟΣ

Ἔρχομαι κ' ἐγὼ μαζί σας.

ΛΟΘΑΡΙΟΣ

Ἄχι, διότι ἔτσι θά ἐφαίνετο πὼς ήθελες ν' ἀποφύγῃς τήν συνάντησιν τοῦ κυρίου ἀδελφοῦ...

ΚΑΡΟΛΟΣ

Τί ἰδέα σοῦ κατέβηκε στό κεφάλι!

ΛΟΘΑΡΙΟΣ

Θέλεις λοιπόν νά γελᾷ ὁ κόμισ μαζί σου; Τώρα μάλιστα τὸ καθήκον σου εἶνε νά ἐπιζητήσῃς σὺ ὁ ἴδιος αὐτήν τήν συνάντησιν.

ΚΑΡΟΛΟΣ

Ἄ! αὐτὸ δὰ δέν μοῦ φαίνεται σωστό!..

ΛΟΘΑΡΙΟΣ

Εἶνε τὸ καθήκον σου, σοῦ λέγω, ἐὰν δέν θέλῃς νά ἐκληφθῆς ὡς ἀνανδρος.

ΣΚΗΝΗ Ζ'

Οἱ ἄνω, Μίλλιγκ, Γουλιέλμος

Ὁ Μίλλιγκ φορεῖ γοῦναν καὶ καπέλλο, τὰ ὁποῖα παραδίδει εἰς τὸν ἀκολουθοῦντα αὐτὸν ὑπηρέτην Γουλιέλμον.

ΜΙΛΛΙΓΚ

Τί τοῦ κατέβη αὐτουνοῦ νά ἔλθῃ νά μὲ σκοτίσῃ στό γραφεῖο μου! (Ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν Λοθάριον καὶ Οὔγον). Καλημέρα, κύριοι. (Πρὸς τὸν Γουλιέλμον). Πές του ν' ἀφήσῃ τὰ βιβλία καὶ νά κοπιήσῃ στό διάβολο! (Ὁ Γουλιέλμος ἐξέρχεται. Πρὸς τὸν Κάρολον, ὅστις ἀποπειρᾶται νά ἐξέλθῃ). Τί;.. γυρεύεις νά μοῦ ξεφύγῃς; Ἔχομε πολλοὺς λογαριασμοὺς νά ξεκαθαρίσωμε, τὸ ξέρεις καλά.

ΚΑΡΟΛΟΣ

(Ἰδιαιτέρως πρὸς τοὺς φίλους του). Τώρα θά μὲ στρώσῃ ἐμπρός. Πηγαίνετε σεῖς.

ΟΥΓΟΣ

Κύριε ἐμπορικὴ σύμβουλε, δυστυχῶς βιαζόμεθα καὶ δέν θά μπορέσωμε νά μείνωμε.

ΜΙΛΛΙΓΚ

Λυποῦμαι πολύ. Χαίρετε, κύριοι!

ΛΟΘΑΡΙΟΣ

(Σιγὰ πρὸς τὸν Κάρολον). Νά μᾶς τὰ πῆς ὕστερα. (Ἐξέρχεται μαζί μὲ τὸν Οὔγον).

ΣΚΗΝΗ Η'

Μίλλιγκ, Κάρολος

ΜΙΛΛΙΓΚ

Εὐτυχῶς καὶ αὐτὴν τὴν φορὰν ἐδιώρθωσα τὸ πρᾶγμα· ἀλλὰ μὲ πόσας θυσίας, ὁ Θεὸς τὸ ξεύρει. Θὰ τὴν σημειώσω ὅμως καὶ αὐτὴν τὴν δαπάνην εἰς τὴν μερίδα σου. Τώρα ἄς ἔλθωμεν εἰς τὸ ἡθικὸν μέρος τῆς ἱστορίας.

ΣΚΗΝΗ Θ'

Οἱ ἄνω, Κυρία Μίλλιγκ, Ἐλεονώρα

Ἡ Κυρία Μίλλιγκ εἰσέρχεται ἐκ τῆς μεσαίας θύρας.

ΚΑΡΟΛΟΣ

(Ἰδιατέρως). Νά καὶ ἡ μαμά!.. Τώρα εἴμαστε περίφημα!

ΚΥΡΙΑ ΜΙΛΛΙΓΚ

Ἄ! Κάρολε!.. Κάρολε!..

ΚΑΡΟΛΟΣ

Ναί, μαμά!

ΚΥΡΙΑ ΜΙΛΛΙΓΚ

(Κάθεται). Παιδί μου, ἐπροξένησες εἰς τοὺς γονεῖς

σου μεγάλην λύπην καὶ τοὺς ἔβαλες εἰς πολλὰς φροντίδες. Γιὰ τὸ χατήρι σου ἀναγκάσθηκε ὁ γέρος ὁ πατέρας σου νὰ ἔλθῃ εἰς διαπραγματεύσεις μ' αὐτὸ τὸ σκυλόλογο. (Εἰσέρχεται ἡ Ἐλεονώρα ἐκ τῆς ἀριστερᾶς θύρας). Τί μικροπρέπεια!.. Τί ταπεινώσις!.. Τί ἔξευτελισμὸς γιὰ μᾶς!.. (Βλέπουσα τὴν Ἐλεονώραν). Τί θέλεις ἐσὺ ἐδῶ;

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Θέλω νὰ σᾶς ὁμιλήσω.

ΜΙΛΛΙΓΚ

Τώρα δὲν ἔχομεν καιρὸν. Πήγαινε εἰς τὸ δωμάτιόν σου.

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Ἄχι, μπαμπᾶ, δὲν μπορῶ νὰ σὲ ὑπακούσω. Ἄφοῦ ἀνήκω κ' ἐγὼ εἰς τὴν οἰκογένειαν, πρέπει νὰ παρευρεθῶ εἰς τὸ οἰκογενειακὸν συμβούλιον.

ΜΙΛΛΙΓΚ

Τί εἶν' αὐτὸς ὁ τρόπος σου ὁ σοβαρὸς;

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Εἰς τὸ σπίτι μας σήμερα συνέβη ἕνα δυσάρεστον γεγονός.

ΜΙΛΛΙΓΚ

(Εἰρωνικῶς). Ἐγὼ δὲν ξεύρω τίποτε.

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Δὲν πρέπει νὰ μοῦ ἀποκρύψετε τίποτε. Θὰ ἦτον

πρέπον, σύμφωνα με τούς νόμους τῆς ὑποκρισίας, τούς ὁποίους ἐπιβάλλετε σέ μᾶς πού μᾶς λέγετε ἀθώας νεάνιδας, νά κατεβάσω τὰ μάτια μου καί νά ὑποκριθῶ ὅτι τάχα δέν ἐννοῶ τίποτε. Ἄλλ' εἰς αὐτήν τήν περίστασιν αὐτὸ εἶνε ἀδύνατον, ἐπειδὴ τὰ γνωρίζω ὅλα.

ΚΥΡΙΑ ΜΙΛΛΙΓΚ

Καί δέν ντρέπεσαι;

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

(Με πικρίαν). Ναί!.. ἐντρέπομαι.

ΜΙΛΛΙΓΚ

Ξεύρεις μέ ποιὸν μιλεῖς. (Αὐστηρῶς). Θὰ ἔχασες φαίνεται τὰ λογικά σου!

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Ἐὰν ἔσφαλα εἰς τὴν ἔκφρασιν, συγχωρήσατέ με. Θέλω νά σᾶς συγμινήσω καί ὄχι νά σᾶς ἐρωτήσω. Ἴσως εἶμαι κακὴ κόρη· ἴσως δέν ἔχω δικαίωμα νά ἐκφράσω τὴν θέλησίν μου, ἐνόσω δέν εἶμαι αὐτεξούσιος· σᾶς παρακαλῶ νά με συγχωρήσετε διὰ τὴν παρεκτροπὴν μου καί εἶμαι πρόθυμη νά σᾶς ζητήσω χιλιάκις συγγνώμην. Ἄλλὰ πεισθῆτε καί σεῖς νά τοῦ ἀποδώσετε τὴν τιμὴν του.

ΜΙΛΛΙΓΚ

Δέν θέλω νά σ' ἐρωτήσω κἄν τί ἐνδιαφέρεσαι σὺ γι' αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον. Ἄλλά, πές μας, σὲ παρακαλῶ τί ἐννοεῖς ὅταν λέγῃς νά τοῦ ἀποδώσωμεν τὴν τιμὴν του;

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Θεέ μου!.. Μὰ νὰ ἔχετε τοῦλάχιστον τὴν διάθεσιν νά ἐπανορθώσετε τὸ κακόν, καί θὰ εὕρωμεν τὸ μέσον.

ΜΙΛΛΙΓΚ

Ἔτσι νομίζεις; Ἐπιθυμῶ, κατὰ τὸ σύστημά μου, νά φανῶ ἐπιεικὴς καί αὐτὴν τὴν φορὰν καί θὰ προσπαθήσω νά σοῦ ἀποδείξω ποίους λόγους ἔχω ἐγώ, μολονότι θὰ ἦτο σωστότερο νὰ σὲ ἐπιπλήξω αὐστηρότατα. Κύτταξε ἐδῶ αὐτὸ τὸ κεφάλι πού ἀσπρίσε· χιλιάδες καί χιλιάδες σκέψεις ἐπέρασαν ἀπ' αὐτό, ἀλλὰ ποτὲ δέν μοῦ συνέβη νά εὐρεθῶ εἰς ἀμηχανίαν μετὰ τὸ λεγόμενον αἴσθημα τῆς τιμῆς. Ἐ!.. πόσα πράγματα κανεῖς εἰς τὴν ζωὴν του πρέπει νά καταπίνῃ χωρὶς νά πῆ «ἄχ!», ἐν θέλῃ νά προοδεύσῃ! Ἄς ἔλθωμεν εἰς αὐτὸν τὸν νέον, τοῦ ὁποίου, ὅπως λές, ἀφαιρέσαμεν τὴν τιμὴν. Ἄς ὑποθέσωμεν ὅτι ἔχεις δίκαιον κατακρίνω αὐστηρῶς τὴν ἐλαφρότητα τοῦ ἀδελφοῦ σου· ἀλλὰ ποιὸς εἶπε σ' ἐκεῖνον τὸν νέον νά ἔχη τιμὴν; ποῦ τὴν βροῆκε αὐτὸς τὴν τιμὴν; εἰς τὴν οἰκογένειάν του ἢ εἰς τὸ ἐμπόριόν μου; Οἱ ὑπάλληλοί μου δέν εἶνε ἱππῶται. Ἄλλὰ ἔστο! πολὺ καλά. Ἐσὺ λές πὼς εἶχε τιμὴν καί πὼς πρέπει νά τοῦ τὴν ἀποδώσωμεν. Μὲ τί τρόπον; Μήπως πρέπει νά κάμω νύφη μου ἐκεῖνο τὸ κορίτσι;

ΚΥΡΙΑ ΜΙΛΛΙΓΚ

Σὲ παρακαλῶ πολὺ, Θεόδωρε! Οὐτε ἀστειευόμενος δέν θέλω νά λέγῃς τέτοια πράγματα.

ΜΙΛΛΙΓΚ

Ἐὰν τὸ ἔκανα αὐτό, θὰ ἐχανόμεον κ' ἐγὼ καὶ τὸ σπίτι μου. Ἐξ ἐναντίας ἡμπορεῖ κάλλιστα ἂν θέλῃ νὰ μὴ τὸν μέλῃ γι' αὐτὴν τὴν ἱστορίαν· ἀλλ' ἂν θέλῃ νὰ τὸν μέλῃ καὶ ἐὰν εὐρεθῶ ἐγὼ ἀνακατωμένος σ' αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν, ποῖος πρέπει νὰ εἶνε δυστυχής, ἡμεῖς ἢ αὐτός; Ἄς εἶνε δυστυχής αὐτός, ἐγὼ δὲν ἔχω καμμίαν διάθεσιν νὰ εἶμαι. Ἔτσι ἔπραξα εἰς ὅλην μου τὴν ζωὴν καὶ ὅλοι μὲ γινώριζον καὶ μὲ θεωροῦν ἔντιμον ἀνθρώπον.

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

(Σηκώνεται). Πατέρα, αὐτὴ εἶνε ἡ τελευταία σου ἀπόφασις;

ΜΙΛΛΙΓΚ

Ἡ τελευταία μου. Ἐλα τώρα ἐδῶ, φίλησέ με καὶ ζήτησε συγχώρησιν ἀπὸ τὴν μητέρα σου.

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

(Ἀποσύρεται μετὰ φρίκης). Ἀφῆστέ με! δὲν μπορῶ νὰ ψευδῶ!

ΜΙΛΛΙΓΚ

Τί ἐννοεῖς;

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Πατέρα μου, αἰσθάνομαι ὅτι ἔχω ἄδικον καθ' ὅλα!.. Αἰσθάνομαι ὅτι σοῦ ζητῶ τ' ἀδύνατα, ἔπρεπε νὰ βλέπω πολὺ διαφορετικὰ τὸν κόσμον, νὰ σοῦ μοιάζω· ἀλλά... (Σιωπᾷ καὶ ἀκροῖται ὀπίσω ἀπὸ τὴν θύραν).

ΜΙΛΛΙΓΚ

Ἄλλὰ τί; (Ἀκούονται φωναὶ τοῦ Ροβέρτου καὶ τοῦ Γουλιέλμου εἰς τὸν διάδρομον).

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

(Ἰδιαίτερος). Ἔρχεται!.. (Ἐξακολουθεῖ τὴν ὁμιλίαν πρὸς τὸν πατέρα της)... Ἄλλὰ δὲν ἡμπορῶ πλέον!

ΣΚΗΝΗ Ι'

Οἱ ἄνω, Γουλιέλμος

ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΣ

Ἦλθε πάλιν ὁ νέος κύριος Χαϊνέκε. (Ὁ Κάρολος τρομάζει).

ΜΙΛΛΙΓΚ

Δὲν τοῦ εἶπες πρὸ ὀλίγου αὐτὸ πού σε διέταξα;

ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΣ

Μάλιστα, κύριε· ἀλλ' αὐτὸς μὲ ἠκολούθησε ἀπὸ τὸ γραφεῖο ἕως ἐδῶ.

ΜΙΛΛΙΓΚ

Μὰ αὐτὴ εἶνε αὐθάδεια πρωτοφανής! Ἐὰν δὲν τσακισθῇ νὰ φύγῃ ἀμέσως!..

ΚΑΡΟΛΟΣ

Μὲ συγχωρεῖς, μπαμπᾶ... Ἴσως θέλει νὰ ἔλθῃ γιὰ

νά μᾶς εὐχαριστήση καὶ μοῦ φαίνεται πὼς ἔχει ἀφορητὴν ἀφορμὴν διὰ νὰ τὸ πράξῃ!

ΜΙΛΛΙΓΚ

Τέτοιοι ἄνθρωποι δὲν εὐχαριστοῦν ποτέ!

ΚΑΡΟΛΟΣ

Νομίζω πὼς ἔχει νὰ μᾶς παραδώσῃ καὶ χρήματα.

ΜΙΛΛΙΓΚ

Βεβαίως.

ΚΑΡΟΛΟΣ

Ἴσως ὑπάρχει καὶ κανένα ἔλλειμμα· (τονίζει τὰς λέξεις)... καὶ ἂν τὸν διώξῃς, ποῦ θὰ τὸν ξαναβρῆς πλέον;

ΜΙΛΛΙΓΚ

Λοιπὸν ἄς ὀρίσῃ. (*Ο Γουλιέλμος ἐξέρχεται).

ΚΥΡΙΑ ΜΙΛΛΙΓΚ

Ἡμεῖς, Ἐλεονώρα, ἄς ἀποσυρθοῦμε.

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

(Γρήγορα καὶ μὲ φωνὴν χαμηλὴν πρὸς τὸν Κάρολον). Κάρολε!

ΚΑΡΟΛΟΣ

Τί;

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Φυλάξου!..

ΚΑΡΟΛΟΣ

(Προσπαθεῖ νὰ κρύψῃ τὴν ταραχὴν του). Μπα!
(*Ἡ Κυρία Μίλλιγκ καὶ ἡ Ἐλεονώρα ἐξέρχονται).

ΜΙΛΛΙΓΚ

(Πρὸς τὸν Κάρολον). Κάθησε, αὐτὸ κάνει περισσοτέραν ἐντύπωσιν.

ΣΚΗΝΗ ΙΑ'

Μίλλιγκ, Κάρολος, Ροβέρτος

Ὁ Ροβέρτος εἶνε φαινομενικῶς ἤσυχος, στέκει ἀξιοπρεπῶς καὶ κρατεῖ τὸ χαρτοφυλάκιον ὑποκάτω ἀπὸ τὴν μασχάλην.

^{ρ.θέρων} ΜΙΛΛΙΓΚ

(Πρὸς τὸν ~~Κάρολον~~). Εἴσθε λιγάκι ἰσχυρογνώμων, κύριέ μου. Ἐν τούτοις ὅμως δὲν καταδικάζω τὸν ζῆλον ποὺ ἔχει κανεὶς εἰς τὸ καθήκον του καὶ ὁ ὅποῖος διατηρεῖται μέχρι τῆς στιγμῆς ποὺ πρόκειται νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν ὑπηρεσίαν του. Καθῆστε!

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Μὲ τὴν ἄδειάν σας, θὰ μείνω ὄρθιος.

ΜΙΛΛΙΓΚ

Ὅπως ἀγαπᾶτε. Ἐλαβα χθὲς εἰδήσεις περὶ τοῦ ἀνεψιοῦ μου. Εἶνε πολὺ καλὰ καὶ διασκεδάζει ὀλίγον τι περισσότερο ἀπ' ὅ,τι πρέπει μάλιστα, ὅπως μοῦ εἶπεν ὁ κόμης Τράστ. Ἀλλὰ τί τὰ θέλετε!.. αὐτὰ ἔχουν ἐκ φύσεως οἱ νέοι τῶν καλῶν οἰκογενειῶν. Ἐλπίζω ὅτι μοῦ ἐφέρατε τὸν λογαριασμόν;

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Βέβαια.

ΜΙΛΛΙΓΚ

Λοιπόν;

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

(Ψάχνει στο χαρτοφυλάκιο, βγάζει και έγχειρίζει στον Μίλλιγκ ένα φύλλο χαρτί). Όρίστε.

ΚΑΡΟΛΟΣ

(Προσποιούμενος τον άπαθῆ). Μπορώ να τὸ ἰδῶ κ' ἐγώ, πατέρα;

ΜΙΛΛΙΓΚ

Ναί, ναί!.. μάλιστα. (Πρὸς τὸν Ροβέρτον). Μήπως ἔχετε καὶ ἄλλο ἀντίγραφον; Παρακαλῶ δώστε το στὸν γιουί μου. (Ὁ Κάρολος καὶ ὁ Ροβέρτος παρατηροῦν ὁ ἕνας τὸν ἄλλον ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν). Ἄπ' ὅ,τι βλέπω ἐκ πρώτης ὄψεως, δὲν ἐπῆγεν ἄσχημα ἢ ἐργασία. Τὸ καθαρὸν κέρδος ἀνέρχεται εἰς...

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

(Κυττάζει εἰς τὸ χαρτοφυλάκιον). Ἐκατὸν δεκαἕξ χιλιάδες διακόσια εἰκοσιεπτὰ φιορίνια.

ΜΙΛΛΙΓΚ

Ποὺ μᾶς κάνουν πρὸς ἕνα μάρκον κ' ἐβδομῆντα τὸ ὀλλανδικὸν φιορίνι, μᾶς κάνουν... Λογάριασε ἐσύ, Κάρολε.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Ἐκατὸν ἑνενηῆντα ἑπτὰ χιλιάδες πεντακόσια ὀγδόντα πέντε μάρκα.

ΜΙΛΛΙΓΚ

(Λογαριάζει). Ὁκτώ, ἕνα, τρία, πέντε, ὀκτώ!.. Σωστά! Ἐκατὸν ἑνενηῆντα ἑπτὰ χιλιάδες πεντακόσια ὀγδόντα πέντε μάρκα καὶ ἑνενηῆντα φαῖνιγγ. Ἐκαμες τὸν λογαριασμόν, Κάρολε;

ΚΑΡΟΛΟΣ

Καὶ ἑνενηῆντα φαῖνιγγ, σωστά, μπαμπά.

ΜΙΛΛΙΓΚ

Χμ!.. Βλέπω ὅτι ὁ καφῆς δὲν ἔδωσε μεγάλα κέρδη. Πῶς αὐτό;

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

(Δίδει εἰς αὐτὸν ἕνα ἄλλο ἔγγραφο). Αὐτὸς εἶνε ὁ εἰδικὸς λογαριασμός. Ἡμπόρεσα νὰ προῦδω τὴν ἔκπτωσιν τοῦ καφέ, τὴν ὁποίαν ἐπροκάλεσεν ὁ συναγωνισμὸς τῆς Βραζιλίας, καὶ κατὰ συνέπειαν ἔκαλλιέργησα τὰ πέντε ἕκτα τῶν γαιῶν μὲ τσαί.

ΜΙΛΛΙΓΚ

Τοῦ λόγου σου μόνος;

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Μάλιστα, κύριε ἔμπορικῆ σύμβουλε ἐγώ.

ΚΑΡΟΛΟΣ

Περίεργον!

ΜΙΛΛΙΓΚ

Καὶ πῶς πηγαίνει ὁ φλοιὸς τῆς κίνας;

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Ἴδου ὁ λογαριασμός. (Τοῦ δίδει ἄλλο ἔγγραφο).

ΜΙΛΛΙΓΚ

Καὶ αὐτὸς δὲν ἔδωκε μεγάλα κέρδη. Πῶς λοιπὸν παρουσιάζει τόσον κέρδος ὁ ἰσολογισμός;

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Θὰ ἰδῆτε ὅτι αἱ ἀπόπειραι τοῦ καπνοῦ τῆς Σουμάτρας ἦσαν πολὺ ἐπικερδεῖς. Πρὸ πάντων ὁμως ἡ καλλιέργεια τοῦ τσαγιοῦ. (Τοῦ δίδει ἄλλο ἔγγραφο).

ΜΙΛΛΙΓΚ

Καὶ ἔκαμες μόνος, ἀφ' ἑαυτοῦ σου, ἐξ ἰδίας σου ἐμπνεύσεως αὐτὸ τὸ τολμηρὸν πείραμα;

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Ἄχι ὅπως διόλου. Ἀκολούθησα τὰς ὁδηγίας ποὺ μοῦ ἔδωσε ὁ φίλος μου κύριος Τράστ.

ΜΙΛΛΙΓΚ

Καὶ ὁ ἀνεψιός μου ἐπεδοκίμασεν αὐτὴν τὴν ἐργασίαν;

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Ἄφοῦ ἐπέτυχε, μάλιστα.

ΜΙΛΛΙΓΚ

Ἔχεις δίκη, Κάρολε· εἶνε πολὺ περίεργον!

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

(Σοβαρῶς). Ἔχουν οἱ κύριοι νὰ μοῦ ἀποτείνουν ἄλλας ἐρωτήσεις;

ΜΙΛΛΙΓΚ

Ἀπὸ τὸν τρόπον ὅπου φέρεσαι ἐδῶ φαίνεται ἡ ἐξάγεται ὅτι ἐδιεύθυνες τὰς ἐμπορικὰς μου ἐργασίας εἰς τὴν Ἰάβαν ὡς ἀπόλυτος κύριος. Δὲν μοῦ ἐξηγεῖς;.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Διότι εἶχα τὴν ἐξουσιοδότησίν σας, κύριε ἐμπορικὴ σύμβουλε.

ΜΙΛΛΙΓΚ

Ὁ ἀνεψιός μου δὲν ἤρχετο κάθε μέρα εἰς τὸ γραφεῖον;

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Ἄχι, κύριε ἐμπορικὴ σύμβουλε.

ΜΙΛΛΙΓΚ

(Ταραγμένος περισσότερο). Καὶ πότε ἤρχετο λοιπὸν;

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Ὅσάκις ἐπεριμένετο τὸ ταχυδρομεῖον τοῦ Ἀμβούργου καὶ ὅσάκις ἐπρόκειτο νὰ εἰσπραχθοῦν χρήματα.

ΚΑΡΟΛΟΣ

Μ' αὐτὸ θέλετε νὰ πῆτε ὅτι ὁ ἐξάδελφός μου ἐπαρμελοῦσε τὰ καθήκοντά του.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Δὲν ἐννοῶ νὰ εἰπῶ ἄλλο τι παρ' ὅ,τι λέγω.

ΜΙΛΛΙΓΚ

Τότε κάμε μου την χάριν να εξηγηθῆς.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Δὲν ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ δώσω ἐξηγήσεις περὶ τοῦ ιδιωτικοῦ βίου ἐνὸς ἀνθρώπου τὸν ὁποῖον μέχρις αὐτῆς τῆς στιγμῆς ἐθεωροῦσα ὡς προϊστάμενόν μου.

ΚΑΡΟΛΟΣ

Νομίζετε ἐν τούτοις ὅτι ἔχετε τὸ δικαίωμα νὰ τὸν συκοφαντῆτε.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

(Δείχνει πρὸς στιγμὴν ὅτι θέλει νὰ ἐφορμήσῃ ἐναντίον τοῦ Καρόλου, ἀλλὰ συγκρατεῖται). Ἐπιθυμοῦν οἱ κύριοι νὰ μοῦ ἀπευθύνουν καμμίαν ἄλλην ἐρώτησιν;

ΜΙΛΛΙΓΚ

Πόσα χρήματα ἔφερες;

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Ἔχω συναλλαγματικὰς ἐπὶ διαφόρων τραπεζῶν, αἱ ὁποῖαι ἀνέρχονται εἰς τὸ ποσὸν τῶν ἐνενηντα πέντε χιλιάδων φιορινίων. Ἴδου αὐτὰ.

ΜΙΛΛΙΓΚ

Κάρολε, κύταξέ τας. (Ὁ Ροβέρτος καὶ ὁ Κάρολος εὐρίσκονται πάλιν ἀντιμέτωποι. Ἐπικρατεῖ σιωπὴ. Ὁ Κάρολος πέρνει τὰς συναλλαγματικὰς καὶ τὰς ἐξετάζει με προσοχήν).

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Ἐτελειώσατε, κύριε ἐμπορικὴ σύμβουλε;

ΜΙΛΛΙΓΚ

Περίμενε μίαν στιγμὴν.

ΚΑΡΟΛΟΣ

(Μετά τινα σιωπὴν). Ὁ λογαριασμὸς εἶνε σωστός.

ΜΙΛΛΙΓΚ

Λοιπόν, φίλε κύριε Χαϊνέκε, σοῦ εὐχομαι ἐπιτυχίαν εἰς τὸ νέον σου στάδιον· νὰ εἶσαι πάντοτε ἄξιος ἀνθρώπος καὶ νὰ μὴ λησμονῆς τί ὀφείλεις εἰς τὸ σπίτι μου.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Ὅχι, κύριε ἐμπορικὴ σύμβουλε, δὲν τὸ λησμονῶ. (Βραχεῖα σιγή). Ἐδῶ ὑπάρχουν σαράντα χιλιάδες μάρκα, τὰ ὁποῖα εἶχατε τὴν καλωσύνην νὰ δώσετε εἰς τὸν πατέρα μου.

ΜΙΛΛΙΓΚ

Αὐτὲς οἱ σαράντα χιλιάδες μάρκα ἦσαν δῶρον καὶ ὄχι δάνειον.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Ἐγὼ ὅμως θεωρῶ τὸν ἑαυτόν μου ὑποχρεωμένον νὰ τ' ἀποδώσω.

ΜΙΛΛΙΓΚ

Καὶ σὲ ἐπεφόρτισε ὁ πατέρας σου νὰ μοῦ ἀποδώσῃς αὐτὰ τὰ χρήματα;

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Ἦχι.

ΜΙΛΛΙΓΚ

Ὡστε εἶνε δικά σου;

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Βεβαίως.

ΜΙΛΛΙΓΚ

Ἄ! Ἄ!

ΚΑΡΟΛΟΣ

Δὲν εὐρίσκεις παράξενον, μπαμπᾶ, ὅτι ὁ φίλος μας κύριος Χαϊνέκε κατώρθωσε νὰ κάμη τόσον μεγάλας οἰκονομίας;

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

(Συλλογίζεται ὀλίγον καὶ ἀποῦ ἐννοίησῃ τὴν σημασίαν τῶν λόγων αὐτῶν, βγάζει μὴ φωνὴ καὶ ὄρμῃ ἐναντίον τοῦ Καρόλου, ἐξάγει τὸ πολύκροτον καὶ τὸν ἀρπάζει ἀπὸ τὸν λαϊμό). Ἄ! ἀχρεῖτε!.. πάρε πίσω τὸ λόγο σου!.. πάρε τον πίσω!..

ΜΙΛΛΙΓΚ

Βοήθεια!.. βοήθεια!..

ΣΚΗΝΗ ΙΒ'

Οἱ ἄνω, Ἐλεονώρα, ἔπειτα Κυρία Μίλλιγκ

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

(Εἰσέρχεται βιαστικά). Ροβέρτε! Γιὰ τὸ Θεό!.. (Ὁ Ροβέρτος μόλις τὴν βλέπει, ἀφήνει νὰ πῆσῃ τὸ

πολύκροτον ἀπὸ τὰ χέρια του, δπισθοδρομεῖ κλονούμενος καὶ κρῦβει τὸ πρόσωπο μὲ τὰ χέρια του. Ὁ Κάρολος πέφτει στὸν καναπέ σχεδὸν ἀναίσθητος).

ΚΥΡΙΑ ΜΙΛΛΙΓΚ

(Εἰσέρχεται ἐντρομος ἀπὸ τὴν μεσαίαν θύραν). Τί τρέχει!.. Κάρολε!.. (Σπεύδει πρὸς αὐτόν). Βοήθεια!.. δολοφόνου!.. κακοῦργου!.. Κτύπησε λοιπὸν τὸ κουδούνι, Θεόδωρε!..

ΜΙΛΛΙΓΚ

(Πρὸς τὴν σύζυγόν του). Δὲν εἶνε πλέον κίνδυνος!.. Σιώπα!.. (Πρὸς τὸν Ροβέρτον). Τί θέλεις ἐδῶ ἀκόμη τοῦ λόγου σου; Πήγαιν' ἔξω γρήγορα!..

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Μὲ διώχνεις σὰν νὰ ἤμουν κλέπτης, ἔ; (Ἡ Ἐλεονώρα κάμνει κίνημα ἐκπλήξεως). Ναί! πρέπει νὰ τὸ μάθῃ καὶ ἡ Ἐλεονώρα!.. Ἐκαμα οἰκονομίας!.. Ἐκλεψα!.. ἔτσι;

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Πατέρα!.. Γιὰ ὄνομα Θεοῦ... τί ἔκαμες;

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Πολὺ καλά. Αὐτὴ εἶνε ἡ ἡμέρα τῶν λογαριασμῶν. Ἄς ξεκαθαρίσωμεν λοιπὸν τοὺς λογαριασμοὺς ποὺ ὑπάρχουν ἐκκεμεῖς ἀνάμεσα εἰς τὸ παλάτι καὶ εἰς τὸ σπιτάκι τῆς αὐλῆς. Ἐμεῖς ἐργαζόμεθα γιὰ σᾶς!.. γιὰ σᾶς χύνουμε τὸν ἰδρώτα μας καὶ ὥστόσο σεῖς διαφθείρετε τὰς ἀδελφάς μας καὶ τὰς κόρας μας, καὶ μᾶς πληρώνετε τὸ

αἷσχος μὲ χρήματα, τὰ ὁποῖα ἔμερις ἐκερδήσαμεν γιὰ σᾶς! καὶ αὐτὸ ἐσεῖς τὸ λέγετε εὐεργεσίαν! Ἐκοπίασα!.. ἐδού-
λειπα καὶ μὲ τὰ νύχια καὶ μὲ τὰ δόντια διὰ νὰ σᾶς
κάμω νὰ κερδήσετε, χωρὶς νὰ συλλογισθῶ τὴν ἀνταμοιβή
μου! Σᾶς ἐθεωροῦσα καὶ σᾶς ἐσεβόμουν πάντοτε ὡς ἁ-
γιον. Καὶ ἀντὶ τούτου τί ἐκάματε σεῖς; Μοῦ ἐκλέψατε τὴν
τιμὴν τῆς οἰκογενείας μου, γιὰτὶ αὐτὴ ἦτο τιμία, ἂν καὶ
ζοῦσε εἰς τὴν αὐλήν σας! Μοῦ ἐκλέψατε τὴν καρδιά τῶν
φιλάτων μου, τοὺς ὁποίους ἐγὼ, ἂν καὶ ἦσαν ἔλεεινοί,
ζητιάνοι, ἐγὼ ἀγαποῦσα πολὺ!.. Μοῦ ἐκλέψατε τὸ προσ-
κέφαλον, εἰς τὸ ὁποῖον ἤθελα νὰ ἀκουμβήσω τὴν κεφα-
λήν μου, τὴν κουρασμένην ἀπὸ τὴν ἰδικὴν σας ἐργα-
σίαν! Μοῦ ἐκλέψατε τὸ ἔδαφος τῆς πατρίδος μου! Μοῦ
ἐκλέψατε τὴν ἀγάπην μου πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, τὴν πε-
ποιθήσιν μου εἰς τὸν Θεόν! Μοῦ ἐκλέψατε τὴν γαλήνην
τῆς ψυχῆς μου, τὴν αἰδῶ, τὴν ἥσυχην συνείδησιν, τὰ
πάντα!.. ὡς καὶ αὐτὸν τὸν ἥλιον μοῦ ἐκλέψατε!.. Σεῖς
εἶσθε οἱ κλέπται! σεῖς!

ΜΙΛΛΙΓΚ

(Σιωπᾷ ἐπὶ μερικὰς στιγμὰς ἔπειτα). Θέλεις νὰ ἀ-
ναγκασθῶ νὰ διατάξω νὰ σὲ πετάξουν ἔξω οἱ ὑπηρέ-
ται μου;

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

(Παρεμβαίνουσα). Ὁχι! αὐτὸ δὲ θὰ τὸ κάμετε, πα-
τέρα μου!..

ΜΙΛΛΙΓΚ

(Πρὸς τὴν Ἐλεονώραν). Πῶς!.. ἐσύ!..

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Ὁ Ροβέρτος θὰ φύγη μόνος του, χωρὶς νὰ τοῦ κά-
μετε καμμιά προσβολή, ἀλλέως, πατέρα μου, πρέπει νὰ
διώξετε κ' ἐμένα!

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Ἐλεονώρα!.. τί θὰ κάμης!

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Πατέρα, δὲν τοῦ ἀπευθύνεις μίαν λέξιν συγγνώμης,
μίαν μόνην λέξιν;

ΜΙΛΛΙΓΚ

Εἶσαι τρελλή!

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Ἄφησε, Ἐλεονώρα! Ἐσένα ἐνόσω ζῶ θὰ ἐνθυμοῦ-
μαι μὲ εὐγνωμοσύνην, σ' ἐσένα θὰ συγκεντροῦται ὅλη ἡ
στοργὴ πού ἔχω πρὸς τὴν πατρίδα. Ὁ Θεὸς νὰ σ' εὐ-
λογῇ!.. Χαῖρε!.. (Προχωρεῖ πρὸς τὴν θύραν).

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

(Μὲ φωνὴν γεμάτην ἀπὸ πάθος ὁρμᾷ πρὸς τὸν Ρο-
βέρτον καὶ τὸν ἀγκαλιάζει σπασμοδικῶς). Μὴ φύγης! μὴ
φύγης!.. ἢ ἀλλέως πάρε κ' ἐμένα μαζί σου.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Ἐλεονώρα!

ΜΙΛΛΙΓΚ

Τί εἶν' αὐτό;

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

(Πρὸς τὸν Ροβέρτον). Μὴ μὲ ἀφήσης μόνην!..

Παγώνω μέσα σ' αὐτὸ τὸ σπίτι. Ἐσὺ εἶσαι ἡ πατρίδα μου... ἐσὺ ὑπῆρξες πάντοτε!.. Κοίταξε!.. ἐκρεμάστηκα στὸ λαϊμό σου!.. Μὴ μ' ἐγκαταλείψεις!..

ΜΙΛΛΙΓΚ

Τί σκάνδαλον!..

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Πατέρα μου!.. μὴ στήσωμε τώρα πόλεμον ἀναμεταξύ μας. Ἀγαπῶ αὐτὸν τὸν ἀνθρώπο. Εἶμαι αὐτεξούσιος. Γιὰ ὅσα σεῖς τοῦ ἐπήρατε ἐγὼ τοῦ προσφέρω ὡς ἀνταμοιβὴν ὅ,τι ἔχω. (Πρὸς τὸν Ροβέρτον). Εἶνε ἀλήθεια, Ροβέρτε, πὼς δὲν ἔχω ἄλλο νὰ σοῦ προσφέρω παρὰ τὸν ἑαυτὸν μου, ἐὰν μὲ θέλῃς.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

Ἐλεονώρα!..

ΣΚΗΝΗ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ

Οἱ ἄνω, Τράστ

ΤΡΑΣΤ

(Ἐισερχόμενος). Τί συμβαίνει ἐδῶ;

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

(Τρέχει πρὸς ὑπάντησίν του). Εὐχαριστῶ, φίλε καὶ ἀγαπητὲ κύριε. Σεῖς μ' ἐδίδαξατε τὸν ὀρθὸν δρόμον. Ροβέρτε, θὰ πλάσωμεν ἐμεῖς νέαν πατρίδα καὶ νέον καθῆκον.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ

(Ρίπτει βλέμμα πρὸς τὸν Κάρολον ποὺ κάθεται σὰν ναρκωμένος. Μὲ φωνὴν ἡ ὁποία περιέχει κάποιαν πικρίαν). Καὶ νέαν τιμὴν! (Ἀγκαλιάζει τὴν Ἐλεονώραν).

ΚΥΡΙΑ ΜΙΛΛΙΓΚ

Αὐτὴ εἶνε λοιπὸν ἡ εὐγνωμοσύνη ποὺ ἔχει σ' ἐμᾶς τὸ παιδί μας, Θεόδωρε!..

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Πατέρα!.. μητέρα!.. Δὲν σᾶς ζητῶ συγγνώμην!.. γιὰτὶ αὐτὸ ποὺ κάνω, ὀφείλω νὰ τὸ κάμω! Αἰσθάνομαι ὅτι αὐτὸ δὲν εἶνε σφάλμα! Καὶ τώρα, σᾶς παρακαλῶ, νὰ μὲ θυμᾶσθε χωρὶς μνησικακίαν!

ΜΙΛΛΙΓΚ

Ἄ! καὶ φαντάζεσαι ὅτι μπορεῖς νὰ φύγῃς ἀπὸ ὁδῶ μέσα ἔτσι;.. χωρὶς ὁ πατέρας σου νὰ σοῦ εἰπῇ ὅτι... (Σηκώνει τοὺς βραχίονας διὰ νὰ τὴν καταρασθῆ).

ΤΡΑΣΤ

(Πλησιάζει εἰς τὸν Μίλλιγκ). Ὁχι, κύριε ἐμπορικὴ σύμβουλε!.. μὴ!.. Γιατὶ νὰ κοπιᾶζετε μὲ τ' ἀναθέματα;.. (Μὲ φωνὴν πλέον σιγανήν). Ἄλλως τε, μεταξύ μας, ἡ κόρη σας δὲν κάνει καὶ κακὸν συνοικέσιον!.. Αὐτὸς ὁ νέος θὰ γίνῃ συνεταῖρος μου, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἔχω συγγενεῖς, θὰ εἶνε καὶ κληρονόμος μου.

Η ΤΙΜΗ

ΜΙΛΛΙΓΚ

Μά... κύριε κόμι!.. Γιατί νὰ μὴ μοῦ τὸ πῆτε αὐτὸ
πρῶτῆτερα;

ΤΡΑΣΤ

(**Αποσυρόμενος ὀλίγα βήματα ἀπ' αὐτοῦ*). Μὴν ἐνο-
χληθῆτε!.. ἔννοια σας!.. Τὴν εὐλογίαν σας ἤμπορεῖτε νὰ
μᾶς τὴν στείλετε καὶ ταχυδρομικῶς.

(**Ακολουθεῖ τὸν Ροβέρτον καὶ τὴν Ἐλεονώραν πρὸς
τὴν θύραν*).

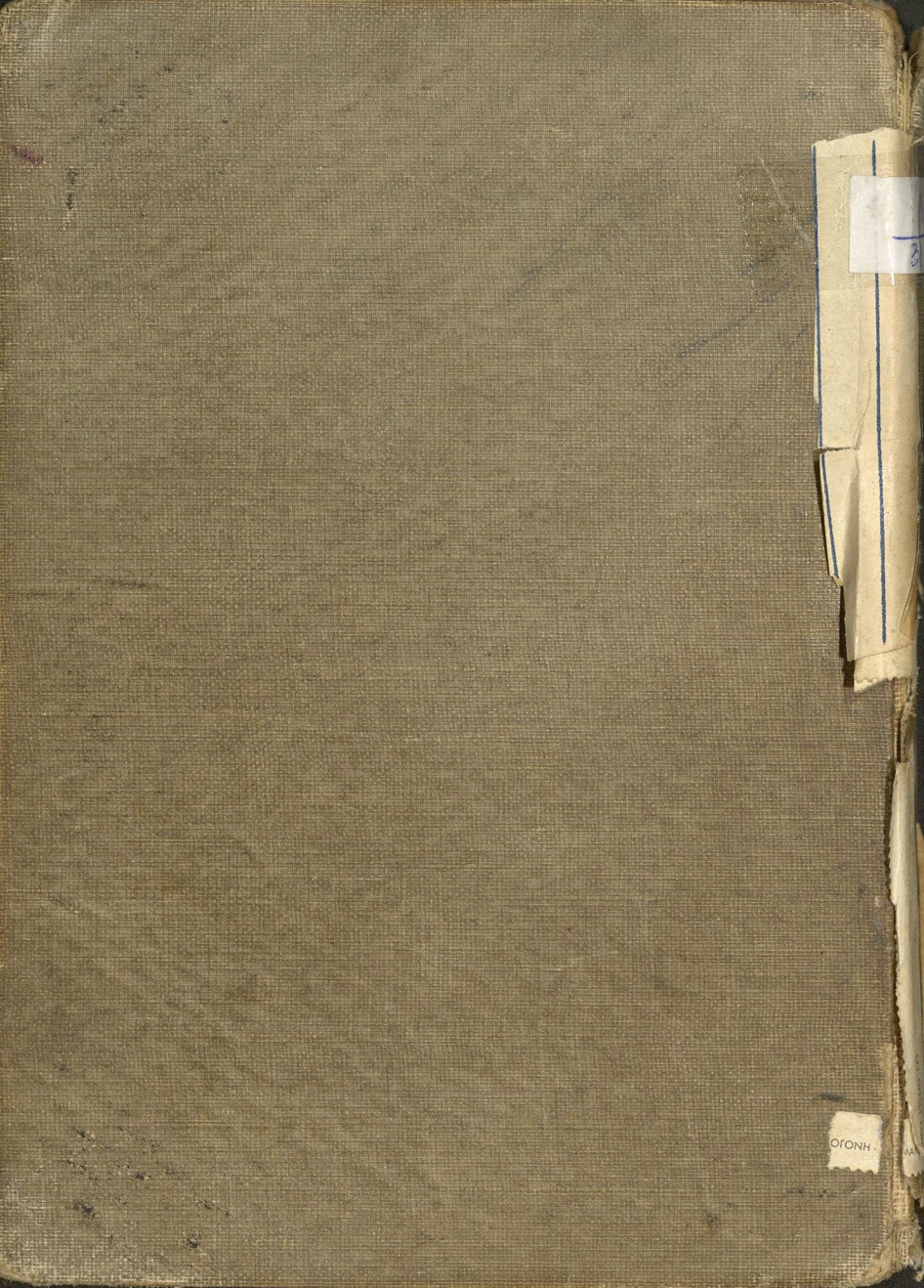
Καὶ ἀπὸ τὴν θύραν

ΑΥΛΑΙΑ

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ "ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΔΑΚΗΣ", Α. Ε.
ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΓΡΑΦΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΑΘΗΝΑΙ, ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ 44

Yd.

140

3

HNOH